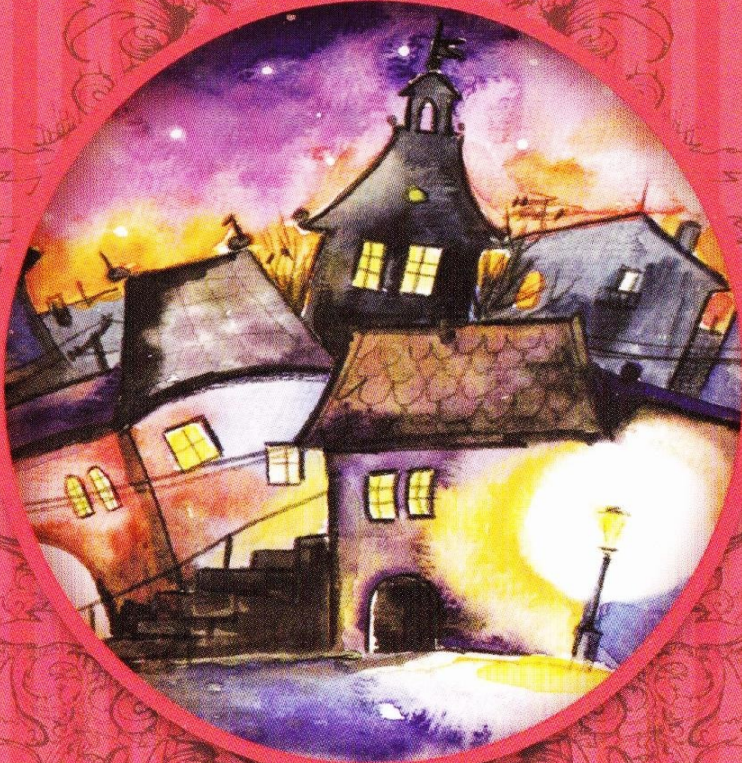

TOP 10
ROMANE FAVORITE

AGATHA CHRISTIE

CASA STRÂMBĂ

AGATHA
CHRISTIE

CASA STRÂMBĂ

editura rao

AGATHA CHRISTIE

Crooked House

© 1949 Agatha Christie Limited.

Traducere din limba engleză

LINGUA CONNEXION

© Editura RAO, 2013

Pentru versiunea în limba română

2013

ISBN 978-606-609-420-7

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CHRISTIE, AGATHA

Casa strâmbă / Agatha Christie; trad.: Lingua Connexion.

- București: Editura RAO, 2013

ISBN 978-606-609-420-7

821.111-312.4=135.1

Winterbrook House
Ballingford
Berks.

21st February 1972

Dear Mr. Yasuo Suto,

Thank you for your letter and I was quite interested in the various selections a, b and c of ten best books of mine.

To answer one of your questions, I have never cared much for The Mystery of the Blue Train, which seems to be rather conventionally written and like a good many other books published at the same time and does not seem to me to be a very original plot, but a great many people I am bound to say, do like it better than my other books.

There has to be something for all tastes as your various lists show. My own ten would certainly vary from time to time because every now and then I re-read an early book for some particular reason, to answer a question that has been asked me perhaps, and then I alter my opinion - sometimes thinking it is much better than I thought it was - or not so good as I had thought.

At the moment my own list would possibly be:

- (1) Ten Little Niggers - a difficult technique which was a challenge and so I enjoyed it, and I think dealt with it satisfactorily.
- (2) The Murder of Roger Ackroyd - a general favourite and also the first time where the narrator has managed to be the villain.
- (3) A Murder is Announced - I thought all the characters interesting to write about and felt I knew them quite well by the time the book was finished.
- (4) Murder on the Orient Express - again because it was a new idea for a plot.
- (5) The Thirteen Problems - a good series of short stories.
- (6) Towards Zero - I found it interesting to work on the idea of people from different places coming towards a murder, instead of starting with the murder and working from that.
- (7) Endless Night - my own favourite at present.
- (8) Crooked House - I found a study of a certain family interesting to explore.
- (9) Ordeal by Innocence - an idea I had had for some time before starting to work upon it.
- (10) The Moving Finger - which I have re-read lately and enjoyed reading it again, very much.

Your question (1): I enjoy the books of Patricia Hayes very much - I think she is one of the best detective writers we have at the moment. I also enjoy Dick Francis, partly because I enjoy reading about racing. I do not think I have come across many books by Joyce Porter or Gavin Lyall. I also enjoy the books of Ngaio Marsh of New Zealand. There are certain American detective story writers I have enjoyed; Elizabeth Daly, Richard and Frances Lockridge and the Mr. and Mrs. North stories and also those of Ben Stout featuring Nero Wolfe and Archie.

Într-o scrisoare din 1972 către un admirator din Japonia, Agatha Christie mărturisește care sunt romanele ei preferate, oferind și câte o scurtă explicație.

1. *Zece negri mititei*

Mi-a plăcut tehnica aceasta complicată care mi-a pus mintea la lucru și cred că m-am descurcat mulțumitor.

2. *Cine l-a ucis pe Roger Ackroyd*

Un (roman) preferat, în general, și, de asemenea, prima oară când naratorul reușește să fie un ticălos.

3. *O moarte anunțată*

Mi-am închipuit personaje interesante despre care să merite să scriu, iar la sfârșitul cărții mi se părea că le cunosc.

4. *Crima din Orient Express*

Păi, fiindcă a fost o idee nouă despre o conspirație.

5. *13 probleme*

O culegere bună de povestiri.

6. *Către zero*

Mi s-a părut interesantă ideea ca niște oameni din locuri diferite să se apropie de crimă, în loc să încep cu crima și să dezvolt de aici.

7. *Noapte nesfârșită*

Preferatul meu în momentul de față.

8. *Casa Strâmbă*

Am găsit interesant de explorat cazul acestei familii.

9. *Vinovat fără vină*

O idee care mi-a venit cu ceva vreme înainte de a începe să lucrez la carte.

10. *Mâna ascunsă*

Pe care am recitit-o mai târziu și mi-a plăcut la fel de mult.

Cuvântul-înainte al autoarei

Această carte este una dintre preferatele mele. Am păstrat-o doar pentru mine timp de mai mulți ani, mă gândeam la ea, o dezvoltam, spunându-mi: „Într-o zi, când voi avea suficient de mult timp la dispoziție și voi dori să mă simt cu adevărat bine, o să mă apuc s-o scriu!“ Ar trebui să menționez faptul că în plan creativ, doar una din cinci cărți reprezintă fructul plăcerii de a scrie, pe când celelalte sunt rezultatul unei munci asidue. În ceea ce privește conceperea *Casei strâmbă* a fost vorba despre o plăcere pură. De multe ori mă întreb dacă cei care citesc o carte pot să își dea seama dacă procesul de creație a fost unul asiduu sau doar o simplă plăcere. Deseori mi se spune: „Cred că v-a plăcut enorm să scrieți asta și asta!“ Mă refer la o carte care refuza cu încăpățănare să iasă așa cum trebuia, cu personaje dificile, o acțiune încâlcită fără rost și cu un dialog lipsit de naturalețe – sau așa tinzi să crezi. Poate că autorul nu este cel mai bun critic al propriei creații. Cu toate astea, tuturor le-a plăcut *Casa strâmbă*, deci simt că este una dintre cele mai bune creații ale mele.

Nu știu cum a ajuns familia Leonides în mintea mea – pur și simplu a apărut acolo. Apoi, imaginea ei a devenit din ce în ce mai complexă.

M-am simțit ca și cum aș fi fost doar cea care le-a consemnat istoria....

Agatha Christie

Capitolul 1

Am cunoscut-o pe Sophia Leonides în Egipt, spre sfârșitul războiului. Ocupa o poziție administrativă destul de importantă într-unul dintre departamentele Ministerului de Externe de acolo. Prima dată am cunoscut-o într-o postură oficială și am ajuns rapid să o apreciez pentru eficiența care o situase în poziția pe care o deținea, în ciuda tinereții ei (avea douăzeci și doi de ani pe atunci).

Pe lângă faptul că era foarte atrăgătoare, avea o fire deschisă și un simț neobișnuit al umorului, pe care le găseam de-a dreptul încântătoare. Am devenit prieteni. Era o persoană extraordinar de comunicativă și ne plăcea la nebunie să luăm cina împreună sau să mergem să dansăm.

Știam toate aceste lucruri; ceea ce nu am realizat însă decât atunci când mi s-a ordonat să plec în est, spre sfârșitul războiului european, era că o iubeam pe Sophia și că voiam să mă căsătoresc cu ea.

Luam cina la Shepheard's când am realizat acest lucru. Faptul în sine nu mă șocat, ci a fost mai degrabă o acceptare a unui adevăr de care eram conștient de mult timp. O priveam cu alți ochi, dar vedeam ceea ce știam deja de multă vreme. Îmi plăcea la ea totul. Părul negru ondulat ce se răsfirea mândru pe umeri, ochii de un albastru strălucitor, bărbia mică și fermă, nasul drept. Îmi plăceau croiala rafinată a taiorului de un gri-deschis și cămașa albă apretată. Avea un aer proaspăt englezesc, ceea ce mă atrăsese și mai mult la ea, ținând cont că nu-mi văzusem de trei ani țara natală. Mă gândeam că nimeni nu putea să aibă un aer mai britanic decât ea și, chiar în momentul în care îmi spuneam asta, m-am întrebat brusc dacă, de fapt, chiar era – sau dacă putea fi – într-adevăr atât de britanică pe cât arăta. Oare poate actorul să atingă perfecțiunea unui rol?

Mi-am dat seama de foarte multe lucruri pe măsură ce discutam, dezbăteam idei, despre ce anume ne plăcea și ce detestam, despre viitor, despre prieteni

apropiați și cunoștințe – Sophia nu amintise niciodată nimic despre casa ei sau despre familie. Știa totul despre mine (era, așa cum am mai spus, un bun ascultător), dar eu nu știam mai nimic despre ea. Presupuneam că vine dintr-un mediu obișnuit, dar nu-mi vorbise niciodată despre asta. Până în acel moment nu conștientizasem niciodată acest aspect.

Sophia m-a întrebat la ce mă gândesc. I-am răspuns sincer:

— La tine.

— Înțeleg, spuse ea.

Și răspunsul ei sună ca și cum chiar înțelegea.

— S-ar putea să nu ne mai vedem câțiva ani, am adăugat. Nu știu când mă voi întoarce în Anglia. Dar, de-ndată ce mă voi întoarce, primul lucru pe care îl voi face va fi să vin să te văd și să te cer în căsătorie.

M-a ascultat fără nicio reacție. Stătea acolo fumând, fără să mă privească.

Preț de câteva momente am fost foarte neliniștit, temându-mă că m-ar fi putut înțelege greșit.

— Ascultă, i-am zis. Singurul lucru pe care sunt hotărât să *nu* îl fac este să te cer în căsătorie acum. Oricum ar fi o idee fără sorti de izbândă. În primul rând că m-ai putea refuza, ceea ce m-ar face să mă simt mizerabil și să mă leg de vreo femeie dezgustătoare numai pentru a-mi recăpăta mândria. Și, chiar dacă nu m-ai refuza, ce am putea face? Să ne căsătorim și să ne despărțim imediat? Să ne logodim și să fim condamnați la o perioadă îndelungată de așteptare? Nu aș suporta să faci asta. Ai putea întâlni pe altcineva și atunci te-ai simți obligată să îmi fii fidelă. Trăim într-o atmosferă ciudată și agitată, de du-te vino. Suntem înconjurați de povești de dragoste, mariaje și despărțiri. Mi-ar plăcea să știu că ai plecat acasă, liberă și independentă, că te uiți atent în jur și că evaluezi lumea de după război, că hotărăști ce-ți dorești de la ea. Relația dintre noi, Sophia, trebuie să fie trainică. N-am nevoie de un altfel de mariaj.

— Eu cu atât mai puțin, replică ea.

— Pe de altă parte, am adăugat, cred că am dreptul să-ți mărturisesc ce simt.

— Fără expresii poetice nepotrivite? murmură Sophia.

— Draga mea, nu pricepi? Am încercat să nu rostesc cuvintele „te iubesc”...

M-a întrerupt.

— Te înțeleg, Charles. Și îmi place modul tău caraghios de a face lucrurile.

Poți să vii să mă vezi când te vei întoarce – dacă vei mai dori să...

A fost rîndul meu s-o întrerup.

— Nu încape îndoială.

— Totul poate fi supus îndoielii, Charles. Întotdeauna pot apărea lucruri neprevăzute care pot strica planuri. În primul rînd că nu știi mai nimic despre mine, nu-i așa?

— Nu știu nici măcar unde locuiești în Anglia.

— Locuiesc în Swinly Dean.

Am dat din cap aprobator la auzul numelui bine-cunoscutei suburbii a Londrei, care se mîndrește cu trei terenuri de golf excelente, destinate bancherilor orașului.

A adăugat ușor, pe un ton meditativ:

— *Într-o casă mică și strîmbă...*

Trebuie să fi arătat ușor uimit, din moment ce ea păru amuzată și îmi explică citînd un vers dintr-un cântecel:

— *Și trăiau cu toții într-o casă mică și strîmbă. Țștia suntem noi. Nu este tocmai o casă mică, dar este într-adevăr strîmbă, frontoanele și structura din lemn fiind pe cale să cedeze.*

— Faci parte dintr-o familie numeroasă? Mai ai frați și surori?

— Un frate, o soră, o mamă, un tată, un unchi, o mătușă prin alianță, un bunic, o mătușă de gradul doi și o mamă vitregă.

— O, Doamne! am exclamat ușor copleșit.

Ea a rîs.

— Bineînțeles că, în condiții normale, nu locuim împreună. Războiul și bombardamentele au făcut însă ca... nu știu – se încruntă gînditoare – poate că din punct de vedere spiritual, familia a locuit întotdeauna împreună, sub atentă ocrotire a bunicului meu. Bunicul e o figură! Are peste 80 de ani, în jur de un metru cincizeci, iar toți ceilalți par de-a dreptul ștersi pe lîngă el.

— Pare o persoană interesantă, am spus.

— Într-adevăr, este o persoană interesantă. Este grec din Smyrna; îl cheamă Aristide Leonides.

Apoi adăugă cu o scăpărare în privire:

— Și este extrem de bogat.

— Mă întreb dacă vor mai exista oameni bogați după ce se va termina războiul.

— Bunicul va fi tot bogat, încercă ea să mă convingă. Nicio tactică de jecmănire a celor bogați nu va avea efect asupra lui. El îi va jecmăni pe jecmănitori. Mă întreb dacă o să-ți placă de el, adăugă ea.

— Tu îl placi? am întrebat eu.

— Mai mult decât pe oricine pe lume, spuse Sophia.

Capitolul 2

Au trecut mai bine de doi ani până m-am întors în Anglia. N-au fost ani ușori. I-am scris Sophiei și am primit destul de des vești de la ea. Nici scrisorile ei și nici ale mele nu erau de dragoste. Erau epistole scrise de doi prieteni apropiați – exprimau idei, gânduri și comentarii în legătură cu viața de zi cu zi. Și totuși, știam că, din punctul meu de vedere, și bănuiam că și din cel al Sophiei, sentimentele noastre unul pentru celălalt crescuseră în intensitate și deveniseră mai puternice.

M-am întors în Anglia într-o zi mohorâtă de septembrie. În lumina serii, frunzele copacilor păreau aurii. Ici-colo se făcea simțită câte o rafală jucăușă de vânt. I-am trimis Sophiei o telegramă de la aerodrom.

Abia întors. Cina diseară la Mario, ora nouă. Charles.

Câteva ore mai târziu citeam ziarul *Times*; în timp ce parcurgeam rubrica „Aniversări, Căsătorii și Decese”, numele Leonides mi-a atras atenția.

Pe 19 septembrie, la Trei Frontoane, Swinly Dean... Aristide Leonides, preaiubit soț al Brendei Leonides... în cel de-al optzeci și optulea an de viață... Mult regretat.

Mai era un anunț imediat dedesubt:

Leonides... Neașteptat... la reședința sa, Trei Frontoane, Swinly Dean... Aristide Leonides... Mult regretat de copii și nepoți... Omagiu și flori la Biserica St. Eldred, Swinly Dean.

Cele două anunțuri mi s-au părut destul de ciudate. Părea să fie o neglijență din partea redacției, care determinase suprapunerea celor două anunțuri.

Dar preocuparea mea principală era Sophia. I-am trimis în grabă o nouă

telegramă.

Tocmai am citit anunțurile despre moartea bunicului tău.
Regret profund. Anunță-mă când te pot vedea. Charles.

Pe la ora șase am primit o telegramă de la Sophia.

Voi fi la Mario la ora nouă. Sophia.

Eram agitat și nerăbdător la gândul că o voi revedea pe Sophia. Timpul trecea îngrozitor de încet. Am ajuns la Mario cu douăzeci de minute mai devreme. Sophia nu a întârziat decât cinci minute.

E întotdeauna un moment încărcat de emoție să revezi, după o lungă perioadă, o persoană la care te-ai gândit foarte mult în tot acest răstimp. Când Sophia a intrat în sfârșit pe ușa glisantă, întâlnirea noastră părea ireală. Purta doliu, iar asta, în mod curios, m-a surprins! Aproape toate femeile erau îmbrăcate în negru, însă despre ea puteam spune cu certitudine că e în doliu – și m-a mirat faptul că Sophia ar putea fi genul de fată care poartă doliu, chiar și după o rudă apropiată.

Am băut un cocktail, apoi am mers la masă. Am discutat plini de înflăcărare și foarte emoționați despre prietenii din Cairo. Era o conversație superficială, ce-i drept, dar ne-a ajutat să depășim momentele stânjenitoare.

Mi-am exprimat regretul pentru moartea bunicului Sophiei, iar ea a răspuns calm că decesul „i-a luat pe toți pe nepregătite“. După care am reluat șirul amintirilor. Începeam să mă simt ciudat, aveam impresia că a intervenit ceva... Oricum, trăiam un alt sentiment decât cel de jenă, de la începutul întâlnirii noastre.

Era ceva în neregulă cu Sophia. Oare urma să-mi spună că a întâlnit pe cineva pe care-l iubește mai mult decât pe mine? O să-mi spună că sentimentele ei pentru mine au fost o mare greșeală?

În adâncul sufletului știam că nu e asta – dar nici nu puteam spune ce se întâmplă. Între timp, ne continuam discuția inutilă.

Apoi, pe neașteptate, în timp ce ospătarul lăsa cafeaua pe masă și se retrăgea discret, totul deveni serios. Și iată-ne pe mine și pe Sophia stând, ca de atâtea

ori, la o masă mică dintr-un restaurant. Era ca și cum anii în care fuseserăm departe unul de celălalt nici nu ar fi existat.

— Sophia... am început eu.

Ea mi-a răspuns aproape imediat:

— Charles!

Am respirat ușurat.

— Mulțumesc lui Dumnezeu că a trecut, am zis eu. Ce s-a întâmplat
adineauri cu noi?

— E probabil vina mea. Sunt ridicolă.

— Și e în regulă acum?

— Da, e în regulă.

Ne-am zâmbit.

— Draga mea! am început eu. Când te vei căsători cu mine?

Zâmbetul i s-a șters de pe față. Și acel ceva, indiferent ce era, reapăru între noi.

— Nu știu. Charles, nici măcar nu sunt sigură că mă voi putea căsători vreodată cu tine.

— Dar, Sophia! De ce nu? Din cauză că-ți par un străin? Ai nevoie de timp să te reacomodezi cu mine? Ai pe cineva? Nu... Am luat-o razna. Nu e nimic de genul ăsta?

— Nu, nu e, clătină ea din cap.

Am așteptat. Apoi a continuat foarte încet.

— E vorba de moartea bunicului meu.

— Moartea bunicului tău? De ce? Ce legătură are? Sper că nu te referi... clar nu te gândești la asta... nu e vorba de bani, nu? Nu ți-a lăsat nimic? Dar, draga mea, cu siguranță...

— Nu e vorba de bani, a spus ea, afișând un zâmbet trecător. Cred că m-ai lua fără să te gândești de două ori. De altfel, bunicul nu a pierdut niciodată vreun ban măcar, în toată viața lui.

— Atunci care e problema?

— Pur și simplu moartea lui – cum să spun... eu nu cred că a murit din cauze naturale. Cred că a fost ucis...

— Dar... ce gând teribil! Cum de ți-a trecut așa ceva prin cap?

— Nu m-am gândit la asta de la bun început. Totul a pornit de la atitudinea doctorului, care ni s-a părut destul de ciudată – pur și simplu, nu a vrut să-mi semneze certificatul de deces. Îi vor face o autopsie. Însă este foarte clar că bănuiesc ei ceva legat de moartea neașteptată a bunicului.

Nu am lungit discuția. Sophia era destul de isteță cât să ajungă la concluzii logice, pe care să te poți baza.

Așa că am punctat hotărât:

— Poate că suspiciunile lor sunt complet nefondate. Dar, lăsând asta deoparte, să zicem că într-adevăr au dreptate, cum ne afectează asta pe noi doi?

— S-ar putea să ne afecteze. Lucrezi în Corpul Diplomatic. Sunt destul de stricți în privința soțiilor demnitarilor. Nu, te rog nu spune nimic din lucrurile pe care vrei să le spui. Ai fi obligat să le spui – și chiar cred că le-ai spune din inimă – și teoretic sunt de acord cu ele. Dar sunt orgolioasă, foarte orgolioasă. Mi-aș dori să avem o căsnicie care să aducă bucurie tuturor, nu vreau să devin simbolul unui sacrificiu pentru dragoste! De altfel, cum am mai spus, s-ar putea ca totul să fie în regulă...

— Vrei să spui că doctorul... s-ar putea să fi făcut o greșală?

— Chiar dacă nu a făcut o greșală, nu va mai conta, atâta timp cât bunicul meu a fost ucis de persoana potrivită.

— Ce vrei să spui, Sophia?

— E un lucru îngrozitor... Dar trebuie să fiu sinceră.

Și-a dat seama că vreau să aflu mai multe.

— Nu, Charles, nu mai zic nimic. Și așa poate că am vorbit cam mult. Dar eram hotărâtă să te întâlnesc în seara asta – să te văd cu ochii mei și să te fac să înțelegi. Nu putem face planuri până nu e lămurită situația.

— Explică-mi-o, măcar.

A scuturat din cap.

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

— Dar, Sophia...

— Nu, Charles. Nu vreau să vezi lucrurile din punctul meu de vedere. Vreau să le vezi din exterior, să fii imparțial.

— Și cum pot să fac asta?

S-a uitat la mine cu o strălucire ciudată în ochii ei albaștri și a spus:

— O să-ți dai seama, după ce vorbești cu tatăl tău.

Când eram la Cairo, îi spuseseam Sophiei că tatăl meu e subofițer comisar la Scotland Yard. De fapt, acum ocupa același post. La auzul cuvintelor Sophiei, un fior de gheață mi-a coborât pe șira spinării.

— E chiar atât de grav?

— Aș zice că da. Îl vezi pe bărbatul acela care stă singur la masa de lângă ușă, un bărbat bine, cu un aer sobru, de fost militar?

— Da.

— L-am văzut și în gara Swinly Dean astă seară, când am urcat în tren.

— Vrei să spui că te-a urmărit până aici?

— Da, cred că eu și ai mei suntem... cum să zic... supravegheați. De asemenea, mi s-a sugerat că ar fi mai bine să nu plecăm de-acasă. Dar trebuia să te văd.

Își aruncă în față bărbia mică și pătrată, de parcă s-ar fi pregătit pentru o confruntare.

— Am ieșit pe geamul de la baie și am coborât pe burlan.

— Draga mea!

— Dar polițiștii sunt foarte vigilenți. Și, bineînțeles, mai e și telegrama pe care ți-am trimis-o. În fine, nu mai contează, suntem aici, împreună... Dar de acum înainte fiecare va trebui să se descurce singur.

A făcut o pauză, apoi a adăugat:

— Din nefericire, nu trebuie să ne facem griji pentru dragostea pe care ne-o purtăm unul altuia.

— Niciun fel de griji. Și, te rog, nu spune că din nefericire. Am supraviețuit împreună unui război mondial, am avut câteva experiențe pe muchie de cuțit și nu înțeleg de ce moartea subită a unui bătrân... chiar așa, câți ani avea?

— Optzeci și șapte.

— Așa e. Scria și în ziar. Dacă m-ai întreba pe mine, aș spune că a murit de bătrânețe și orice medic generalist care se respectă ar fi de acord cu mine.

— Dacă l-ai fi cunoscut pe bunicul meu, și tu ai fi surprins de sfârșitul lui neașteptat.

Capitolul 3

Întotdeauna am manifestat un oarecare interes față de munca de polițist a tatălui meu, dar nimic nu m-a pregătit pentru momentul în care a trebuit să mă implic direct în acest domeniu.

Încă nu îl întâlnisem pe bătrân. Nu era acasă când am ajuns eu, iar după ce am făcut o baie, m-am bărbierit și mi-am schimbat hainele, am plecat să mă întâlnesc cu Sophia. Totuși, când m-am întors, Glover m-a anunțat că tata era în biroul său.

Era așezat la masa de lucru și răsfoia o grămadă de hârtii. A sărit de pe scaun când am intrat.

— Charles! Măi să fie, a trecut ceva vreme!

După cinci ani de război, întâlnirea noastră ar fi dezamăgit pe cineva obișnuit cu efuziunile... pe un francez, de pildă. În sfârșit, se resimțea totuși emoția revederii. Până la urmă, eu și bătrânul țineam unul la celălalt și ne înțelegeam destul de bine.

— Am niște whisky, începui tata. Să-mi spui când vrei. Îmi pare rău nu m-ai găsit mai devreme. Sunt ocupat până peste cap. Lucrez la un caz care se anunță extrem de complicat.

M-am întins în scaun și mi-am aprins o țigară.

— Aristide Leonides? l-am întrebat.

S-a încruntat imediat și mi-a aruncat o privire cu subînțeles, apoi m-a întrebat pe un ton politic, dar ferm:

— De ce spui asta, Charles?

— Așadar, am dreptate?

— De unde știi?

— Am aflat câte ceva.

Bătrânul aștepta continuarea.

— Informațiile pe care le am... le-am primit tocmai de la grajduri.

- Haide, Charles, spune-mi tot!
- S-ar putea să nu-ți convină ce o să auzi, am răspuns. Am întâlnit-o pe Sophia Leonides în Cairo și m-am îndrăgostit de ea. Am de gând să mă căsătoresc cu ea. Am reîntâlnit-o în seara aceasta și am luat cina împreună.
- Ai cinat cu ea? În Londra? Mă întreb cum de-ai reușit. Membrii familiei au fost rugați, evident în mod politicos, să nu părăsească domiciliul.
- Așa este. Dar ea a ieșit pe fereastra de la baie și apoi a coborât pe burlan. Pentru un moment, buzele bătrânului schițară un zâmbet.
- Pare a fi o tânără cu potențial, îmi spuse.
- Cu toate astea, forțele polițienești sunt cât se poate de vigilente. Un tip cumsecade, cu alură de soldat, a localizat-o în restaurantul Mario. Așa ceva ar trebui să figureze în rapoartele pe care le vei primi. Cam 1,55 m, păr castaniu, ochi căprui, costum albastru cu dungi înguste etc.
- Bătrânul m-a privit cu asprime.
- Ai o relație serioasă cu Sophia Leonides? m-a întrebat el.
- Da, tată, i-am răspuns.
- Se făcu liniște pentru un moment.
- Te deranjează? l-am întrebat.
- Nu m-ar fi deranjat acum o săptămână. Era o familie așezată, se pare că fata are bani... Știi cum e... Tu nu-ți pierzi capul ușor. În situația de acum, însă...
- În situația de acum... ce, tată?
- Ar fi mai bine dacă...
- Dacă ce?
- Dacă ar fi făcut-o persoana potrivită.
- Era pentru a doua oară în seara aceea când auzeam cuvintele astea. Începusem să devin interesat.
- Și cine ar fi persoana potrivită?
- Îmi aruncă o privire tăioasă.
- Cât de multe știi tu despre această situație?
- Nu știu nimic.
- Nu știi nimic? Părea surprins. Fata nu ți-a spus nimic?
- Nu... Mi-a spus că ar fi mai bine dacă aș vedea toată situația din afară.

— Chiar nu pricep de ce a spus asta.

— Nu e evident?

— Nu, Charles. Nu cred că e evident deloc.

Se plimba prin cameră fără astâmpăr. Încercă să-și aprindă un trabuc, însă nu reuși. Asta nu demonstra decât că tata era foarte tulburat.

— Cât de multe știi tu despre această familie? mă întrebă răstit.

— Dă-i încolo! Știam doar că era formată din acest bătrân și o grămadă de fii, nepoți și cumnați. Oricum, relațiile dintre ei nu-mi sunt clare.

Am ezitat puțin, apoi i-am zis că ar fi bine să mă pună la curent cu povestea acestei familii.

— Bine.

Se așeză.

— Foarte bine atunci, o voi lua de la început, adică de la Aristide Leonides. A ajuns în Anglia la vârsta de 24 de ani.

— Grec din Smyrna.

— Ah, știi?

— Doar atât.

Ușa se deschise și intră Glover, care ne anunță că venise inspectorul-șef Taverner.

— El se ocupă de caz, mă lămuri tatăl meu. Să-l invităm înăuntru. Inspectorul a făcut verificări în legătură cu familia Leonides. Știe mai multe decât mine.

L-am întrebat dacă poliția locală contactase Yardul.

— E sub jurisdicția noastră. Swinly Dean aparține de Londra – zona metropolitană.

Am încuviințat din cap în timp ce inspectorul-șef Taverner intra în încăpere. Îl cunoșteam pe Taverner de câțiva ani. Mă salută călduros și mă felicită pentru întoarcerea mea în perfectă siguranță.

— Îl pun la curent pe Charles, explică bătrânul. Corectează-mă dacă greșesc, Taverner. Leonides a venit în Londra în 1884. Și-a încropit un mic restaurant în Soho. A avut succes. Și-a deschis încă unul. La scurt timp, devenea proprietarul a șapte sau opt restaurante. Toate au fost foarte rentabile încă de la început.

— Niciodată nu a făcut vreun pas greșit în afaceri, adăugă inspectorul-șef Taverner.

— Avea un talent înnăscut, fu de părere tatăl meu. În cele din urmă, a ajuns creierul din spatele tuturor restaurantelor cunoscute din Londra. Apoi s-a lansat cu aplomb în afaceri de catering.

— De fapt, conducea tot soiul de afaceri, spuse Taverner. Comerț cu haine second-hand, magazine de bijuterii ieftine, o grămadă de lucruri. Bineînțeles, a fost întotdeauna un trișor, a adăugat el îngândurat.

— Vrei să spui că era un șarlatan? am întrebat.

Taverner scutură din cap.

— Nu, nu asta am insinuat. Necinstit – da, dar nu șarlatan. Reușea să nu facă niciodată ceva ilegal. Ce mai, era un băiat care cunoștea toate dedesubturile legii. Astfel, a făcut profit chiar și în timpul acestui ultim război, cu toate că era bătrân. Nimic din ceea ce făcea nu era în afara legii, dar în momentul în care se apuca de ceva, trebuia să existe și bază legală pentru acel demers, dacă înțelegi ce vreau să spun. Până apăsese legea, el își schimba domeniul de activitate.

— Nu pare un personaj prea agreabil, am replicat.

— În mod ciudat, multă lume era atrasă de el. Știi, avea personalitate. Îți dădeai seama imediat de asta. Altminteri, aparențele erau înșelătoare și ai fi putut să-l ignori cu ușurință. În fond, era doar un gnom, o piticanie urâtă, dar dacă zăboveai un pic în preajma lui, descopereai că era fascinant – iată de ce femeile îi cădeau pradă întotdeauna.

— Culmea e că a avut un mariaj remarcabil, fu de părere tatăl meu. S-a însurat cu fata unui boiernaș, un tip cu bani.

Am ridicat din sprâncene.

— Pentru bani?

Bătrânul dezaprobă printr-o mișcare scurtă din cap.

— Nu, a fost din dragoste. Tânăra l-a întâlnit în timpul unor pregătiri de catering pentru nunta unui prieten de-al ei și s-a îndrăgostit. Părinții fetei au protestat, dar ea era hotărâtă să rămână cu Aristide. Îți spun eu, omul avea șarm, ceva exotic și o fire dinamică. Asta o atrăgea la el, de fapt. Era plictisită amarnic de tinerii care aveau același stil de viață și preocupări ca ea.

— Și mariajul a fost fericit?

— Foarte fericit, în mod bizar. Bineînțeles că nu frecventau aceleași cercuri (trăiau vremuri când banii nu afectaseră încă ierarhia socială), dar asta nu părea să îi deranjeze. Se descurcau fără prieteni. Aristide Leonides a construit o casă aproape ridicolă în Swinly Dean, în care au trăit înconjurați de cei opt copii ai lor.

— Asta da cronică de familie!

— Bătrânul Leonides a ales inteligent Swinly Dean. Cartierul abia începea să fie la modă. Al doilea și al treilea teren de golf nu fuseseră încă create. Trăia acolo un amestec de vechi locuitori pasionați de grădinile lor, care o plăceau pe doamna Leonides, și bogătași de oraș care doreau să fie apropiați de familia Leonides, prin urmare cuplul avea de unde să-și aleagă prietenii. Presupun că erau foarte fericiți, până când ea a murit de pneumonie, în 1905.

— Și l-a lăsat cu opt copii?

— Unul murise în fragedă pruncie. Doi dintre fiii lor au murit în ultimul război. Una dintre fiice s-a măritat, a plecat în Australia, dar a murit și ea acolo. O fiică nemăritată a murit într-un accident de automobil. Alta a decedat cu un an sau doi în urmă. Doar doi fii mai trăiesc – băiatul cel mare, Roger, care e căsătorit, dar nu are copii, și Philip, care s-a însurat cu o actriță bine-cunoscută și are trei copii: Sophia ta, Eustace și Josephine.

— Și toți locuiesc la... cum îi spune... Trei Frontoane?

— Da. Casa lui Roger Leonides a fost puternic afectată de bombardamentul de la începutul războiului, astfel încât și-a adus toată familia la Trei Frontoane, unde Philip și familia lui locuiau din 1937. Cu ei mai stă și o mătușă bătrână, domnișoara de Haviland, sora primei doamne Leonides. Se pare că aceasta nu l-a suportat niciodată pe cumnatul ei, dar la moartea surorii sale a considerat că e de datoria ei să accepte invitația de a trăi alături de Leonides, pentru a-l ajuta la creșterea copiilor.

— Domnișoara de Haviland este foarte fermă când vine vorba de menirea ei, spuse inspectorul Taverner. Numai că ea nu e genul de persoană care să își schimbe opinia despre oameni și de aceea nu a fost de acord niciodată cu Leonides și cu metodele lui...

— În concluzie, era o casă destul de aglomerată, am zis. Cine credeți că l-a

ucis?

Taverner scutură din cap.

— E devreme, zise el. E prea devreme să ne pronunțăm.

— Haide, Taverner. Pun pariu că știi cine a făcut-o. Nu suntem la tribunal, omule.

— Așa este, răspunse Taverner pe un ton posomorât. Și poate nu vom ajunge niciodată la tribunal.

— Vrei să spui că ar exista posibilitatea ca Aristide să nu fi fost ucis?

— Sigur că nu! Este clar că a fost ucis. Otrăvit, mai exact. Dar știi și tu cum e cu cazurile astea de otrăvire. E foarte complicat să obții probe. De altfel, toate acestea indică o singură direcție...

— Aici voiam să ajung. Totul e cât se poate de conturat în mintea ta, nu-i așa?

— E un caz care te conduce ușor la certitudini, pentru că elementele care-l compun sunt foarte clare. Are la bază scenariul perfect. Și totuși, sunt sigur că mi-a scăpat esențialul și că sunt pe o pistă greșită.

Îl priveam pe tata stăruior, așa că a trebuit să-mi explice cu voce scăzută:

— După cum știi, Charles, în cazurile de crimă, ipoteza cea mai evidentă este și cea corectă. Bătrânul Leonides s-a însurat din nou, acum zece ani.

— Adică la 75 de ani?

— Da, s-a însurat cu o tânără de 24 de ani.

Am fluierat surprins.

— Și cum era tânăra aceasta?

— Lucra la o ceainărie. O jună ce părea serioasă, frumoasă, chiar dacă era firavă, aproape cu un aer anemic, și ușor apatică.

— Și vă gândiți că ea l-ar fi putut ucide pe Aristide?

— Asta-i întrebarea, spuse Taverner. Are doar 34 de ani acum, o vârstă periculoasă. Îi place să trăiască bine. În plus, în casă se mai află un tânăr, meditatorul nepoților, care nu a participat la război, din cauza unor probleme cu inima sau ceva de genul acesta. Cei doi sunt prieteni foarte apropiați.

Îl priveam îngândurat. Era, într-adevăr, un tipar vechi și familiar. Clasicul triumphi amoros. Și a doua doamnă Leonides era o persoană foarte respectabilă, după cum ținu tatăl meu să sublinieze. Multe crime însă au fost

comise sub semnul respectabilității.

— Era arsenic? l-am întrebat.

— Nu. N-am primit încă raportul laboratorului, dar doctorul crede că e vorba despre ezerină.

— Ar fi cam riscant, nu crezi? E ușor să depistezi cumpărătorul.

— Nu și în acest caz. Era preparată chiar de către cel care a utilizat-o, din picăturile de ochi.

— Leonides suferea de diabet, adăugă tatăl meu. Făcea insulină în mod regulat. Insulina e vândută în sticlute cu capac de cauciuc. Acul hipodermic se strecoară prin capacul de cauciuc, apoi se trage pistonul seringii.

Știam deja continuarea.

— Nu era insulină în sticlută, era ezerină?

— Exact.

— Cine i-a făcut injecția?

— Nevastă-sa.

Acum înțelegeam la cine se referise Sophia prin „persoana potrivită”.

— Cum se înțelege familia cu cea de-a doua doamnă Leonides? am întrebat.

— Nu prea se înțeleg, ca s-o spun sincer.

Totul mi se părea din ce în ce mai clar, însă inspectorul Taverner nu avea deloc un aer satisfăcut.

— Ce nu vă convine? am adăugat.

— Domnule Charles, dacă ar fi făcut-o soția lui, i-ar fi fost foarte ușor să înlocuiască sticluta de ezerină cu una de insulină după ce i-a făcut injecția. De fapt, dacă ea este vinovată, nu îmi explic de ce a lăsat să-i scape un detaliu atât de important.

— Într-adevăr, acesta ar fi fost următorul pas. Erau multe sticle de insulină prin preajmă?

— O, da! O grămadă... unele pline, altele deja folosite. Dacă ea ar fi schimbat sticlutele, era puțin probabil ca decesul lui Aristide să trezească suspiciunile doctorului. Nu se știu prea multe despre simptomele post-mortem ale otrăvirii cu ezerină. Dar a fost oricum testată insulina (s-au gândit că poate a fost prea concentrată sau așa ceva) și astfel s-a ajuns la concluzia că nu era nici urmă de această substanță în sticla cu pricina.

— Se pare că doamna Leonides a fost ori foarte proastă, ori, în mod evident, foarte inteligentă, am replicat.

— Vrei să spui că...

— S-ar putea baza tocmai pe convingerea că nimeni nu ar putea fi așa de prost cum ar părea ea. Care sunt alternativele? Mai suspectați pe altcineva?

Tata ținu să adauge cu o voce liniștită:

— E limpede că oricine din casă ar fi putut să comită crima, întotdeauna a existat o rezervă mare de insulină în dulap, care ar fi trebuit să ajungă cel puțin pentru două săptămâni. Cineva ar fi putut schimba conținutul uneia dintre sticlute, știind că aceasta va fi utilizată la momentul potrivit.

— Așadar, oricine ar fi putut avea acces la insulină?

— Sticlutele nu erau ținute sub cheie. Erau păstrate pe un raft special în dulăpiorul cu medicamente din baie, în apartamentul bătrânului. Toți puteau trece pe acolo.

— Care ar putea fi mobilul crimei?

Tatăl meu oftă și îmi răspunse:

— Dragul meu Charles, Aristide Leonides era extrem de bogat! E adevărat că a făcut o grămadă de bani pentru familia lui, dar poate că vreunul dintre ei și-a dorit mai mult de atât.

— Cea care ar fi putut dori și mai mulți bani ar fi tocmai văduva lui. Tânărul ei... să-i spunem prieten, deocamdată... are ceva bani?

— Nu. E sărac lipit.

În acel moment, m-a străfulgerat un gând. Mi-am adus aminte cuvintele Sophiei, care făceau referire la versurile unui cântecel pentru copii, ce suna cam așa:

A fost odată un om cocoșat ce călătorea pe un drum întortocheat.

El a găsit o monedă deformată lângă un pârleaz înclinat,

Avea o pisică cocoșată ce prinsese un șoarece cocoșat

Și-mpreună locuiau într-o căscioară strâmbă.

L-am întrebat pe Taverner ce părere avea despre doamna Leonides, iar el îmi răspunse domol:

— E greu de spus, foarte greu. Nu e o persoană ușor de descifrat. E foarte

tăcută, astfel că nimeni nu știe ce gândește. Dar pot să jur că îi place să ducă o viață bună. Sunt tentat să o asociez cu o pisică, știi, o pisică mare și leneșă care toarce... Nu că aş avea ceva împotriva pisicilor. Pisicile sunt de treabă... suspină el. Nu avem nevoie decât de probe, adăugă el.

Era adevărat, nu aveam nevoie decât de o dovadă că doamna Leonides își otrăvise soțul. Sophia, inspectorul-șef Taverner, eu însumi, cu toții voiam această dovadă care ar fi închis cazul.

Însă cu toții pluteam pe o mare de incertitudini.

Capitolul 4

În ziua următoare am mers cu Taverner la Trei Frontoane.

Mă aflu într-o situație destul de neobișnuită, ceea ce-mi crea sentimentul că nu acționam tocmai ca la carte.

Numai că bătrânul meu tată nu fusese niciodată un tip prea ortodox din fire.

Eu aveam deja o reputație. Lucrasem cu Divizia Specială a Yardului în timpul primilor ani de război, ceea ce era, desigur, complet diferit – însă reușitele mele anterioare îmi dăduseră, cum s-ar spune, un anumit renume.

Tata îmi spusese:

— Dacă e să rezolvăm vreodată cazul acesta, avem nevoie de un pont din interior. Trebuie să aflăm totul despre oamenii din casa aceea. Trebuie să-i cunoaștem prin intermediul cuiva care a trăit lângă ei, nu din exterior. Tu ești cel care poate face asta.

Nu-mi plăcuse ideea. Mi-am aruncat țigara în cămin și i-am răspuns:

— Eu? Să lucrez sub acoperire? Chiar așa? Eu trebuie să aflu noutăți din interior tocmai de la Sophia, femeia pe care o iubesc, care mă iubește la rândul ei și are încredere în mine... sau cel puțin așa cred?

Atunci, bătrânul îmi răspunsese cu o voce tunătoare.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu fi atât de dezinteresat! În primul rând, doar nu crezi că tânăra și-a ucis bunicul, nu-i așa?

— Bineînțeles că nu! E o idee absurdă.

— Foarte bine – nici noi nu credem asta. A fost plecată câțiva ani și s-a întors întotdeauna bine cu bunicul ei. Are parte de o rentă destul de mare, iar el ar fi fost, îmi închipui, mai mult decât încântat să afle de logodna cu tine și i-ar fi oferit un contract prenuptial generos. Nu o suspectăm pe ea. De ce am suspecta-o? Dar poți fi sigur de un lucru: dacă această chestiune nu se va clarifica, fata nu se va căsători cu tine. Din câte mi-ai spus, sunt destul de convins de asta. Și ține cont: avem în față acel tip de crimă care poate să nu fie

elucidată niciodată. Noi putem fi destul de siguri că soția și tânărul meditator au conspirat – dar a dovedi acest lucru e cu totul altă poveste. Până acum, nici măcar nu avem un caz de prezentat Procuraturii. Și atâta timp cât nu avem o probă clară împotriva ei, totul nu va fi altceva decât o suspiciune sâcâitoare. Înțelegeți asta, nu?

Într-adevăr, înțelegeam.

Apoi bătrânul a adăugat încet:

— De ce nu îi spui?

— Adică... să o întreb pe Sophia dacă... M-am oprit.

Bătrânul aprobă vehement din cap.

— Da, da... Nu-ți cer să te strecorei înăuntru fără să-i spui fetei ce planuri ai. Vezi doar ce are de zis.

Așa se face că în ziua următoare mergeam spre Swinly Dean împreună cu inspectorul-șef Taverner și cu sergentul detectiv Lamb.

Dincolo de terenul de golf, am intrat printr-un pasaj unde mi-am imaginat că, înainte de război, existaseră două porți impunătoare. Patriotismul sau retrocedarea iresponsabilă le distruseră. Am condus de-a lungul unui drum încadrat de rododendroni și am ajuns la o curbă cu pietriș situată chiar în fața casei.

Era uimitor! M-am întrebat de ce a fost numită Trei Frontoane. Unsprezece Frontoane ar fi fost cu mult mai nimerit. Ceea ce era ciudat era faptul că avea un aspect cu totul deformat – și credeam că știu și de ce. Era de fapt un fel de cabană, o cabană supradimensionată. Era ca și cum aș fi privit o casă țărănească printr-o lupă imensă. Grinzile oblice, structura din lemn, frontoanele – era o casă mică, ponosită, care crescuse ca o ciupercă după ploaie!

Și totuși, am prins ideea. Întruchipa ideea unui restaurator grec despre o casă englezească. Trebuia să fie o casă englezească – dar de mărimea unui castel. Mă întrebam ce impresie îi făcuse primei doamne Leonidas. Bănuiam că nu fusese consultată și nici nu i se arătaseră planurile. Cel mai probabil, fusese o mică surpriză din partea exoticului ei soț. Mă întrebam dacă se cutremurase sau dacă zâmbise.

Se pare că avusese o viață fericită acolo.

— Un pic copleșitoare, nu-i așa? spuse inspectorul Taverner. Cu siguranță că bătrânul domn a muncit mult la ea – adică să o împartă în trei case diferite, cu bucătării și toate celelalte. Are un interior elegant, ca al unui hotel de lux.

Sophia ieși pe ușa din față. Fără pălărie, purta o cămașă verde și o fustă din *tweed*. S-a oprit brusc când m-a văzut.

— *Tu!* exclamă ea.

— Sophia, trebuie să-ți vorbesc. Unde putem merge?

Pentru un moment am crezut că va protesta, însă s-a întors și a spus:

— Pe aici.

Ne-am plimbat pe pajiștea de lângă casă. Era o priveliște frumoasă spre cel mai bun teren de golf din Swinly Dean – înspre un pâlc de pini de pe un deal și, mai departe, către peisajul difuz de țară.

Sophia m-a condus către o grădină de piatră, oarecum neglijată, unde ne-am așezat pe o bancă de lemn foarte incomodă.

— Deci? începu ea.

Vocea ei nu era foarte încurajatoare.

I-am povestit absolut tot. A ascultat cu multă atenție. Mimica ei nu-mi spunea prea multe despre ceea ce gândea, dar când am ajuns la final a oftat adânc.

— Tatăl tău, spuse ea, este un bărbat foarte isteț.

— Bătrânul are punctele lui de vedere. Personal cred că e o idee foarte proastă, dar...

M-a întrerupt.

— O, nu. Nu e deloc proastă. E singurul lucru care poate fi într-adevăr de ajutor. Tatăl tău, Charles, știe exact ce se petrece în mintea mea. Știe chiar și mai bine decât tine.

Cu o vehemență bruscă, aproape de disperare, își lovi palmele.

— *Trebuie să aflu adevărul. Trebuie să știi.*

— Pentru noi? Dar, scumpa mea...

— Nu numai pentru noi doi, Charles. Trebuie să știi pentru liniștea mea sufletească. Vezi tu, Charles, aseară nu ți-am spus, dar adevărul este că mi-e frică.

— Frică?

— Da, *frică, frică, frică*. Poliția, tatăl tău, toată lumea crede că a fost Brenda.

— Probabilitățile...

— Da, e foarte probabil. De fapt, e chiar posibil. Dar atunci când mă gândesc: „Probabil că Brenda e vinovată“! sunt conștientă că e mai degrabă o dorință a mea, pentru că eu nu cred asta cu adevărat.

— Nu crezi asta? am spus încet.

— Nu știu ce să zic. Tu ai auzit totul de la cineva din afara casei, așa cum am și dorit. Acum o să-ți spun și varianta din interiorul casei. Pur și simplu nu cred că Brenda e genul acesta, nu e tipul de persoană care ar face vreodată ceva ce ar pune-o în pericol. E mult prea grijulie cu ea însăși.

— Dar tipul acela tânăr? Laurence Brown?

— Laurence e fricos ca un iepure. Nu ar avea curajul.

— Oare?

— Da, dar nu știm sigur, nu-i așa? Adică oamenii sunt capabili să te surprindă îngrozitor de mult, să te sperie chiar! Uneori ți-i imaginezi într-un anumit fel și lucrurile pot sta exact invers. Nu întotdeauna, dar se întâmplă. Și totuși, Brenda – a scuturat din cap – s-a comportat întotdeauna atât de natural. Ea este ceea ce eu aș numi genul „harem“. Îi place să stea degeaba, să mănânce dulciuri, să aibă haine elegante și bijuterii, să citească romane ieftine și să meargă la cinema. Și – este ciudat să spun asta, dacă ne gândim că bunicul avea optzeci și șapte de ani – chiar părea că îl place cu adevărat. Bunicul avea o forță aparte. Cred că putea face o femeie să se simtă ca o regină, ca preferata sultanului! Cred, practic întotdeauna am avut impresia aceasta, că o făcea pe Brenda să se simtă ca un personaj foarte romantic. Toată viața a știut cum să se comporte cu o femeie, iar acest lucru e aproape o artă – indiferent cât ești de bătrân, nu-ți pierzi îndemânarea.

Am abandonat, pentru moment, discuția despre Brenda și am revenit la o afirmație pe care o făcuse mai devreme Sophia și care mă deranjase.

— De ce ai spus că ți-e frică? am întrebat eu.

A trecut-o un fior, în timp ce își frământa mâinile.

— Pentru că e adevărat, mi-a șoptit ea. E foarte important să te fac să înțelegi asta, Charles. Vezi tu, noi suntem o familie foarte neobișnuită... Există multă răutate în noi, diferite tipuri de răutate. Tocmai acest lucru e ceea ce

deranjează: toate aceste tipuri de răutate.

Cred că a citit confuzia totală de pe fața mea, așa că a continuat repede:

— O să încerc să-ți explic mai clar ce-am vrut să zic. Bunicul, spre exemplu. Ne povestea odată despre tinerețea lui în Smyrna și a menționat printre altele că a înjunghiat doi bărbați. A fost un soi de încăierare – se proferaseră niște insulte impardonabile – nu știu exact, însă a fost un lucru care s-a întâmplat cât se poate de natural. Părea să fi uitat complet de această întâmplare. Dar a fost totuși un lucru foarte ciudat să auzi această poveste relatată atât de nonșalant, în Anglia.

Am încuviințat.

— Acesta e doar un tip de răutate, continuă Sophia, dar mai era și bunica. Abia mi-o amintesc, însă am auzit câte ceva despre ea. Cred că avea un fel de răutate ce provenea din faptul că era complet lipsită de imaginație. Cu toți acei strămoși vânători și cu vechii generali, genul „omorâți-i pe toți”. Foarte onestă, dar și arogantă, era genul căruia nu îi era teamă să își asume responsabilități în chestiuni de viață și de moarte.

— Nu e asta un pic cam greu de crezut?

— Ba da, aș îndrăzni să spun, numai că întotdeauna mi-a fost mai degrabă frică de genul acesta de persoane. E foarte onestă, dar e și nemiloasă. Și apoi mai e și mama – care e actriță –, o scumpă în felul ei, numai că nu are *deloc* simțul măsurii. Este o egoistă inconștientă de genul celor care nu pot să vadă lucrurile decât în legătură cu modul în care acestea îi afectează pe ei. Și să știi că e destul de înfricoșător câteodată. Și mai e Clemency, soția unchiului Roger. Ea e om de știință – face un fel de cercetare științifică foarte importantă – e și ea o persoană răutăcioasă, dar într-un mod impersonal și total lipsit de emotivitate. Unchiul Roger este exact opusul ei: el e cea mai caldă și mai drăgăstoasă persoană din lume, doar că e extraordinar de temperamental. Când ceva îl supără, abia dacă își mai amintește ce face. Și mai e și tata...

A făcut o pauză lungă.

— Tata, a continuat ea încet, e genul de om mult prea controlat. Nu știi niciodată ce gândește. Niciodată nu-și arată emoțiile. Probabil că acesta este un mecanism inconștient de autoapărare în fața excesului de emoții al mamei mele, numai că uneori... mă îngrijorează un pic.

— Scumpa mea, i-am spus, te frământa degeaba. Concluzia care se impune ar fi că, practic, oricine e capabil de crimă.

— Cred că e adevărat. Chiar și pentru mine.

— Pentru tine nu!

— Ba da, Charles, nu poți să mă consideri o excepție. Presupun că aș putea și eu să omor pe cineva...

Rămase tăcută câteva clipe, apoi continuă:

— Dar, dacă ar fi așa, ar trebui să fie pentru ceva care să merite cu adevărat!

Am început să râd. Nu m-am putut abține. Sophia a zâmbit și ea.

— Poate că par nebună, spuse ea, dar chiar trebuie să aflăm adevărul despre moartea bunicului. Trebuie. Măcar de-ar fi Brenda vinovată...

Am simțit deodată că îmi părea mai degrabă rău pentru Brenda Leonides.

Capitolul 5

Pe alee venea grăbită spre noi o siluetă înaltă. Purta o pălărie ponosită din fetru, o fustă fără nicio formă și un jersey incomod.

— Mătușă Edith! strigă Sophia.

Femeia s-a oprit o dată sau de două ori, aplecându-se spre bordurile de flori, apoi s-a apropiat de noi. M-am ridicat.

— El este Charles Hayward, mătușă Edith. Mătușa mea, domnișoara de Haviland.

Edith de Haviland era o femeie de aproximativ șaptezeci de ani. Avea o claie de păr cărunț, dezordonat, o față bătută de vreme și o privire aspră și pătrunzătoare.

— Îmi pare bine, mi se adresă. Am auzit de tine. Te-ai întors din Orient? Ce mai face tatăl tău?

Un pic surprins, am răspuns că e bine.

— Îl cunosc de când era copil, spuse domnișoara de Haviland. Am cunoscut-o pe mama lui foarte bine. Semeni destul de bine cu ea. Ai venit să ne ajuți sau pentru cealaltă chestie?

— Sper să vă pot ajuta, am răspuns eu oarecum stânjenit.

Dădu din cap aprobator.

— Ne-ar trebui un pic de ajutor. În casă e forfotă de polițiști. Apar de peste tot. Pe unii dintre ei îi găsesc complet dezagreabili. Un băiat care a avut parte de o educație aleasă nu ar trebui să lucreze în poliție. Deunăzi l-am văzut pe băiatul Moirei Kinoul dirijând traficul pe Marble Arch. Te face să crezi că s-a întors lumea cu susul în jos.

Se întoarse apoi către Sophia.

— Te caută bona, Sophia. Ceva cu peștele.

— Enervant, spuse Sophia. O să merg să dau un telefon să văd ce pot face.

Plecă grăbită spre casă.

Domnișoara de Haviland se întoarce și o porni liniștită în aceeași direcție. Am urmat-o îndeaproape.

— Nu știu ce ne-am face fără bone, zise ea. Aproape toată lumea are o bonă în vârstă care face toată munca în gospodărie: spală, calcă, gătește. Sunt persoane foarte credincioase. Pe cea de acum am ales-o chiar eu, cu ani în urmă.

Se opri și trase cu încăpățănare de o buruiiană încâlcită de pe alee.

— Îngrozitoare chestie... rochița rândunicii! Cea mai teribilă buruiiană. Sufocă, se cațără și nici nu poți să o rupi cu totul, are rădăcini adânci...

Calcă apoi cu brutalitate buruienile smulse.

— Aici e o afacere necurată, Charles Hayward.

Privea către casă în timp de îmi vorbea.

— Care e părerea poliției? Bănuiesc că nu ar trebui să te întreb asta! Mi se pare însă ciudat ca Aristide să fi murit otrăvit. De fapt, mi se pare ciudat să-l știu mort. Nu mi-a plăcut niciodată, absolut deloc! Dar pur și simplu nu mă pot obișnui cu ideea că e mort... Face casa să pară atât de... goală.

N-am zis nimic. În ciuda felului ei concis de a vorbi, Edith de Haviland părea să aibă o stare nostalgică.

— Chiar mă gândeam în dimineața asta, am locuit aici foarte multă vreme. Mai bine de patruzeci de ani. Am venit după moartea surorii mele. El m-a rugat. Șapte copii, dintre care cel mai mic avea doar un an... Nu puteam să-i las pe mâna unui imigrant, nu-i așa? A fost, bineînțeles, un mariaj imposibil. Întotdeauna am crezut că Marcia fusese, cumva, vrăjită de el. Un străin absolut obișnuit, mic și urât. Dar trebuie să spun că mi-a dat mână liberă: dădace, guvernante, școli și mâncare potrivită pentru copii, nu acele feluri îngrozitoare de mâncare cu mult orez și multe condimente, pe care obișnuia el să le mănânce.

— Și ați fost aici în tot acest timp? am îngăimat eu.

— Da. Destul de ciudat... Probabil că aș fi putut să plec după ce au crescut copiii și s-au căsătorit... Presupun că de fapt am rămas pentru grădină. Și apoi Philip; când te însori cu o actriță, nu te poți aștepta să ai și viață de familie. Nu știu de ce fac actrițele copii. Imediat ce nasc, se grăbesc să joace în vreo piesă la teatrul Repertory din Edingburgh sau altundeva, cât mai departe posibil.

Philip a făcut singurul lucru pe care-l putea face: să se mute aici cu tot cu cărțile lui.

— Cu ce se ocupă Philip Leonides?

— Scrie cărți. Nu înțeleg de ce. Nimeni nu vrea să le citească. Toate sunt despre detalii istorice obscure. Nici măcar nu ai auzit de cărțile lui, nu-i așa?

Am recunoscut că nu.

— A avut prea mulți bani, asta s-a întâmplat, spuse domnișoara de Haviland. Majoritatea oamenilor își înfrâneză capriciile și încep să-și câștige existența.

— Cărțile lui nu se vând?

— Bineînțeles că nu. Este considerat o mare autoritate în studiul anumitor perioade istorice, atât și nimic mai mult! Dar nici nu are nevoie să câștige de pe urma cărților – Aristide i-a fixat o dotă de aproximativ o sută de mii de lire, ceva cu totul fantastic! Toate astea cu scopul de a evita impozitul pe moștenire! Aristide le-a conferit, de fapt, tuturor independență financiară. Roger deține Associated Catering, Sophia are o alocație substanțială. Baniii celorlalți copii sunt administrați de cineva până vor crește.

— Deci nimeni nu are de câștigat în mod special după moartea lui?

Mi-a aruncat o privire ciudată.

— Ba da. Toți primesc și mai mulți bani. Numai că i-ar fi primit probabil oricum dacă i-ar fi cerut.

— Aveți idee cine l-a otrăvit, domnișoară de Haviland?

Mi-a răspuns în felul ei caracteristic:

— Nu, chiar nu am nici cea mai vagă idee. M-a supărat foarte tare toată povestea asta! Nu e prea plăcut să știi că trăiești în casă cu un criminal liber. Bănuiesc că poliția se va arunca asupra sărmanei Brenda.

— Nu credeți că ar fi îndreptățiți să facă asta?

— Pur și simplu nu știu. Mie mi s-a părut întotdeauna o tânără banală și naivă – o persoană destul de obișnuită. Nu e deloc așa cum mi-aș imagina eu un criminal. Totuși, când o tânără de douăzeci și patru de ani se mărită cu un bărbat de aproape optzeci, e destul de clar că o face pentru banii lui. Dacă lucrurile și-ar fi urmat cursul firesc, cred că se aștepta să devină destul de curând o văduvă extrem de bogată. Numai că Aristide era un bărbat foarte

rezistent. Diabetul nu i se agravase. Chiar părea că ar putea trăi o sută de ani. Se prea poate ca ea să fi obosit să tot aștepte.

— În acest caz... am zis eu, apoi m-am oprit.

— În acest caz, continuă repede domnișoara de Haviland, va fi mai mult sau mai puțin satisfăcător. Doar că publicitatea din ziare va fi deranjantă. Dar, până la urmă, ea nu face parte din familie.

— Chiar nu aveți alte idei? am întrebat-o.

— Ce alte idei aș putea să mai am?

M-a pus pe gânduri. Aveam impresia că pălăria aceea turtită din fetru s-ar putea să ascundă mai multe decât lăsa să se vadă.

Mi se părea că în spatele exprimării întrerupte și spasmodice se ascundea de fapt o inteligență ascuțită. Pentru un moment chiar m-am întrebat dacă nu cumva domnișoara de Haviland era cea care îl otrăvisese pe Aristide Leonides...

Nu mi se părea o idee imposibilă. În spatele acestei gândiri era modul în care tocuse buruiana sub tocul pantofului, cu un fel de încăpățănare răzbunătoare.

Mi-am amintit cuvântul folosit de Sophia: răutate.

Am aruncat o privire spre Edith de Haviland.

Dacă ar fi avut un motiv suficient de bun...

Dar ce anume, mai exact, i s-ar fi părut lui Edith de Haviland un motiv suficient de bun?

Pentru a răspunde la această întrebare, ar fi trebuit să o cunosc mai bine.

Capitolul 6

Ușa de la intrare era deschisă. Am intrat într-un hol surprinzător de spațios, mobilat auster: lemn de stejar bine lustruit și alamă strălucitoare. În capăt, unde ar fi trebuit să fie scările, se afla un perete alb lambrizat, cu o ușă.

— Partea de casă a cumnatului meu, m-a anunțat domnișoara de Haviland. Parterul le aparține Magdei și lui Philip.

Prin stânga, am intrat pe o ușă ce dădea într-un salon vast. Avea pereți cu lambriuri de un albastru pal, mobilă înzorzonată cu brocarturi, iar pe fiecare masă liberă și pe pereți erau expuse fotografiile cu actori, dansatori, scene și decoruri. O pictură de Degas cu balerine era atârnată deasupra șemineului. În încăperea mai era o sumedenie de flori: crizanteme uriașe, maronii, și vase mari pline cu garoafe.

— Presupun, zise domnișoara de Haviland, că vrei să-l întâlnești pe Philip...

Chiar voiam să îl văd pe Philip? Nu știam ce vreau. Singurul lucru pe care eram sigur că îl vreau era s-o văd pe Sophia. Și am întâlnit-o. M-a încurajat insistent în legătură cu planul tatălui meu, dar s-a retras apoi din prim-plan pentru a comanda pește, nelăsându-mi nicio indicație despre ceea ce aveam de făcut. Cum ar fi trebuit să-l abordez pe Philip Leonides? Ca un tânăr nerăbdător să se căsătorească cu fiica lui, ca un simplu prieten aflat în vizită (ceea ce ar fi fost complet nepotrivit în astfel de circumstanțe) sau ca un colaborator al poliției?

Domnișoara de Haviland nu mi-a dat prea mult timp de gândire pentru a-i răspunde la întrebare. Deși, după părerea mea, fusese mai degrabă o afirmație decât o întrebare.

Domnișoara de Haviland era, din câte observasem, mai înclinată să facă afirmații decât să pună întrebări.

— Vom merge în bibliotecă, mă anunță ea.

Am ieșit din salon și m-a condus printr-un hol spre o altă ușă.

Am intrat într-o încăpere mare, plină de cărți. Nu erau așezate doar pe rafturile înalte până în tavan. Erau pretutindeni: pe scaune, pe masă, chiar și pe jos. Și totuși, nu părea să fie dezordine.

Încăperea era răcoroasă. Mi se părea totuși că lipsește un miros, pe care mă așteptam cumva să îl regăsesc acolo. Mirosea doar a cărți vechi și a ceară de albine. În câteva clipe am înțeles însă ce lipsea: era mirosul de tutun. Philip Leonides nu era fumător.

Când am intrat, s-a ridicat din spatele biroului – era un bărbat înalt, în jur de cincizeci de ani, deosebit de chipeș. Toată lumea îmi vorbise despre urâtenia lui Aristide Leonides, astfel încât mă așteptam ca fiul lui să fie la fel de dezagreabil. Cu siguranță nu eram pregătit să văd o asemenea perfecțiune a trăsăturilor: nasul drept, linia maxilarului fără defect, părul grizonat pieptănat pe spate evidențiind o frunte frumos conturată.

— El e Charles Hayward, Philip, a explicat Edith de Haviland.

— Ah, încântat de cunoștință.

N-aș fi putut spune dacă mai auzise de mine până atunci. Mâna pe care mi-a întins-o era rece. Expresia feței vădea o lipsă de interes, fapt destul de iritant pentru mine. Stătea acolo, răbdător și dezinteresat.

— Unde sunt poliștii aceia enervanți? Întrebă domnișoara de Haviland. Au intrat aici?

— Cred că inspectorul-șef (a aruncat o privire rapidă spre o carte de vizită de pe birou), un Taverner, vine imediat să discutăm.

— Și unde e acum?

— Habar nu am, mătușă Edith. Presupun că e sus.

— Cu Brenda?

— Chiar nu știu.

Privindu-l pe Philip Leonides, părea aproape imposibil ca o crimă să poată fi comisă undeva în vecinătatea lui.

— Magda s-a trezit?

— Nu știu. De obicei nu se trezește înainte de ora unsprezece.

— Da, asta pare să-i fie caracteristic, sublinie domnișoara de Haviland.

Ceea ce părea să-i fie foarte caracteristic doamnei Philip Leonides era o voce pătrunzătoare, care se auzea apropiindu-se rapid. Ușa din spatele meu s-a

deschis apoi brusc și în încăperea a intrat o femeie. Nu-mi dau seama cum, dar a reușit să-mi creeze impresia că de fapt intraseră trei femei, nu una singură.

Magda Leonides fuma o țigară dintr-un portțigaret lung și purta un neglijeu din satin de culoarea piersicii, pe care-l ținea cu o mână. O cascadă de păr arămiu îi cădea în onduleuri pe spate. Fața ei avea acea expresie șocantă de goliciune, pe care o vedem în zilele noastre la o femeie atunci când nu se machiază. Avea ochii mari și albaștri și vorbea foarte repede, cu o voce deosebit de atrăgătoare, guturală și cu o pronunție deosebit de clară.

— Dragule, nu mai suport, pur și simplu nu mai suport, gândește-te numai la știri; nu e încă nimic în ziare, dar firește că va fi, și pur și simplu nu mă pot decide ce să port la proces – ceva foarte, foarte tern... Totuși, nu negru, poate un violet închis... și efectiv nu mi-a mai rămas niciun cupon... în plus, am pierdut adresa tipului aceluia îngrozitor care mi le vindea, știi tu, garajul acela pe undeva pe lângă Shaftesbury Avenue; iar dacă aș merge până acolo cu mașina, poliția m-ar urmări și mi-ar putea pune întrebări dintre cele mai bizare, nu-i așa? Adică ce ar mai fi se spus? Cât ești de calm, Philip! Cum poți fi atât de calm? Realizezi că am putea părăsi casa asta oribilă chiar acum? Libertate! Libertate! Oh, cât de inuman – dragul meu bătrânel – bineînțeles că nu l-am fi părăsit câtă vreme trăia! Chiar ținea mult la noi, nu-i așa? În ciuda zăzaniei pe care femeia aceea îngrozitoare de la etaj a încercat să o bage între noi! Sunt foarte sigură că, dacă am fi plecat și l-am fi lăsat cu ea, ne-ar fi tăiat complet venitul. Oribilă creatură! Până la urmă, bietul bătrânel se apropia de nouăzeci de ani – nici toate sentimentele familiale din lume nu i-ar fi făcut față femeii aceleia groaznice, care era mereu la fața locului. Știi, Philip, cred că aceasta ar fi o ocazie minunată să pun în scenă piesa cu Edith Thompson. Această crimă ar promova anticipat piesa. Bildenstein spunea că ar putea obține elementul dramatic – iar acea piesă jalnică în versuri despre mineri se poate duce pe apa sâmbetei dintr-o clipă într-alta. E un rol minunat, splendid! Știi că se spune că ar trebui să joc doar în comedii din cauza nasului meu, dar știi că este totuși destulă comedie în piesa despre Edith Thompson, cu toate că nu cred că autorul să-și fi dat seama de asta, dar comedia amplifică întotdeauna suspansul, nu crezi? Știu exact cum aș juca: banal, naiv, convingător până în ultimul moment, și apoi...

A făcut un gest larg cu mâna, țigara i-a căzut din portțigaret pe suprafața lustruită din lemn de mahon a biroului lui Philip și a început să ardă. Philip a luat impasibil țigara și a aruncat-o în coșul de gunoi.

— Și apoi, șopti Magda Leonides cu ochii larg deschiși și cu fața imobilă, *teroare totală...*

O expresie desăvârșită de frică i-a rămas întipărită pe chip preț de vreo douăzeci de secunde, după care fața i s-a relaxat, arătând ca cea a unui copil tulburat gata să izbucnească în lacrimi.

Pe neașteptate, orice urmă de emoție dispăru ca prin minune și, întorcându-se spre mine, mă întrebă pe un ton protocolar:

— Consideri că ar fi potrivit ca Edith Thompson să fie interpretată în această manieră?

I-am răspuns că, după părerea mea, era exact modul în care ar fi trebuit să fie interpretată Edith Thompson. În acel moment îmi aminteam destul de vag cine era Edith Thompson, însă eram îngrijorat ca nu cumva să o pornesc cu stângul cu mama Sophiei.

— Seamănă cu Brenda, nu-i așa? întrebă Magda. Știi că nu m-am mai gândit la asta până acum? E foarte interesant. Crezi că ar trebui să-i menționez asta inspectorului?

Bărbatul din spatele biroului se încruntă ușor.

— Magda, nu ești obligată să te întâlnești cu inspectorul, îi zise el. Îi pot spune eu tot ce vrea să afle.

— Să nu-l întâlnesc? Ridică tonul. Dar bineînțeles că trebuie să-l văd! Dragule, scumpule, ești atât de lipsit de imaginație! Pur și simplu nu realizezi importanța *detaliilor*. Va dori să știe cu exactitate cum și când au avut loc evenimentele, toate detaliile pe care le-am observat și care ni s-au părut bizare în momentul respectiv...

— Mamă, zise Sophia în timp ce intra pe ușa deschisă, doar nu o să-i spui inspectorului tot felul de minciuni.

— Sophia, draga mea...

— Scumpa mea, știi că ai deja tot discursul pregătit și că ești gata să joci un rol de excepție, dar ai înțeles greșit. Complet greșit.

— Prostii. Habar nu ai...

— Ba am. Numai că va trebui să-l joci cu totul altfel, draga mea. Trebuie să fii îndurerată, să vorbești foarte puțin, să fii rezervată și foarte atentă, să-ți protejezi familia.

Fața Magdei Leonides exprima o nedumerire copilărească.

— Dragul meu, zise ea, chiar crezi că...

— Da, chiar cred. Renunță. Cam asta e ideea.

Sophia adăugă imediat, în timp ce pe chipul mamei ei se așternea un zâmbet mulțumit:

— Ți-am pregătit ciocolată. E în salon.

— Oh, ce bine, mor de foame...

Se opri în prag.

— Habar nu ai cât e de minunat să ai o fiică! spuse ea adresându-se fie mie, fie bibliotecii din spatele meu.

Cu această replică ieși din cameră.

— Dumnezeu știe ce va spune poliției, zise domnișoara de Haviland.

— Va fi bine, replică Sophia.

— S-ar putea să nu spună *nimic*.

— Nu te îngrijora, continuă Sophia. Va juca exact așa cum îi va spune producătorul. Iar producătorul sunt eu.

Înainte de a ieși din cameră pentru a-și urma mama, se întoarse să anunțe:

— Inspectorul-șef Taverner e aici să te vadă, tată. Nu te deranjează dacă rămâne și Charles, nu?

Mi s-a părut că sesizez un ușor aer de uluire pe chipul lui Philip Leonides. Tot ce se poate! Însă comportamentul său nepăsător îmi era de un real folos.

Îngăimă cu o voce ciudată:

— Da, desigur... desigur.

Inspectorul-șef Taverner intră în încăpere, solid, încrezător și cu un aer de promptitudine protocolară care era cumva liniștitor.

Atitudinea lui părea că spune: „Doar un pic de deranj, apoi vom pleca definitiv de aici – și nimeni nu va fi mai fericit decât mine când se va întâmpla asta. Nu intenționăm să tăragănam lucrurile, pot să vă asigur de asta.”

Nu îmi închipui cum reușea, fără să rostească absolut niciun cuvânt, ci doar prin simplul gest de a trage un scaun lângă birou, să transmită acest mesaj, însă

a funcționat de minune. Am luat loc discret, deoparte.

— Da, domnule inspector-șef? a început Philip.

— Aveți nevoie de mine, domnule? întrebă brusc domnișoara de Haviland.

— Pentru moment, nu, domnișoară de Haviland. Mai târziu însă, dacă am putea să schimbăm câteva cuvinte...

— Desigur. Voi fi sus.

A ieșit, închizând ușa în spatele ei.

— Deci, domnule inspector? repetă Philip.

— Știu că sunteți foarte ocupat și de aceea n-am să vă deranjez prea mult.

Dar aș vrea să vă aduc la cunoștință în mod confidențial că suspiciunile noastre s-au confirmat. Tatăl dumneavoastră nu a avut o moarte naturală. Moartea sa s-a datorat otrăvirii cu fizostigmină, o substanță cunoscută mai ales sub denumirea de ezerină.

Philip și-a plecat capul, fără să arate vreo emoție.

— Nu știu dacă acest lucru vă spune ceva, continuă Taverner.

— Și ce ar putea să-mi sugereze? Părerea mea este că tata ar fi putut să ia otrava accidental.

— Chiar credeți asta, domnule Leonides?

— Da, mi se pare cât se poate de posibil. Să nu uităm că avea aproape 90 de ani și o vedere foarte slabă.

— Deci și-a turnat el însuși conținutul sticlei cu picături de ochi în sticleța cu insulină. Și chiar credeți că aceasta ar fi o variantă credibilă, domnule Leonides?

Philip nu răspunse. Fața îi deveni chiar și mai impasibilă.

Taverner continuă:

— Am găsit sticleța cu picături de ochi goală, în coș, fără nicio amprentă. Acest lucru în sine este curios. În mod normal ar fi trebuit să existe anumite amprente. Cel puțin cele ale tatălui dumneavoastră, posibil și cele ale soției sau ale valetului...

Philip Leonides își ridică privirea.

— Ce-ați spus despre valet? întrebă el. Ce-ați spus despre Johnson?

— Insinuați cumva că Johnson ar putea fi criminalul? Cu siguranță ar fi avut ocazia. Dar dacă ne gândim la un motiv, asta e cu totul altceva. Stătea în

obiceiul tatălui dumneavoastră să-i acorde anual un bonus, iar acesta era, în fiecare an, tot mai mare. Tatăl dumneavoastră i-a transmis foarte clar că acest bonus ține locul oricărei sume pe care ar fi putut să i-o lase prin testament. Bonusul ajunsese acum, după șapte ani în serviciu, la o sumă considerabilă și încă mai creștea. Este evident că interesul lui Johnson era ca tatăl dumneavoastră să trăiască cât mai mulți ani. Mai mult decât atât, avea o relație excelentă, iar referințele lui Johnson de la fostele locuri de muncă sunt impecabile – este cu adevărat un valet foarte credincios și talentat.

— Înțeleg, zise Philip inexpresiv.

— Acum, domnule Leonides, poate îmi puteți spune cât se poate de detaliat tot ce ați făcut în ziua morții tatălui dumneavoastră.

— Desigur, domnule inspector-șef. Am fost aici, în această cameră, toată ziua – cu excepția momentelor în care am luat masa, bineînțeles.

— L-ați văzut pe tatăl dumneavoastră, fie chiar și foarte puțin, în ziua respectivă?

— Am fost să-l salut după micul dejun, după cum îmi era obiceiul.

— Ați fost singur cu el?

— Ăă... mama mea vitregă era, de asemenea, în încăpere.

— Ați remarcat ceva neobișnuit la el?

— Nu părea să anticipeze că va fi ucis în ziua aceea, zise Philip cu un aer ușor ironic.

— Partea casei care îi aparține tatălui dumneavoastră este complet separată de aceasta?

— Da, singura cale de acces spre aceasta este prin ușa de pe hol.

— Ușa aceea este în general închisă cu cheia?

— Nu.

— Niciodată?

— Nu, din câte știu eu.

— Deci oricine putea să circule liber dintr-o parte în alta a casei?

— Bineînțeles. Au fost separate strict din considerente de ordin domestic.

— Cum ați aflat de moartea tatălui dumneavoastră?

— Fratele meu, Roger, care ocupă aripa de vest a etajului, a venit în grabă jos, să mă anunțe că tata avusese un atac brusc. Respira cu dificultate și părea

foarte bolnav.

— Ce ați făcut atunci?

— Am sunat doctorul, lucru pe care nimeni nu se gândise să-l facă. Acesta era plecat, însă i-am lăsat un mesaj să vină cât de repede posibil. După care am mers sus.

— Și după aceea?

— Tata era clar într-o stare foarte gravă. A murit înainte să ajungă doctorul.

Vocea lui Philip era rece, fără pic de emoție. Părea o simplă relatare a unor fapte.

— Unde se afla restul familiei?

— Soția mea era la Londra. S-a întors un pic după aceea. Nici Sophia nu cred că era aici. Cei mai tineri, Eustace și Josephine, erau acasă.

— Sper că nu mă veți înțelege greșit, domnule Leonides, dacă vă voi întreba în ce fel vă va afecta din punct de vedere financiar moartea tatălui dumneavoastră.

— Dimpotrivă, chiar apreciez faptul că doriți să cunoașteți toate detaliile. Tatăl meu ne-a conferit independență financiară acum foarte mulți ani. Pe fratele meu l-a numit președinte și acționar principal al celei mai mari dintre firmele sale – Associated Catering, și i-a încredințat astfel întreaga răspundere managerială. Pe mine m-a recompensat cu o sumă considerată de el a fi echivalentă – cred că a fost ceva în jur de o sută cincizeci de mii de lire în diferite obligațiuni și titluri de proprietate –, pe care să o pot folosi după bunul plac. A mai stabilit, de asemenea, alocații foarte generoase pentru cele două surori ale mele, care între timp au murit.

— Și cu toate acestea a rămas un om foarte bogat?

— Nu, practic pentru el a păstrat un venit comparativ destul de modest. A spus că acest lucru îi va face viața mai interesantă. De atunci încolo – pentru prima dată, buzele lui Philip schițară un surâs – a devenit un om cu mult mai bogat decât fusese, ca urmare a spiritului său întreprinzător.

— Dumneavoastră și fratele dumneavoastră ați venit să locuiți aici. Aceasta nu a fost o consecință a unor dificultăți financiare?

— Cu siguranță nu. A fost pur și simplu o chestiune de comoditate. Tata ne-a spus mereu că suntem oricând bine-veniți să locuim cu el. Pentru mine a fost

foarte convenabil să procedez astfel, ca urmare a unor considerente de ordin domestic. În plus, adăugă el cu grijă, eram extrem de atașat de tatăl meu. M-am mutat aici cu familia mea în 1937. Nu plătesc chirie, în schimb plătesc partea care îmi revine din impozite.

— Și fratele dumneavoastră?

— Fratele meu s-a mutat aici după ce casa din Londra i-a fost bombardată, în urma unui atac aerian, în 1943.

— Domnule Leonides, se întâmplă să știți care sunt dispozițiile testamentare ale tatălui dumneavoastră?

— Știu chiar foarte bine. Tata și-a refăcut testamentul în 1946. Nu era deloc un bărbat secretos. În plus, ținea foarte mult la familia lui. A convocat o întrunire de familie la care a fost prezent și avocatul lui, iar acesta, la cererea tatălui meu, ne-a prezentat termenii testamentului. Bănuiesc că sunteți deja la curent cu aceștia. Presupun că domnul Gaitskill v-a informat deja. Estimativ, suma de o sută de mii de lire i-a fost lăsată mamei mele vitrege, pe lângă dota generoasă primită la nuntă. Restul averii sale a fost împărțit în trei părți: o parte îmi revine mie, una fratelui meu și o a treia va fi păstrată pentru cei trei nepoți. Averea sa este destul de mare, însă și taxele de moștenire vor fi la fel de mari.

— A lăsat ceva servitorilor sau a donat ceva în scopuri caritabile?

— Nimic de genul acesta. Însă salariile servitorilor erau majorate an de an dacă aceștia rămâneau în serviciul tatălui meu.

— Aveți cumva – și vă rog să-mi iertați întrebarea – nevoie stringentă de bani?

— Taxa pe venit este, după cum bine știți, domnule inspector-șef, destul de costisitoare, însă venitul meu este mai mult decât suficient atât pentru mine, cât și pentru soția mea. Mai mult decât atât, tatăl meu ne oferea frecvent daruri extrem de generoase, iar dacă s-ar fi întâmplat să apară vreo urgență, ne-ar fi sărit în ajutor imediat.

Philip adăugă apoi pe un ton clar și distant:

— Vă pot asigura, domnule inspector-șef, că nu aveam niciun motiv de natură financiară pentru care să doresc moartea tatălui meu.

— Îmi pare foarte rău, domnule Leonides, dacă vi se pare că am sugerat

cumva ceva de genul acesta. Numai că este necesar să aflăm toate datele problemei. Acum mă tem că va trebui să vă adresez câteva întrebări ceva mai delicate. Acestea se vor referi la relația tatălui dumneavoastră cu soția lui. Erau fericiți împreună?

— Foarte fericiți, din câte știu.

— Certuri?

— Nu cred.

— Exista o... diferență mare de vârstă?

— Exact.

— Ați fost de acord, și-mi cer scuze că vă întreb, cu a doua căsătorie a tatălui dumneavoastră?

— Nu mi s-a cerut aprobarea.

— Acesta nu e un răspuns, domnule Leonides.

— Din moment ce m-ați întrebat acest lucru, voi menționa că această căsătorie mi s-a părut nechibzuită.

— Ați protestat față de tatăl dumneavoastră în legătură cu acest lucru?

— Când am auzit despre căsătorie era deja un fapt consumat.

— Un adevărat șoc pentru dumneavoastră, nu-i așa?

Philip nu răspunse.

— Au existat resentimente legate de această chestiune?

— Tatăl meu era absolut liber să procedeze după cum dorea.

— Relația cu doamna Leonides a fost amiabilă?

— Absolut.

— Aveți o relație de prietenie cu dumneaei?

— Ne întâlnim foarte rar.

Inspectorul-șef Taverner își schimbă abordarea.

— Îmi puteți spune ceva despre domnul Laurence Brown?

— Mi-e teamă că nu am ce. A fost angajat de tatăl meu.

— Însă a fost angajat pentru a le preda copiilor dumneavoastră, domnule Leonides.

— Adevărat. Fiul meu suferă de paralizie infantilă – din fericire o formă ușoară – și ni s-a recomandat să nu-l trimitem la o școală publică. Așa că tata a sugerat ca fiul meu și fiica mea cea mică, Josephine, să aibă un meditator

particular. Opțiunile erau, la momentul respectiv, destul de limitate, având în vedere că acesta trebuia să fie declarat inapt pentru serviciul militar. Referințele acestui tânăr erau satisfăcătoare, tatăl și mătușa mea (care s-a preocupat întotdeauna de binele copiilor) erau mulțumiți, așa că am fost și eu de acord. Aș putea adăuga că nu am ce să-i reproșez acestui tânăr, a cărui manieră de predare a fost nu numai serioasă, dar și foarte adecvată.

— Apartamentul său se află în partea de casă care îi aparține tatălui dumneavoastră, nu aici, nu-i așa?

— Era mai mult spațiu acolo.

— Ați observat vreodată, și îmi cer scuze din nou că vă întreb asta, vreun gest de apropiere între Laurence Brown și mama dumneavoastră vitregă?

— Nu am avut ocazia să observ așa ceva.

— Ați auzit vreo bârfă sau diverse palavre în legătură cu asta?

— Nu aplec urechea la astfel de lucruri, domnule inspector-șef.

— Lăudabil, răspunse inspectorul. Deci dumneavoastră nu ați văzut, nici nu ați auzit nimic de rău și nici nu obișnuiți să defăimați pe cineva.

— Dacă vreți s-o spuneți astfel, domnule inspector...

Taverner se ridică.

— Ei bine, vă mulțumesc foarte mult, domnule Leonides.

L-am urmat discret afară din cameră.

— Pfui, zise Taverner, e un om foarte rece.

Capitolul 7

— Acum, îmi explică Taverner, vom merge să discutăm și cu doamna Philip. Sau cu Magda West, după numele ei de scenă.

— E talentată? am întrebat. Numele ei îmi este foarte cunoscut și cred că am și văzut-o în diferite spectacole, dar nu-mi mai amintesc exact unde sau când.

— Este una dintre actrițele acelea care aproape că au succes, spuse inspectorul. A jucat o dată sau de două ori în West End, și-a făcut o reputație la Repertory – joacă mult pentru micile teatre cu pretenții, dar și pentru cluburile snobilor. Părerea mea e că a fost defavorizată de faptul că nu a fost nevoită să-și câștige existența din actorie. Își permitea să selecteze, să meargă doar acolo unde dorea și, din când în când, să finanțeze câte un spectacol în care dorea să joace un anumit rol, de obicei unul complet nepotrivit pentru ea. Ca urmare, a fost încadrată mai degrabă în categoria amatorilor decât în cea a profesioniștilor. Totuși, e o actriță bună, reține, mai ales în comedii, numai că șefii nu o plac prea mult: se spune despre ea că e prea independentă și prea intrigantă, că îi place să provoace scandaluri și să stârnească dinadins supărări. Nu știu cât e adevărat și cât nu, dar pot să-ți spun că nu e prea populară în rândul colegilor de breaslă.

Sophia ieși din salon și zise:

— Mama este aici, domnule inspector.

L-am urmat pe Taverner în salonul mare. Pentru un moment, abia am recunoscut-o pe femeia care stătea pe divanul mic de brocart.

Părul arămiu îi era strâns într-un coc sofisticat și purta un deux-pieces de culoare gri-deschis, impecabil croit, și o cămașă mov-deschis plisată lejer, fixată la gât cu o mică broșă cu camee. Am fost conștient pentru prima dată de farmecul nasului ei cărn.

Îmi amintea vag de Athene Seyler și părea aproape imposibil de crezut că aceasta era una și aceeași persoană cu cea care purta mai devreme neglijelul de

culoarea piersicii.

— Domnule Taverner? începu ea. Vă rog intrați și luați loc. Fumați? O situație de-a dreptul neplăcută! Pur și simplu nu pot rezista momentan fără o țigară.

Vocea îi era joasă și lipsită de orice emoție, vocea unei persoane hotărâte să se autocenzureze cu orice preț.

— Vă rog, spuneți-mi dacă vă pot ajuta în vreun fel, continuă ea.

— Mulțumesc, doamnă Leonides. Unde vă aflați în momentul tragediei?

— Presupun că în mașină, mă întorceam de la Londra. Am luat prânzul cu un prieten la Ivy. Apoi am mers împreună la o expoziție de rochii. Am băut câteva pahare cu alți prieteni la Berkeley, după care am pornit spre casă. Când am ajuns aici, era mare agitație. Se pare că socrul meu avusese un atac neașteptat. Era... mort.

Vocea îi tremură puțin.

— Erați apropiată de socrul dumneavoastră?

— Îi eram devotată...

Vocea i se ridică. Sophia potrivi foarte puțin unghiul tabloului de Degas. Vocea Magdei reveni la o tonalitate joasă și tristă.

— Țineam foarte mult la el, zise ea cu voce domoală. Cu toții țineam. A fost... foarte bun cu noi.

— Cu doamna Leonides vă înțelegeați bine?

— Nu ne vedeam prea des.

— De ce nu?

— Ei bine, nu avem prea multe în comun. Sărmana Brenda... Cred că viața ei era foarte grea uneori.

Sophia își făcu din nou de lucru cu tabloul.

— Chiar așa? În ce sens?

— Oh, nu știu...

Magda își scutură capul, afișând un zâmbet trist.

— Doamna Leonides era fericită alături de soțul dumneaei?

— Oh, cred că da.

— Nu existau certuri?

Cu același zâmbet trist, clătină iarăși din cap.

— Chiar nu știu, inspectore. Camerele lor sunt cu totul separate de ale noastre.

— Ea și domnul Laurence Brown erau foarte buni prieteni, nu-i așa?

Magda rămase mută. Îi aruncă lui Taverner o privire plină de reproșuri.

— Nu cred că ar trebui să îmi puneți astfel de întrebări, spuse ea cu un aer demn. Brenda era prietenoasă cu *toată lumea*. E o persoană foarte amabilă.

— Dumneavoastră îl agreeați pe domnul Laurence Brown?

— E un tip foarte tăcut. Foarte cumsecade, însă abia dacă-ți dai seama că e în preajmă. Nu l-am întâlnit de prea multe ori.

— Sunteți mulțumită de modul în care predă?

— Cred că da. Nu aș putea spune cu siguranță. Philip pare mulțumit.

Taverner apela apoi la câteva tactici-șoc de abordare.

— Îmi cer scuze că vă întreb asta, dar, după părerea dumneavoastră, între domnul Brown și doamna Brenda Leonides exista o legătură mai strânsă, o... relație amoroasă?

Magda se ridică. Voia să lase impresia unei *grande dame*.

— Nu am văzut niciodată vreo dovadă în acest sens. Chiar nu cred, domnule inspector, că ar trebui să mă întrebați pe mine așa ceva. A fost soția socrului meu!

Mai aveam puțin și aplaudam. Inspectorul se ridică și el.

— E mai degrabă o întrebare pentru servitori? întrebă el.

Magda nu răspunse.

— Vă mulțumesc, doamnă Leonides, adăugă inspectorul, apoi ieși.

— Ai jucat admirabil, draga mea, îi zise cu entuziasm Sophia mamei ei.

Magda își răsuci un cârlionț din spatele urechii drepte și se privi în oglindă.

— Daaa, zise ea, cred că am jucat așa cum trebuia să joc.

Sophia se uită la mine și spuse:

— N-ar trebui să mergi cu inspectorul?

— Ascultă, Sophia, ce ar trebui să...

M-am oprit. Nu puteam s-o întreb pur și simplu, de față cu mama ei, care era rolul meu în toată povestea asta. Magda Leonides nu manifestase vreun alt interes față de mine până atunci, în afară de acela de a fi subiectul replicilor fiicei ei. Puteam foarte bine să fiu un reporter, logodnicul fiicei ei, un polițist

obscur sau un antreprenor – pentru Magda Leonides niciunul nu avea vreo importanță.

Privindu-și picioarele, doamna Leonides spuse cu nemulțumire:

— Papucii ăștia nu sunt în ordine. Nu contează...

Sophia mi-a făcut discret semn din cap, poruncindu-mi să ies, așa că m-am supus, grăbindu-mă să-l ajung pe Taverner. L-am ajuns în holul de la ieșire, tocmai când deschidea ușa care dădea spre scări.

— Voiam să-l întâlnesc acum pe fratele mai mare, explică el.

I-am spus ce mă preocupa, fără alte introduceri.

— Ascultă, Taverner, în ce postură sunt eu aici?

M-a privit surprins.

— În ce postură ești?

— Da. Ce ar trebui să fac eu aici? Dacă mă întreabă cineva, ce ar trebui să răspund?

— Ah, înțeleg.

S-a gândit un moment, apoi a zâmbit.

— Te-a întrebat cineva?

— Păi, nu...

— Atunci de ce n-o lași așa? *Nu explica nimic.* E un motto foarte eficient. Mai ales într-o casă atât de întoarsă pe dos ca asta. Toți sunt atât de preocupați de grijile și de temerile lor, încât nu te vor mai întreba nimic. Nu te vor lua în seamă atâta timp cât vei părea sigur pe tine. Ar fi însă o mare greșeală să spui ceva când nu trebuie. Hm, uite cum trecem de ușa asta și apoi în sus, pe scări. Nimic nu e încuiat. Sper că îți dai seama că toate întrebările astea ale mele sunt fleacuri. Nu are nicio importanță cine a fost sau nu în casă, nici unde au fost în ziua aceea.

— Atunci de ce...

El continuă:

— Pentru că așa am ocazia să îi întâlnesc pe toți și să văd cum stau lucrurile de fapt, să aud ce au de spus, și sper că, măcar întâmplător, cineva îmi va da un indiciu.

A rămas tăcut un moment, apoi a murmurat:

— Sunt sigur că doamna Magda Leonides ar avea foarte multe de spus dacă

ar vrea.

— Ar fi de încredere?

— Aa, nu, zise inspectorul, nu ar fi de încredere, dar ne-ar putea oferi un punct de plecare în demersul nostru. Toți cei din casă au avut și mijloacele, și ocazia. Ce caut eu este un motiv.

În capul scărilor, o ușă cu grilaj închidea coridorul din dreapta. Taverner a bătut respectuos în ușă, folosindu-se de inelul din bronz atârnat acolo.

Ne-a deschis surprinzător de repede un bărbat, care trebuie să fi așteptat chiar lângă ușă. Era un uriaș neîndemânatic cu umeri puternici, brunet, cu părul ciufulit și cu un chip foarte urât, dar destul de vioi. S-a uitat la noi și apoi, rușinat, și-a mutat într-o clipă privirea, pe furiș, așa cum fac de obicei oamenii timizi, dar sinceri.

— Oh, eu zic să intrați. Da, vă rog. Tocmai plecam, dar nu contează. Intrați în sufragerie. O chem pe Clemency... Ești acolo, dragă? E domnul inspector Taverner. Dumnealui... Mai sunt țigări? Așteptați un moment. Dacă nu vă deranjează...

S-a lovit de un panou, a zis foarte agitat „Pardon!” și a ieșit din cameră.

A fost ca zborul dezordonat al unui bondar, care lasă în urmă o liniște de mormânt.

Doamna Roger Leonides stătea lângă fereastră. M-au intrigat de la bun început atât personalitatea ei, cât și atmosfera încăperii în care ne aflam.

Era cu siguranță camera ei. Pereții erau albi – complet albi, nu de culoarea fildeșului sau crem, cum se întâmplă să fie de fapt atunci când vorbim despre pereți „albi”. Nu exista niciun tablou, cu excepția unui soi de fantezie geometrică în triunghiuri de un gri-închis și albastru-deschis, așezată pe polița căminului. Abia dacă era mobilă în cameră – doar strictul necesar, trei sau patru scaune, o masă cu blatul din sticlă, o bibliotecă mică. Nu erau ornamente de niciun fel. Doar lumină, spațiu și aer. Camera era atât de diferită față de salonul cu brocart și flori de la parter, pe cât e de diferită apa de ulei. Iar doamna Roger Leonides nu avea nimic în comun cu doamna Philip Leonides. Doamna Magda Leonides putea întruchipa – și uneori chiar făcea asta – cel puțin zece femei diferite. Clemency Leonides n-ar fi putut să fie vreodată altcineva decât ea însăși, eram sigur de asta. Avea o personalitate foarte clară și

precisă.

Cred că avea în jur de cincizeci de ani, părul cărunt, tuns foarte scurt, dar care se așeza atât de bine pe capul ei mic și frumos conturat, încât nu avea nimic din urâtenia asociată acestui tip de tunsoare. Avea un chip agreabil ce exprima inteligență, cu ochi cenușii interesanți, care te priveau intens și fascinator. Purta un halat simplu de lână, roșu-închis, care se potrivea perfect cu liniile zvelte ale corpului ei.

Era, am simțit eu, o femeie primejdioasă... pesemne că m-am gândit că standardele ei de viață nu erau deloc cele ale unei femei obișnuite. Am înțeles imediat de ce a folosit Sophia cuvântul „răutate” atunci când a vorbit despre ea. Răcoarea din încăperea aproape că-mi dădea frisoane.

— Vă rog, luați loc, domnule inspector. Aveți ceva noutăți? întrebă Clemency Leonides pe un ton calm, care trăda educația aleasă.

— Moartea a fost provocată de ezerină, doamnă Leonides.

— Asta transformă moartea în crimă. Nu e posibil să vă fi înșelat, nu-i așa? continuă ea cu precauție.

— Nu, doamnă Leonides.

— Vă rog să fiți blând cu soțul meu, domnule inspector. Asta o să-l afecteze teribil de tare. Și-a adorat tatăl și este foarte ușor de rănit. În plus, este o persoană emotivă.

— Vă înțelegeați cu socrul dumneavoastră, doamnă Leonides?

— Da, eram în relații destul de bune. Apoi a adăugat încet: Nu l-am plăcut prea mult.

— De ce?

— Îmi displăceau țelurile lui în viață, precum și metodele prin care și le atingea.

— Dar doamna Brenda Leonides?

— Brenda? Nu o vedeam prea des...

— Credeți că ar fi putut exista ceva între ea și domnul Laurence Brown?

— Vreți să spuneți... un fel de legătură amoroasă? N-aș avea motive să cred așa ceva. Oricum, nu aș avea de unde să știu ceva legat de asta.

Părea complet dezinteresată.

Roger Leonides reveni în grabă, însoțit de același efect de bondar.

— Am fost reținut, zise el. Telefonul... Deci, inspectore? Cum e? Aveți noutăți? Care a fost cauza morții tatălui meu?

— Moartea a fost cauzată de otrăvirea cu ezerină.

— Chiar așa? Dumnezeu! Până la urmă a fost femeia aceea! Nu a mai putut aștepta! El a salvat-o din viața mizerabilă pe care o trăia și asta i-a fost răsplata! L-a ucis cu sânge-rece! Dumnezeu, numai gândul la asta îmi face sângele să fiarbă!

— Aveți vreun motiv anume să credeți că ea l-a ucis? a întrebat Taverner.

Roger se plimba de colo-colo, ținându-se de cap cu ambele mâini.

— Motiv? Păi, cine altcineva ar putea fi? Nu am avut niciodată încredere în ea, nu mi-a plăcut niciodată! Niciunul dintre noi nu a plăcut-o. Și eu, și Philip am fost îngroziți când tata a venit într-o zi acasă și ne-a spus ce făcuse! La vârsta lui! A fost o *nebunie! Nebunie!* Tata a fost un om deosebit, domnule inspector. La minte era la fel de ager ca un bărbat de patruzeci de ani. Tot ce am îi datorez lui. A făcut totul pentru mine, nu m-a dezamăgit niciodată. Dacă mă gândesc mai bine, eu sunt cel care l-am dezamăgit pe el.

S-a lăsat cu toată greutatea pe un scaun. Soția lui a venit încet lângă el.

— Roger, e de-ajuns. Nu te consuma atât...

— Știu, draga mea, știu...

I-a luat mâna.

— Dar cum să fiu calm, cum să nu mă consum?

— Cu toții trebuie să fim calmi, Roger. Domnul inspector Taverner are nevoie de ajutorul nostru.

— Într-adevăr, doamnă Leonides.

Roger începu să urle:

— Știți ce mi-ar plăcea să fac? Aș vrea să o strangulez pe femeia aceea cu propriile-mi mâini. Să-i prelungesc cu câțiva ani viața bătrânelului meu drag... De-ar fi aici...

Se ridică brusc. Tremura de nervi. Strângea din mâini cu furie.

— Da, i-aș rupe gâtul, i l-aș rupe...

— Roger! zise Clemency tăios.

El o privi rușinat.

— Iartă-mă, draga mea. Se întoarse apoi spre noi. Îmi cer scuze. Emoțiile m-

au coplesit. Eu... mă iertați!

Își iar din cameră. Clemency Leonides spuse cu un zâmbet fad:

— De fapt, știți, nu ar putea răni nici măcar o muscă.

Taverner îi acceptă politicos remarca, apoi începu cu așa-zisele întrebări de rutină.

Clemency Leonides îi răspundea concis și la obiect. În ziua morții tatălui său, Roger Leonides fusese la Londra, la Box House, sediul central al firmei Associated Catering. Se întorsese acasă în primele ore ale după-amiezii și stătuse un timp cu tatăl lui, așa cum obișnuia. Ea era, ca de obicei, la Institutul Lambert de pe Gower Street, unde lucra. Se întorsese acasă cu câteva minute înainte de ora șase.

— L-ați întâlnit pe socrul dumneavoastră?

— Nu. Ultima dată când l-am văzut a fost cu o seară înainte, când am băut împreună cafeaua după cină.

— Și nu l-ați văzut deloc în ziua morții sale?

— Nu. De fapt, am fost în partea de casă care-i aparținea pentru că Roger credea că își uitase pipa acolo... prețioasa lui pipă, dar, ca de obicei, o lăsase pe masa aceea din hol, așa că nu a fost nevoie să-l deranjez pe bătrân. Deseori se retrăgea să doarmă un pic, în jur de ora șase.

— Când ați auzit despre atacul lui?

— Brenda a intrat în grabă. Asta a fost la un minut sau două după ora șase și jumătate.

Din câte știam eu, aceste întrebări erau lipsite de importanță, dar eram conștient totodată de agerimea și atenția cu care inspectorul Taverner o cerceta pe femeia care răspundea la ele. Îi puse apoi câteva întrebări în legătură cu munca ei. Ea răspunse că lucrează la ceva legat de efectele radiației dezintegrării atomice.

— De fapt, lucrați la bomba atomică, nu?

— Munca mea nu are legătură cu nimic distructiv. Institutul conduce cercetări de natură terapeutică.

Când Taverner s-a ridicat, și-a exprimat dorința de a arunca o privire în partea lor de casă. Deși a părut un pic surprinsă, i-a arătat restul spațiului fără nicio problemă. Dormitorul, cu paturile alăturate, cu învelitoarele albe și cu

dotarea necesară toaletei mult simplificată, îmi amintea de amenajarea unui spital sau de o chilie. Baia era, de asemenea, foarte simplă, fără niciun fel de accesorii de lux și fără cosmetice etalate. Bucătăria era pustie, fără urme de pete și bine echipată cu accesorii practice de ușurare a muncii. Apoi am ajuns în dreptul unei uși, pe care Clemency o deschise, spunând:

— Aceasta este camera specială a soțului meu.

— Intrați, zise Roger. Intrați.

Am răsuflet ușurat. Ceva din austeritatea strictă prezentă peste tot mă demoralizase. Aceasta era o cameră puternic personalizată. Un birou mare, în stil american, dezordonat, plin de hârtii, de pipe vechi și de scrum. Scaune comode și ponosite. Covoare persane care acopereau podeaua.

Pe pereți atârnavă poze de grup, destul de neclare. Poze cu colegi de școală, cu echipe de cricket, din armată. Acuarele cu deșerturi și minarete, cu ambarcațiuni, cu peisaje marine sau apusuri de soare. Era, cumva, o cameră primitoare, era camera unui om prietenos, iubitor și sociabil.

Roger turnă stângaci băutura dintr-o carafă, dând la o parte cărțile și hârtiile de pe scaune.

— Camera e un dezastru. Răscoleam totul când ați venit. Aruncam hârtii mai vechi. Spuneți-mi când să mă opresc.

Inspectorul Taverner refuză băutura. Eu am acceptat-o.

— Trebuie să mă iertați pentru adineauri, continuă Roger. Mi-a întins băutura, dar și-a întors capul spre Taverner în timp ce mi-o oferea. Zilele astea trăiesc sentimente care mă fac să devin agitat.

Se uită împrejur aproape cu vinovăție, dar Clemency Leonides nu ne însoțise în cameră.

— E atât de frumoasă, zise el. Soția mea, vreau să spun. După tot ce s-a întâmplat, e minunată... pur și simplu minunată! Nu pot să vă spun cât de mult o admir pe femeia aceasta. Și a înfruntat atâtea greutăți! Mi-ar plăcea să vă povestesc câte ceva, adică despre perioada dinaintea căsătoriei noastre. Primul ei soț a fost un băiat de ispravă – foarte inteligent, vreau să spun, dar din păcate avea o sănătate extrem de fragilă – era bolnav de tuberculoză. Mi se pare că lucra la o cercetare foarte importantă despre cristalografie. În ciuda salariului mic pe care-l primea, era foarte exigent și nu a vrut cu niciun chip să

renunțe la slujba lui. Clemency muncea și ea pe brânci; practic, ea îl întreținea, fiind, cu toate acestea, tot timpul conștientă că soțul ei avea să moară. Niciodată nu s-a plâns, n-a scăpat nici măcar un cuvânt despre suferința ei. Dimpotrivă, spunea întotdeauna că e fericită. Apoi el a murit, iar Clemency a fost complet devastată. În cele din urmă a acceptat să se mărite cu mine. Am fost fericit să-i pot oferi liniște, bucurie, am încercat s-o conving să nu mai muncească, dar sigur că a considerat că e de datoria ei să lucreze pe timp de război, și încă o face. Este o soție minunată – cea mai bună soție pe care o poate avea un bărbat. Doamne, ce norocos am fost! Aș face orice pentru ea!

Taverner dădu o replică potrivită, după care își reluă bine cunoscutele întrebări de rutină. Când a auzit prima dată despre atacul tatălui său?

— Brenda a venit într-un suflet să mă anunțe. Tatăl meu pățise ceva, un fel de atac. Doar cu jumătate de oră mai devreme trecusem pe la dragul meu bătrânel. Părea foarte în regulă atunci. M-am grăbit imediat spre camera lui. Deja horcăia, iar chipul îi devenise vânat. Am fugit la Philip. El a sunat doctorul. Eu... noi n-am mai putut face nimic. Bineînțeles că nu m-am gândit niciun moment că ar fi ceva dubios la mijloc. Dubios am zis?! Doamne, ce cuvânt...

Cu oarece dificultate, eu și Taverner ne-am rupt de atmosfera încărcată din camera lui Roger Leonides și am ajuns în fața ușii, din nou în capul scărilor.

— Hm! făcu Taverner. Cât contrast față de celălalt frate! După care a adăugat fără nicio legătură logică: Curios lucru, camerele astea... Îți spun o mulțime de lucruri despre oamenii care locuiesc în ele.

Am fost de acord și a continuat:

— Curios și cum se căsătoresc oamenii, nu-i așa?

Nu eram foarte sigur dacă se referea la Clemency și Roger sau la Philip și Magda. Vorbele lui se potriveau de minune pentru ambele cupluri. Totuși, mi se părea că ambele mariaje puteau fi considerate fericite. Cel puțin cel al lui Roger și Clemency, care cu siguranță era fericit.

— N-aș zice despre el că e tipul criminal, ce părere ai? mă întrebă Taverner. Oricum n-aș putea afirma așa ceva pe nepregătite. Bineînțeles că nu poți fi sigur niciodată. Ea însă se încadrează mai bine în profilul unui criminal cu sânge-rece. Neîndurătoare femeie! Poate un pic cam nebună...

Am fost din nou de acord.

— Totuși, am adăugat eu, nu cred că ar ucide pe cineva numai pentru că nu e de acord cu țelurile sau cu modul de viață al acelei persoane. Poate doar dacă îl ura din suflet pe bătrân... Dar oare există crime comise doar din ură?

— Foarte puține. Eu nu am întâlnit niciuna. Nu, cred că e mult mai prudent să rămânem la ipoteza cu doamna Brenda. Dar Dumnezeu știe dacă vom descoperi o dovadă vreodată!

Capitolul 8

O servitoare ne-a deschis ușa aripii opuse. Părea speriată, dar vag disprețuitoare când l-a văzut pe Taverner.

— Doriți s-o vedeți pe stăpână?

— Da, vă rog...

Ne-a condus într-un salon la fel de mare precum cel de la parter, decorat cu cretoane în culori vii și cu draperii de mătase cu dungi. Deasupra șemineului se afla un portret care mi-a atras atenția nu numai prin măiestria cu care era pictat, dar și pentru că mă frapa tocmai chipul redat pe pânză.

Era portretul unui bătrânel cu ochii negri și pătrunzători. Purta o bonetă din catifea neagră, iar capul îi era parcă ascuns între umeri, însă vitalitatea și puterea omului radiau din pânză. Ochii lui licăritori parcă îi țineau captivi pe ai mei.

— Este el, spuse – într-o formulare nu tocmai corectă – inspectorul Taverner. Pictat de Augustus John. Are personalitate, nu-i așa?

— Da, i-am răspuns, și am simțit că acest răspuns monosilabic era total inadecvat.

Abia acum înțelegeam de ce spunea Edith de Haviland că fără el casa părea pustie. Acesta era veritabilul *bărbat mărunțel și strâmb* care construisese *casa mică și strâmbă*, și fără de care aceasta își pierduse semnificația.

— Acolo este portretul primei sale soții, pictat de Sargent, adăugă Taverner.

Am examinat pictura, care era încadrată de ferestre. Avea ceva din cruzimea portretelor lui Sargent. Mi se părea că lungimea feței era exagerată, aproape cabalină. Tehnica era de o corectitudine indiscutabilă, așa cum o cerea portretul tipic al unei doamne englezoaice aparținând societății (mediocre) de la țară. Femeia era frumoasă, dar părea mai degrabă neînsuflețită. Greu de crezut că fusese soția aceluia despot mic și puternic, care rânjea deasupra

șemineului.

Ușa se deschise și își făcu apariția sergentul Lamb.

— Am făcut tot ce am putut în privința servitorilor, domnule. N-am aflat nimic.

Taverner oftă.

Sergentul Lamb îi scoase carnetul și se retrase într-un colț al camerei, unde se așeză cuviincios. Ușa se deschise pentru a doua oară și intră cea de-a doua soție a lui Aristide. Era îmbrăcată în haine negre foarte costisitoare, care se mulau pe corpul ei de la gât până la încheieturi. Se mișca încet și negrul o prindea cu siguranță foarte bine. Avea un chip drăguț și un păr castaniu frumos, aranjat într-un stil cam prea elaborat. Fața ei era bine pudrată, avea buzele date cu ruj, dar se putea observa ușor că plânsese. Purta un colier de perle foarte mari, pe un deget avea un inel mare cu smarald, iar pe degetul celeilalte mâini, un inel cu un rubin imens.

Un singur lucru mi-a atras însă atenția la ea – părea înfricoșată.

— Bună dimineața, doamnă Leonides, o salută Taverner. Îmi pare rău că vă deranjez din nou.

— Presupun că nu ați avut încotro, răspuse ea pe un ton impasibil.

— Avocatul dumneavoastră poate fi de față, dacă doriți, doamnă Leonides.

Mă întrebam dacă înțelegea sensul acestor cuvinte. Părea că nu. Se limită să răspundă pe un ton ursuz:

— Nu-mi place domnul Gaitskill. Nu îl vreau.

— Ați putea să vă aduceți propriul avocat, doamnă Leonides.

— Trebuie neapărat? Nu-mi plac avocații. Mă zăpăcesc.

— E alegerea dumneavoastră, răspuse Taverner, zâmbind fals. Atunci continuăm?

Sergentul Lamb își umezi creionul. Brenda Leonides se așeză pe canapea, cu fața spre Taverner.

— Ați aflat ceva? întrebă ea.

Am observat cum degetele ei răsuceau nervos un pliu al rochiei de șifon.

— Acum putem spune cu siguranță că soțul dumneavoastră a murit din cauza otrăvirii cu ezerină.

— Vreți să spuneți că picăturile de ochi l-au ucis?

— Este evident că, atunci când dumneavoastră i-ați făcut domnului Leonides ultima injecție, i-ați administrat ezerină, nu insulină.

— Dar nu știam acest lucru. N-am avut nimic de-a face cu asta. Serios, domnule inspector.

— Înseamnă că cineva i-a înlocuit în mod intenționat insulina cu picăturile de ochi.

— E un lucru groaznic!

— Da, doamnă Leonides.

— Credeți că persoana aceasta a făcut-o intenționat? Sau accidental? Nu putea să fie o farsă?

Taverner îi răspunse liniștit:

— Noi nu considerăm că a fost vorba despre o glumă, doamnă Leonides.

— Trebuie să fi fost unul dintre ceilalți servitori.

Inspectorul nu găsi niciun răspuns.

— Asta trebuie să fi fost. Nu văd cine altcineva ar fi putut fi vinovat.

— Sunteți sigură? Gândiți-vă bine, doamnă Leonides. Nu aveți nicio suspiciune? N-a existat niciun fel de ostilitate? Poate ranchiună? Dușmănie?

Ea-l privi în continuare cu ochi mari și sfidători.

— N-am nici cea mai mică idee, răspunse.

— Parcă spuneți că ați fost la cinema în după-amiaza aceea, nu-i așa?

— Da, m-am întors la șase și un sfert, știind că e timpul să-i administrez insulina, l-am făcut injecția la fel ca întotdeauna și, dintr-odată, a început să se comporte ciudat. Îngrozită, am alergat la Roger, v-am mai spus asta. Chiar trebuie să repet totul?

Vocea ei devenea isterică.

— Îmi pare rău, doamnă Leonides. Pot vorbi acum cu domnul Brown?

— Cu Laurence? De ce? El nu știe nimic despre asta.

— Totuși, aș vrea să vorbesc și cu dumnealui.

Ea-l privi cu suspiciune.

— E la ora de latină împreună cu Eustace, în sala de lecții. Vreți să-l chem aici?

— Nu, vom merge noi la el.

Taverner părăsi repede camera. Eu și sergentul Lamb l-am urmat.

— Ați băgat-o în sperieți, domnule, spuse sergentul Lamb.

Taverner mormăi. Înaintă cu pași rapizi de-a lungul unui pasaj până într-o cameră cu vedere spre grădină. Acolo se aflau un tânăr blond de vreo 30 de ani și un băiat brunet, chipeș, de vreo 16 ani, așezați la masa de studiu.

Își aruncară privirile spre ușă. Eustace, fratele Sophiei, se uită la mine, iar Laurence Brown își aținti privirea asupra inspectorului Taverner. Nu mai văzusem până atunci un om paralizat de frică. Se ridică și se așează mecanic. Ne salută, cu o voce ca un chițait:

— Bbb... ună dimineăta, inspectare!

— Bună dimineăta, îi răspunse scurt Taverner. Pot să vorbesc puțin cu dumneavoastră?

— Bineînțeles că puteți, veni replica încântată a tânărului. Aproape prea încântată.

Eustace se ridică.

— N-ar fi mai bine să plec, domnule inspector? Vocea lui era plăcută și avea o notă de aroganță.

— Putem continua lecțiile mai târziu, îi răspunse profesorul.

Eustace se îndreptă neglijent către ușă, aproape împleticindu-se. Când păși afară, l-am zărit făcând un gest spre beregată, care mima decapitarea, și rânjind. Apoi închise ușa în urma lui.

— Ei bine, domnule Brown, începu Taverner, analizele sunt destul de clare. Ezerina a cauzat moartea domnului Leonides.

— Vreți să spuneți că domnul Leonides a fost într-adevăr otrăvit? Și eu care speram...

— Da, a fost otrăvit, îi răspunse scurt Taverner. Cineva a înlocuit insulina cu picături de ochi pe bază de ezerină.

— Nu pot să cred!... E pur și simplu incredibil!

— Se pune, așadar, întrebarea: cine ar fi avut motivul să facă asta?

— Nimeni. Cu siguranță, nimeni!

Vocea tânărului se ascuți de tulburare.

— Poate ați dori să vorbim în prezența unui avocat, adăugă Taverner.

— Nu am avocat. Nici măcar nu vreau unul. N-am nimic de ascuns... absolut nimic.

— Presupun că vă dați seama că ceea ce afirmați va fi consemnat.

— Sunt nevinovat... vă asigur, sunt nevinovat.

— Nici nu voiam să insinuez altceva.

Taverner făcu o pauză, apoi adăugă:

— Parcă doamna Leonides era cu mult mai tânără decât soțul ei, nu-i așa?

— Bănuiesc că așa e... da.

— Cred că se simțea singură câteodată...

Laurence Brown nu avu ce să răspundă. Își trecu limba peste buzele uscate.

— Cred că îi convenea să aibă pe cineva mai mult sau mai puțin apropiat de vârsta ei în casă, nu-i așa?

— Nu, nu cred asta... de fapt, nu știu.

— Mi se pare normal să se fi creat o legătură între dumneavoastră și ea.

Tânărul protestă vehement:

— Nu e adevărat! Nu s-a creat nimic! Nimic de genul acesta nu s-a petrecut! Știu la ce vă referiți, dar nu e adevărat! Doamna Leonides a fost întotdeauna foarte bună cu mine, iar eu am avut mereu cel mai mare respect pentru dumneaei. Respect, doar atât, nimic mai mult, vă asigur de asta. E strigător la cer să se insinueze altceva! Strigător la cer! N-aș fi în stare să ucid pe cineva, sau să schimb conținutul sticlelor de insulină, sau ceva de acest gen. Sunt foarte sensibil în această privință și devin foarte tensionat. Însăși ideea de a ucide pe cineva e un coșmar pentru mine, cred că și-au dat seama și cei de la tribunal de acest lucru. Am argumente religioase împotriva omuciderii. Am muncit ca fochist la un spital. Era o muncă foarte grea, pe care nu am suportat-o mult timp, drept urmare m-am îndreptat spre activitatea educațională. M-am străduit să fac o treabă cât mai bună cu Eustace și Josephine. Eustace este un copil foarte inteligent, dar greu de strunit. Toată lumea a fost foarte bună cu mine, domnul Leonides, doamna Leonides și domnișoara de Haviland. Și iată că acum se petrece un lucru îngrozitor... În plus, sunt și suspectat de crimă.

Tocmai eu!

Inspectorul Taverner îl privi în tot acest timp cu un aer analitic.

— N-am spus că sunteți suspectat de crimă, remarcă el.

— Nu ați spus, dar asta credeți! Știu că asta credeți! Toată lumea crede asta!

Mă privesc ca și cum... Nu mai pot discuta cu dumneavoastră... Nu mă simt

bine deloc...

Tânărul se repezi pe ușă afară. Taverner își întoarse ușor capul și mă privi.

— Ei, ce părerea ai despre el?

— E speriat de moarte.

— Asta o știi și eu, dar ți se pare a fi un criminal?

— Dacă mă întrebați pe mine, interveni sergentul Lamb, nu cred că ar fi avut tupeul.

— Nu ar fi fost în stare să dea cuiva în cap sau să tragă cu pistolul, aprobă inspectorul. Dar în acest caz nu e vorba de astfel de acte violente. Doar trebuia să se joace cu două sticlute... Doar să-l ajute pe bătrân să părăsească această lume într-un mod nedureros.

— Eutanasiu, în adevăratul sens al cuvântului, adăugă sergentul.

— Și apoi, după o perioadă decentă, să se căsătorească cu o femeie care moștenește o sută de mii de lire fără îndatoriri testamentare, pe lângă o sumă echivalentă pusă deja pe numele ei, și care mai deține și niște pietre scumpe, perle, rubine și smaralde, toate de mărimea unui ou.

— Ei bine... oftă Taverner. Deocamdată totul ține de teorii și presupuneri. Faptul că am reușit să bag frica în el nu dovedește nimic. Se putea speria la fel de tare și dacă era nevinovat. Oricum, aș prefera să mă înșel în privința vinovăției lui. Mai degrabă aș crede că femeia a făcut-o. Numai că mă tot întreb: de ce nu a aruncat sticla de insulină sau de ce nu a spălat-o?

Apoi se întoarse spre sergent și îl întrebă dacă servitorii le oferiseră vreoinformație utilă legată de ce se întâmplase.

— Servitoarea afirmă că cei doi sunt îndrăgostiți.

— Și pe ce se bazează?

— Pe felul în care el o privește pe Brenda atunci când ea îi toarnă cafeaua în ceașcă.

— Mare ispravă, ce să spun! Ce mult ar face această observație într-un proces!

— Deci servitorii nu știu nimic altceva?

— Nimic din ce s-ar fi putut observa...

— Pun pariu că dacă s-ar fi întâmplat ceva suspect, ar fi văzut și ei. Deja încep să cred că într-adevăr nu a existat niciun fel de relație între ei.

Se uită la mine și-mi zise:

— Du-te și vorbește și tu cu doamna Leonides. Aș vrea să știu ce crezi despre ea.

Am plecat cu o ușoară strângere de inimă, dar interesat de ce avea să urmeze.

Capitolul 9

Am găsit-o pe Brenda Leonides exact unde o lăsasem. A ridicat brusc privirea când am intrat.

— Unde este inspectorul Taverner? Vine înapoi?

— Nu încă.

— Dumneata cine ești?

Cel puțin mi s-a adresat întrebarea pe care o așteptasem întreaga dimineață. Am răspuns oferindu-i un adevăr parțial.

— Am legături cu poliția, dar sunt și prieten de familie.

— Familia! Niște bestii! Îi urăsc pe toți.

Se uită la mine în timp ce vorbea. Părea în același timp deprimată, speriată și supărată.

— Întotdeauna s-au comportat ca niște bestii față de mine... întotdeauna. De la bun început. De ce să nu mă mărit cu tatăl lor preaiubit? Ce i-a interesat pe ei? Toți aveau grămezi de bani. El le-a dat. Nu ar fi fost în stare să-i facă singuri... Apoi a continuat: De ce să nu se recăsătorească un bărbat... chiar dacă e un pic mai în vârstă? Până la urmă, nu era bătrân deloc... cel puțin nu sufletește. Îmi era foarte drag. Foarte drag.

M-a privit sfidător.

— Înțeleg, am spus eu, *înțeleg*.

— Presupun că nu crezi, dar e adevărat. Eram sătulă de bărbați. Voiam o casă a mea, voiam pe cineva care să aibă grijă de mine și să-mi spună lucruri frumoase. Aristide îmi spunea lucruri încântătoare, și știa să mă facă să râd, și era foarte inteligent. Găsea tot felul de metode ingenioase de a ocoli toate legile astea idioate. Era foarte, foarte iscusit. Cum să mă bucur că a murit? Îmi pare foarte rău!

Și-a sprijinit spatele de canapea. Gura ei un pic prea mare s-a curbat într-un zâmbet fals.

— Am fost fericită aici. Am fost în siguranță. Am fost la toți creatorii de modă în vogă, aceia despre care doar citisem prin reviste. Eram văzută la fel de bine ca oricare altă doamnă din lumea bună. Și Aristide îmi făcea cadouri minunate. Și-a întins mâna să-și admire rubinul de pe deget.

Pentru o clipă, degetele ei mi-au părut gheare de pisică ieșite din teacă, iar când a vorbit am avut senzația că toarce. Încă zâmbea ca pentru sine.

— Ce e rău în asta? a întrebat ea. Am fost drăguță cu el. L-am făcut fericit.

S-a aplecat înainte.

— Știi cum l-am întâlnit?

A continuat, fără să aștepte un răspuns.

— În Gay Shamrock. A comandat ouă-jumări și pâine prăjită, iar când i-am dus comanda, a observat că aveam ochii în lacrimi. „Stai jos, mi-a zis el, și spune-mi ce s-a întâmplat.” „Oh, n-aș putea să vă spun, am zis eu, aș fi concediată dacă aș face așa ceva.” „Ba nu, a spus el, pentru că acest local este al meu.” Atunci m-am uitat la el. La prima vedere, mi s-a părut un bătrânel ciudat, care însă inspira un fel de putere celui din fața lui. I-am povestit totul... Cred că ți-au spus deja povestea, cum că aș fi fost o stricată – dar nu-i adevărat. Am avut parte de o educație aleasă. Familia mea avea un magazin, unul foarte select, în care se găseau obiecte de artă. Nu am fost niciodată genul de fată care să aibă mulți iubiți sau care să se lase dusă de nas. Dar Terry era diferit. Era irlandez și urma să ajungă peste ocean... Nu mi-a mai scris niciodată, nici nu m-a mai căutat. Cred că am fost cam prostuță. Și asta a fost, înțelegi? Eram în bucluc, ca o amărâtă de servitoare.

Vocea îi era disprețuitoare, trădând snobismul.

— Aristide a fost minunat. Mi-a spus că totul va fi în regulă. A spus că se simțea singur. Că s-ar căsători imediat. Era ca un vis. Apoi am aflat că era marele domn Leonides. Deținea o mulțime de magazine, restaurante și cluburi. Era ca într-un basm, nu-i așa?

— Un fel de basm, am spus eu sec.

— Ne-am căsătorit la o bisericuță din oraș, după care am călătorit în străinătate.

— Și copilul?

S-a uitat la mine cu o privire care venea din trecut.

— De fapt nu a existat niciun copil. Nu a fost decât o greșeală.

Mi-a zâmbit, cu zâmbetul acela strâmb.

— Mi-am promis că voi fi o soție foarte bună și chiar am fost. Am comandat tot felul de mâncăruri preferate de el, purtam doar culorile care-i plăceau și am făcut tot posibilul ca să-i satisfac poftetele. Și a fost fericit. Dar nu am scăpat niciodată de familia aceea a lui! Tot timpul veneau și profitau de buzunarul lui. Bătrâna domnișoară de Haviland – cred că ar fi trebuit să se mute când s-a recăsătorit Aristide. Am și spus-o atunci. Dar Aristide era de părere că „locuiește aici de atât de mult timp, încât e casa ei acum“. Adevărul este că-i plăcea să-i știe pe toți aproape și să aibă control asupra lor. Rudele lui s-au comportat îngrozitor cu mine, dar Aristide nu părea să-și dea seama de asta, nici să-l deranjeze. Roger mă urăște – l-ai întâlnit pe Roger? M-a urât întotdeauna. Era gelos. Iar Philip era atât de îngâmfat, încât nu vorbea cu mine aproape deloc. Iar acum încearcă să sugereze că eu l-aș fi omorât, dar nu-i așa, nu eu l-am omorât!

S-a aplecat spre mine.

— Te rog, crede-mă că nu eu l-am omorât.

Mi s-a părut de-a dreptul patetică. Modul disprețuitor în care vorbea familia Leonides despre ea, înflăcărea cu care pretindeau că ea ar fi comis crima – în acel moment, comportamentul lor părea complet inuman. Ea era singură, fără apărare, vânată.

— Iar dacă nu mă învinuiesc pe mine, îl condamnă pe Laurence, a continuat ea.

— Ce-mi puteți spune despre Laurence? am întrebat eu.

— Îl compătimesc teribil pe Laurence. E fragil și nu a putut să riposteze. Nu din cauză că e un laș, ci pentru că e sensibil. Am încercat să-l înveselesc, să-l binedispun. Trebuie să le predea acelor copii îngrozitori. Eustace îi rânjește ironic tot timpul, iar Josephine... Ai văzut-o și tu, ți-ai dat seama cum este...

I-am spus că nu o cunoscusem încă pe Josephine.

— Uneori mă gândesc că nu e în toate mințile. E meschină și arată și ciudat... Îmi dă fiori câteodată...

Nu voiam să vorbesc despre Josephine. Am readus vorba despre Laurence Brown.

— Cine este el, de fapt? De unde vine?
M-am exprimat stângaci. S-a îmbujorat.

— Nu e nimeni în mod deosebit. Este exact ca mine... Ce șanse avem noi împotriva lor?

— Nu credeți că exagerați un pic?

— Nu, nu cred. Vor să arate că eu sau Laurence suntem vinovați. Îl au pe inspector de partea lor. Ce șanse am eu?

— Nu trebuie să vă consumați atât, am spus.

— De ce nu ar fi vinovat unul dintre ei? Sau cineva din afară? Sau unul dintre servitori?

— Lipsește clar motivul în acest caz.

— Oh! *Motivul*... Ce motiv aș fi avut eu? Sau Laurence?

M-am simțit stânjenit când am zis:

— Cred că ei au impresia că dumneavoastră și... hmm... Laurence sunteți îndrăgostiți unul de altul și că ați vrea să vă recăsătoriți.

A sărit repede în picioare.

— Ceea ce sugerezi e absolut îngrozitor! Și neadevărat! Nu am vorbit niciodată despre vreo căsătorie. Pur și simplu mi-a fost milă de el și am încercat să-l înveslesc. Am fost prieteni, nimic mai mult. Mă crezi, nu-i așa?

Chiar o credeam. Credeam că ea și Laurence nu erau mai mult decât prieteni, așa cum spusese și ea. Dar mai credeam și că, poate fără să-și dea seama, Brenda era de fapt îndrăgostită de tânăr.

Cu aceste gânduri, am coborât scările în căutarea Sophiei. În timp ce intram în salon, Sophia și-a scos capul pe o ușă aflată în celălalt capăt al holului.

— Hei! O ajut pe bonă cu prânzul.

Aș fi intrat și eu în cameră, dar Sophia a ieșit în hol, a închis ușa în urma ei și, luându-mă de braț, m-a condus în salonul gol.

— Deci, spuse ea, ai văzut-o pe Brenda? Ce părere ai despre ea?

— Sincer, o compătimesc.

Sophia părea amuzată.

— Înțeleg, zise ea, te-a prins în mreje.

Cuvintele ei m-au deranjat un pic.

— Ideea e, am adăugat, că văd povestea și din punctul ei de vedere. Se pare

că tu nu poți face asta.

— Care punct de vedere?

— Sincer, Sophia, de când a intrat în casa asta, a fost vreodată cineva din familie drăguț cu ea sau măcar cumsecade?

— Nu, nu am fost drăguți cu ea. Dar de ce să fi fost?

— Din pură bunătate creștinească, dacă nu aveați un alt motiv.

— Ce atitudine profund morală ai, Charles! Cred că Brenda și-a jucat bine rolul.

— Serios, Sophia, parcă ești... nu știu ce-i cu tine.

— Sunt doar sinceră... Spui că ai văzut lucrurile din punctul de vedere al Brendei. La să le vedem acum și din punctul meu de vedere. Nu-mi plac tinerele care inventează o poveste nefericită numai ca să se mărite cu un om bătrân și bogat. Am tot dreptul să nu-mi placă fetele de genul ei și nu găsesc niciun motiv pentru care s-o ascund. Iar dacă s-ar da toate cărțile pe față, nici tu nu ți-ar plăcea de ea.

— A fost o poveste inventată?

— Povestea despre copil? Nu știu. Din punctul meu de vedere, da.

— Și detești faptul că bunicul tău i-a căzut în plasă?

— Oh, bunicul nu i-a căzut în plasă.

Sophia râse.

— Bunicul nu a căzut niciodată în plasa nimănui. O voia pe Brenda. Voia să se joace de-a Cophetua¹ cu sărmana lui servitoare. Știa exact ce face și totul a funcționat perfect, conform planului. Din punctul de vedere al bunicului, căsătoria a fost un real succes, la fel ca toate celelalte acțiuni ale sale.

— Angajarea lui Laurence Brown ca meditator a fost un alt succes al bunicului tău? am întrebat ironic.

Sophia se încruntă.

— Să știi că nu sunt deloc sigură că nu a fost. Voia să o știe pe Brenda fericită și binedispusă. Se poate să se fi gândit că bijuteriile și hainele nu îi vor fi de ajuns. Se poate să se fi gândit că ea ar avea nevoie de o poveste de dragoste

¹ Conform legendei, Cophetua a fost un rege african care s-a căsătorit cu o cerșetoare de la curtea sa (n. tr.).

temperată. Se poate să fi considerat că o persoană caldă ca Laurence Brown ar fi tocmai potrivită. O frumoasă prietenie sentimentală cu iz melancolic, merită să o oprească pe Brenda să aibă cu adevărat aventuri cu cineva din afara casei. Nu e puțin probabil ca bunicul să fi plănuit ceva în legătură cu asta. Era mai degrabă un drac bătrân, să știi.

— Probabil că a fost, am zis eu.

— Bineînțeles, nu a avut cum să-și imagineze că se va ajunge la crimă... și din cauza asta, a spus Sophia, însuflețită de o încredere bruscă, nu cred eu, oricât de mult aș vrea, că ea e vinovată. Dacă ar fi plănuit să-l omoare, singură sau împreună cu Laurence, bunicul ar fi știut totul. Cred că toate astea ți se par puțin plauzibile.

— Da, trebuie să recunosc.

— Dar tu nu l-ai cunoscut pe bunicul. Cu siguranță nu ar fi riscat să fie omorât! Deci asta e! Suntem în fața unui perete gol.

— Ea e speriată, Sophia. E foarte speriată.

— Domnul inspector Taverner și toți oamenii lui? Da, îndrăznesc să spun că sunt înfricoșători. Cât despre Laurence, cred că e isteric.

— Chiar așa. Și-a etalat în mod dezgustător personalitatea! Nu înțeleg cum o femeie ar putea să fie atrasă de un asemenea bărbat.

— Chiar nu înțelegi, Charles? De fapt, Laurence are foarte mult sex-appeal.

— Un slăbănog ca el? am spus eu cu scepticism.

— De ce cred bărbații că numai un om al cavernelor poate fi atrăgător pentru sexul opus? Laurence are suficient sex-appeal, dar nu mă aștept ca tu să fii conștient de asta, spuse ea privindu-mă lung, apoi adăugă: Brenda te-a prins bine în mreje.

— Nu fi absurdă. Nici măcar nu arată atât de bine. Și cu siguranță nu...

— Nu te ispitește? Nu, dar te-a făcut să-i plângi de milă. Nu e prea frumoasă, nici prea deșteaptă, dar are o calitate cu totul extraordinară. Se pricepe să aducă necazuri. A creat deja probleme între noi doi.

— Sophia, am strigat eu înspăimântat.

Sophia se îndreptă spre ușă.

— Las-o baltă, Charles. Trebuie să mă ocup de prânz.

— Vin să te ajut.

— Nu, stai aici. Ar deranja-o pe bonă prezența unui bărbat în bucătărie.

— Sophia, am strigat-o eu în timp ce ieșea.

— Da, ce s-a întâmplat?

— Legat de servitori... De ce nu ai deloc servitori aici, în schimb la etaj, cineva cu șorț a venit să ne deschidă ușa?

— Bunicul avea un bucătar, o cameristă, o servitoare și un valet. Lui îi plăceau servitorii. Îi și plătea enorm. Clemency și Roger au doar o femeie care vine zilnic și le face curățenie. Ei nu agreează servitorii sau mai degrabă Clemency. Dacă Roger nu ar lua zilnic o masă îmbelșugată în oraș, ar muri de foame. Noțiunea de masă la Clemency înseamnă salată, roșii și morcovi. Noi avem din când în când servitori, până la o nouă ieșire temperamentală a mamei, apoi, pentru un timp, avem femeie cu ziua, după care o luăm de la capăt. Doar bona este permanentă și acoperă orice nevoie care se ivește. Acum știi totul.

Sophia ieși. M-am prăbușit într-unul dintre scaunele enorme de brocart și am început să mă gândesc la cele întâmplate.

Când am vorbit cu Brenda, am văzut lucrurile din punctul ei de vedere. Acum, aici, am auzit punctul de vedere al Sophiei. Mi-am dat seama perfect de justețea perspectivei Sophiei, acesta fiind totodată și punctul de vedere al familiei Leonides. Detestau o străină intrată în casa lor prin mijloace nu tocmai nobile. Aveau tot dreptul să o deteste. Așa cum spusese și Sophia: lucrurile nu se prezentau prea bine...

Dar mai era și perspectiva umană: punctul de vedere pe care eu îl vedeam, și ei nu. Ei erau dintotdeauna bogați și bine văzuți. Nu aveau nicio idee despre tentațiile celor mai puțin norocoși. Brenda Leonides voise bunăstare, lucruri draguțe, siguranță și un cămin. Susținea că în schimbul acestor lucruri și-a făcut soțul fericit. Îmi era milă de ea. Acesta era sentimentul pe care l-am avut în timp ce vorbeam cu Brenda... Oare asta simt și acum?

Două variante ale aceleiași întrebări, unghiuri de abordare diferite, care era abordarea corectă... *abordarea corectă...*

Dormisem foarte puțin noaptea precedentă. M-am trezit devreme ca să-l însoțesc pe Taverner. Iar acum, în atmosfera caldă și frumos mirositoare a salonului Magdei Leonides, corpul mi s-a relaxat în îmbrățișarea pernelor de

pe scaunul uriaș, iar pleoapele mi-au căzut...

Gândindu-mă la Brenda, la Sophia și la portretul bătrânului, gândurile mi s-au contopit într-o negură încântătoare.

Am adormit...

Capitolul 10

Mă trezeam atât de lin, încât, în primul moment, nici n-am realizat că adormisem.

Mirosul de flori mă copleșea. În față îmi apărură o formă rotundă și albă care parcă plutea. Trecură câteva secunde până când mi-am dat seama că de fapt mă uitam la un chip, cumva suspendat la vreo doi pași de mine. Odată ieșit din buimăceală, vederea mi s-a ascuțit. Fizionomia acelei fețe încă mai aducea a spiriduș: o față rotundă cu sprâncene proeminente, cu părul negru pieptănat pe spate, cu ochii mici și negri, ca niște mărgele. În mod cert fața aceasta era legată de un trup, unul mic și slăbănog. Mă privea foarte serios.

— Hei, îmi zise.

— Hei, i-am replicat clipind.

— Eu sunt Josephine.

Asta dedusesem deja. Josephine, sora Sophiei, trebuie să fi avut în jur de 11-12 ani. Era un copil deosebit de urât, care semăna leit cu bunicul său. Mi se părea însă că îi moștenește și istețimea.

— Tu ești tânărul Sophiei, remarcă ea.

Am observat corectitudinea acestei afirmații.

— Ai venit aici cu inspectorul-șef Taverner. De ce l-ai însoțit?

— E un prieten de-al meu.

— Chiar așa? Nu-mi place de el. Nu-i voi spune nimic.

— Ce să îi spui?

— Lucruri pe care le știu. Și știu multe. Îmi place să știu multe lucruri.

Se așeză pe brațul scaunului și continuă să-mi examineze minuțios fața. Începeam să mă simt stânjenit.

— Bunicul a fost ucis. Știai asta?

— Da, i-am răspuns. Știam.

— A fost otrăvit. Cu e-ze-ri-nă.

Silabisi cuvântul cu foarte mare atenție.

— Interesant, nu-i așa?

— Se pare că da.

— Eu și Eustace suntem foarte interesați de asta. Ne plac poveștile polițiste. Întotdeauna mi-am dorit să fiu detectiv. Acum visul mi s-a împlinit. Strâng probe.

Simțeam că este un copil cu preferințe clare pentru lucrurile macabre. A revenit apoi la subiect.

— Domnul care a venit împreună cu inspectorul-șef Taverner e tot detectiv, nu-i așa? În cărți se spune că întotdeauna poți să reperezi detectivii după pantofii pe care îi poartă. Dar acest detectiv purta pantofi de piele întoarsă.

— Lucrurile s-au mai schimbat, i-am răspuns.

Josephine interpretează această remarcă în acord cu propriile sale convingeri.

— Da, continuă ea, și încă vor mai fi o grămadă de schimbări pe aici, presupun. Vom merge să locuim într-o casă de pe dig, în Londra. Mama și-a dorit asta de mult timp. Va fi foarte încântată. Nu cred că tata se va împotrivi atâta timp cât își va lua și cărțile. Nu-și putea permite înainte. A pierdut foarte mulți bani din cauza lui Jezebel.

— Jezebel?! am exclamat nedumerit.

— Da, Jezebel. Nu ai văzut-o până acum?

— O, e o piesă? Nu, n-am văzut-o. Am fost plecat din țară.

— Nu s-a jucat foarte mult timp. De fapt, a fost cel mai teribil eșec. Nu cred că mama e tipul de femeie care să o joace pe Jezebel, nu?

Mi-am revizuit impresia pe care mi-o lăsase Magda. Nu se potrivea absolut deloc cu imaginea lui Jezebel, nici în neglijoul de culoarea piersicii, nici în costumul impecabil croit; dar nici nu excludeam ideea că Magda ar fi avut și alte fețe, total necunoscute mie.

— Poate că nu e acel gen, i-am răspuns cu o doză de prudență.

— Bunicul a susținut tot timpul că piesa va fi un eșec. Spunea că nu va băga bani într-o piesă istorico-religioasă. Era sigur că nu va avea succes în box-office. Dar mama era nespus de pasionată de idee. Nici mie nu mi-a plăcut prea mult. Piesa nu a respectat povestea din Biblie aproape deloc. Vreau să spun că Jezebel nu era la fel de imorală precum cea din Biblie. Era mai mult cuprinsă

de spirit patriotic și destul de cumsecade. Și asta făcea piesa plictisitoare. Totuși, finalul era acceptabil. Au aruncat-o prin fereastră, doar că nu erau câini care s-o devoreze. Mare păcat, nu-i așa? Pentru că mie îmi place cel mai mult partea în care câinii o sfâșie. Mama zice că e interzis să aduci câini pe scenă; din ce motiv... nu știu. Ar putea fi câini dresați, totuși. Apoi cită plină de avânt: „Și au devorat-o, lăsându-i doar palmele.” Oare de ce nu i-au mâncat și palmele?

— N-am nici mai vagă idee, i-am răspuns.

— Ai crede că acei câini sunt deosebiți, nu-i așa? Câinii noștri nu au nimic special. Pur și simplu, mănâncă orice.

Am reflectat la acest mister biblic pentru câteva momente

— Îmi pare rău că piesa a fost un eșec, am adăugat.

— Mda... Mama a fost extrem de supărată. Cronicile erau de-a dreptul înspăimântătoare. Când le-a citit, a izbucnit în lacrimi și a plâns întreaga zi, și și-a aruncat tava cu micul dejun spre Gladys, și Gladys și-a depus preavizul. A fost distractiv.

— Înțeleg că îți place drama, Josephine, am spus.

— I-au făcut autopsia bunicului, adăugă ea. Ca să afle din ce cauză a murit. Se mai numește și P.M., de la post-mortem, dar eu sunt de părere că denumirea aceasta e puțin confuză. P.M este și abrevierea pentru prim-ministru. Și pentru post meridian, completează ea cu un aer meditativ.

— Îți pare rău că bunicul tău a murit? am întrebat-o.

— Nu prea mult. Oricum nu prea țineam la el. Mi-a interzis orele de balet.

— Ai vrut să înveți balet?

— Da, și mama m-a încurajat, tatei nu i-a păsat, dar bunicul era de părere că baletul nu are niciun rost.

Alunecă de pe brațul scaunului, își aruncă pantofii și se sili să ajungă la ceea ce tehnic s-ar numi pe vârfuri.

— Trebuie să porți încălțăminte adecvată, îmi explică ea, cu toate că și atunci poți să te alegi cu niște abcese înspăimântătoare la buricele degetelor. Își recuperează pantofii și întreabă: Îți place casa asta?

— Nu prea știu, i-am răspuns.

— Presupun că o vor vinde acum. Exceptând cazul în care Brenda ar rămâne

să locuiască aici. Și cred că unchiul Roger și mătușa Clemency nu vor mai pleca acum.

— Ar fi trebuit să plece undeva? am întrebat cu un dezinteres disimulat.

— Da. Urmau să plece marți. În străinătate, pe undeva. Cu avionul. Mătușa Clemency și-a cumpărat un set nou de valize superușoare.

— N-am știut că voiau să plece în străinătate, i-am răspuns.

— Nu, continuă Josephine, nimeni nu știa. Era secret. Nu intenționau să spună nimănui până după ce ar fi plecat. Voiau doar să lase un bilet pentru bunicul. Apoi adăugă: Bine, nu prins în pernița de ace. Asta se întâmplă doar în cărțile demodate, când nevestele își părăsesc soții. Gestul ar fi unul prostesc, mai ales acum, că nimeni nu mai are pernițe de ace.

— Bineînțeles că nimeni nu mai are așa ceva. Josephine, ai idee de ce unchiul tău ar fi vrut să plece?

Îmi aruncă o privire pe furis.

— Cred că știi motivul. Era ceva în legătură cu biroul de la Londra al unchiului Roger. Mai degrabă aș spune – dar nu sunt sigură – că se poate să fi delapidat ceva.

— Ce te face să crezi asta?

Josephine se apropie de mine și-mi zise, respirându-mi în față:

— În ziua în care bunicul a fost otrăvit, unchiul Roger s-a închis cu el în cameră pentru foarte mult timp. Discutau neîncetat. Unchiul Roger afirma că nu i-ar fi fost de ajutor bunicului, că l-ar fi dezamăgit și că nu doar banii ar fi fost problema, ci și că era nedemn de încredere. Se afla într-o situație deplorabilă.

O priveam pe Josephine cu o vădită surpriză.

— Josephine, nu ți-a spus nimeni că nu e frumos să tragi cu urechea pe la uși?

Josephine dădu din cap hotărât.

— Bineînțeles că mi s-a spus. Dar, dacă vrei să afli unele lucruri, trebuie să tragi cu urechea pe la uși. Pun pariu că și inspectorul Taverner face asta, nu-i așa?

Aici avea dreptate. Josephine continuă cu vehemență:

— Și, chiar dacă el nu ar face asta, celălalt în mod sigur ascultă pe la uși, cel

cu pantofi de piele întoarsă. Și cotrobăiesc prin birourile oamenilor și le citesc scrisorile, aflându-le toate secretele. Doar că sunt proști și nu știu unde să caute!

Josephine adoptă un ton rece de superioritate. N-am fost pe fază și am lăsat observația să-mi scape, fără a-i da o replică. Copilul cel nesuferit continuă:

— Eu și Eustace știm o mulțime de lucruri, dar eu știu mai multe decât el. Și nu i le voi împărtăși, pentru că spune că femeile nu pot fi mari detectivi. Eu cred că pot. O să îmi notez totul într-un carnetel, iar când poliția va fi complet dezorientată, voi veni în fața lor și le voi zice: „Vă pot spune eu cine a făcut-o.”

— Citești multe cărți cu detectivi, Josephine?

— Extrem de multe.

— Și bănuiesc că știi cine l-a ucis pe bunicul tău, nu?

— Păi, așa *cred*, dar trebuie să găsesc mai multe indicii.

După o scurtă pauză, adăugă:

— Inspectorul-șef Taverner crede că Brenda e vinovată, nu-i așa? Sau Brenda și Laurence, pentru că sunt îndrăgostiți unul de altul.

— Nu ar trebui să spui una ca asta, Josephine.

— De ce nu? Sunt îndrăgostiți unul de altul.

— Nu ai dreptul să spui asta.

— Ba da. Pot s-o spun. Își scriu unul altuia. Scrisori de dragoste.

— De unde știi tu asta?

— Le-am citit. Scrisori îngrozitor de siropoase. Laurence e cel siropos. A fost prea fricos ca să meargă să lupte în război. Mergea la subsol și alimenta cazanele cu cărbuni. Când cădeau bombe prin apropiere, se ascundea acolo și se făcea verde la față, foarte verde. Ne făcea să râdem copios pe mine și pe Eustace.

Nu știu ce i-aș fi putut răspunde, dar în acel moment o mașină trase la scară.

Într-o clipită Josephine sări la geam, apăsându-și nasul cârn de fereastră.

— Cine e? am întrebat.

— Este domnul Gaitskill, avocatul bunicului. Bănuiesc că a venit în legătură cu testamentul.

Cuprinsă de emoție, ieși în grabă din cameră, fără îndoială ca să-și reia activitatea de detectiv.

Magda Leonides intră și, spre surprinderea mea, traversă camera până la mine, apucându-mă de mâini.

— Dragul meu, îmi spuse, slavă Domnului că mai ești încă aici! Avem mare nevoie de un bărbat.

Îmi lăsă mâinile, străbătu camera până la un scaun cu spetează înaltă, îi schimbă puțin poziția, se privi în oglindă, apoi, ridicând o cutiuță smălțuită Battersea de pe o masă, rămase pe gânduri, în timp ce o tot închidea și deschidea.

Era o imagine foarte atrăgătoare. Sophia băgă capul pe ușă și șopti pe un ton de avertisment:

— Gaitskill.

— Da, știu, îi răspunse Magda.

Câteva momente mai târziu, Sophia își făcu apariția în cameră însoțită de un bătrânel. Magda așeză la loc cutiuța smălțuită și înaintă pentru a-l primi.

— Bună dimineața, doamnă Philip. Trebuie să ajung la etaj. Se pare că a apărut o neînțelegere legată de testament. Soțul dumneavoastră mi-a scris crezând că actul e în custodia mea. Am înțeles de la domnul Leonides însuși că testamentul se află în seiful său. Presupun că nu știți nimic despre asta, nu-i așa?

— Despre testamentul sărmanului bătrânel?

Magda făcu ochii mari.

— Nu, bineînțeles că nu. Nu-mi spuneți că femeia aia blestemată de la etaj l-a distrus!

— Nu facem presupuneri aiurea, doamnă Philip! o dojeni bătrânelul cu degetul. E doar o întrebare despre locul unde ar fi putut să-l pună socrul dumneavoastră.

— Dar vi l-a trimis dumneavoastră, cu siguranță vi l-a trimis după ce l-a semnat. De fapt, ne-a și spus că l-a trimis.

— Am înțeles că poliția a răscolit deja documentele private ale domnului Leonides. O să vorbesc cu inspectorul Taverner, zise domnul Gaitskill, apoi părăsi camera.

— O, Doamne! strigă Magda. Ea l-a distrus. Știu că am dreptate.

— Aiurea, mamă, nu ar fi făcut o prostie ca asta.

— N-ar fi o prostie deloc. Dacă nu ar exista testamentul, ea ar primi totul.

— Ştt... Se întoarce Gaitskill.

Avocatul se întoarce în cameră. Era însoţit de inspectorul Taverner, iar în spatele lor se afla Philip.

— Am înţeles de la domnul Leonides, spuse Gaitskill, că şi-a depus testamentul la bancă, pentru a fi păstrat în siguranţă.

Taverner aprobă din cap.

— Am luat legătura cu banca. Ei susţin că nu posedă alte documente private aparţinând domnului Leonides, în afara câtorva poliţe pe care i le păstrau în seif.

Philip spuse:

— Mă întreb dacă Roger... sau mătuşa Edith... Sophia, poate îi rogi tu să coboare aici.

Numai că Roger Leonides, fiind rugat să li se alăture, nu putu să ofere niciun fel de informaţie.

— E o nebunie, absolută nebunie, afirmă el. Tata l-a semnat şi a spus clar că urma să îl trimită domnului Gaitskill prin poştă, ziua următoare...

— Dacă mi-amintesc bine, adăugă domnul Gaitskill arcuindu-şi spatele şi închizând ochii, pe data de 24 noiembrie a anului trecut i-am trimis domnului Leonides o schiţă a actului, în conformitate cu instrucţiunile dumnealui. El a aprobat-o şi mi-a returnat-o, urmând ca la momentul oportun să îi trimit testamentul pentru a fi semnat. După o săptămână fără nicio veste, am îndrăznit să îi amintesc de faptul că nu am primit testamentul semnat şi parafat cum se cuvine, întrebându-l de asemenea dacă nu dorea să adauge sau să modifice ceva. Mi-a spus că totul era în regulă şi că, după ce îl va semna, îl va trimite la bancă.

— Întocmai aşa s-a întâmplat, interveni cu nerăbdare Roger. Era cam pe la sfârşitul lunii noiembrie, anul trecut. Îţi aduci aminte, Philip? Tata ne-a chemat pe toţi într-o seară şi ne-a citit testamentul.

— Vă amintiţi, domnule Leonides? întrebă Taverner, întorcându-se spre Philip.

— Da, răspunse Philip.

— E o situaţie similară cazului moştenirii Voysey, opină Magda şi oftă suav.

Întotdeauna am fost de părere că un testament poate fi ceva cu adevărat dramatic.

— Domnișoară Sophia?

— Da. Mi-aduc aminte perfect.

— Și prevederile aceluia testament? întrebă Taverner.

Domnul Gaitskill își pregătea răspunsul în stil avocațesc, însă Roger Leonides i-o luă înainte:

— Prevederile testamentare erau simple. Cum Electra și Joyce muriseră, partea lor din moștenire se întorcea la tata. Fiul lui Joyce, William, fusese ucis în misiune în Burma, iar banii lui rămăseseră tatălui său. Așadar, eu, Philip și copiii eram singurele lui rude. Asta ne-a explicat tata. I-a lăsat cincizeci de mii de lire fără obligații mătușii Edith, o sută de mii de lire Brendei, plus această casă, sau o alta, care să îi fie cumpărată în Londra, oriunde prefera. Restul moștenirii trebuia să fie împărțit în trei cote-parte: una pentru mine, una pentru Philip și a treia urma să fie împărțită între Sophia, Eustace și Josephine. Cotele-parte atribuite ultimilor doi trebuie să fie lăsate în păstrare până când aceștia vor împlini vârsta necesară. Cred că acesta era testamentul, nu-i așa, domnule Gaitskill?

— În mare, acestea sunt stipulările schiței pe care am întocmit-o, încuviințată de tăios domnul Gaitskill, afectat de faptul că nu fusese lăsat să vorbească el însuși.

— Tata ni l-a citit, spuse Roger. Ne-a întrebat dacă avem vreun comentariu. Bineînțeles că nimeni nu avusese nimic de spus.

— Brenda a comentat ceva, totuși, adăugă domnișoara de Haviland.

— Da, confirmă Magda cu vioiciune în glas. A afirmat că nu suporta ca dragul ei bătrânel Aristide să vorbească despre moarte. Discuția o „terfia”. Chiar și după ce va muri el, va respinge dezgustată banii ce-i vor reveni!

— Acela n-a fost decât un protest banal, caracteristic oamenilor din categoria ei socială, adăugă domnișoara de Haviland.

Afirmația domnișoarei de Haviland era cam crudă și cam caustică. Mi-am dat seama imediat cât de puțin o suporta Edith de Haviland pe Brenda.

— Domnul Leonides a găsit un mod foarte rezonabil și cinstit de a-și ceda proprietățile, spuse avocatul Gaitskill.

— Și, după ce a citit testamentul, ce s-a întâmplat? întrebă inspectorul Taverner.

— După ce l-a citit, l-a semnat, răspunse Roger.

Taverner se aplecă, din ce în ce mai atent:

— Cum și când l-a semnat, mai exact?

Roger privi rugător spre soția lui. Clemency înțelese și răspunse în locul lui, ceea ce păru să-i mulțumească pe membrii familiei.

— Doriți să știți cu exactitate ce s-a întâmplat?

— Dacă binevoiți, doamnă Roger.

— Socrul meu a așezat testamentul pe birou și a cerut unuia dintre noi – Roger, cred – să sune clopoțelul. Roger s-a conformat. Când Johnson a intrat la chemarea clopoțelului, socrul meu i-a cerut s-o cheme pe Janet Wolmer, servitoarea. Odată ajunși amândoi în fața lui, a semnat testamentul și le-a cerut și lor să semneze dedesubt.

— Exact cum cere procedura, încuviință domnul Gaitskill. Un testament trebuie să fie semnat de testator în prezența a doi martori, care trebuie să-și adauge semnăturile în aceleași circumstanțe.

— Și apoi? întrebă Taverner.

— Socrul meu le-a mulțumit, iar servitorii au ieșit. După aceea, domnul Leonides a pus testamentul într-un plic și a precizat că i-l va trimite domnului Gaitskill în ziua următoare.

— Sunteți cu toții de acord că cele relatate reprezintă întocmai ce s-a întâmplat? întrebă inspectorul Taverner, privind roată.

Se auziră murmure de aprobare.

— Ați spus că testamentul se afla pe birou. Cât de aproape vă aflați dumneavoastră de birou?

— Nu foarte aproape. La cel puțin patru sau cinci metri, cred.

— Domnul Leonides stătea la birou în timp ce vă citea testamentul?

— Da.

— S-a ridicat de la birou sau a părăsit biroul după ce l-a citit, înainte de a-l semna?

— Nu.

— Ar fi putut servitorii să citească documentul atunci când au semnat?

— Nu, răspuse Clemency. Socrul meu a acoperit partea de sus a documentului cu o coală de hârtie.

— Foarte bine a făcut, adăugă Philip. Conținutul testamentului nu era treaba servitorilor.

— Înțeleg, spuse Taverner. Cel puțin... dar totuși nu văd...

Cu o mișcare rapidă scoase un plic lung pe care, înclinându-se, îl înmână avocatului.

— Uitați-vă la el și spuneți-mi ce e, zise inspectorul.

Domnul Gaitskill scoase un document împăturit din plic.

Îl privi cu o mirare vie, întorcându-l pe toate părțile.

— Asta e cel puțin surprinzător! fu de părere domnul Gaitskill. Nu mai pricep nimic. Unde era, dacă îmi permiteți să întreb?

— În seif, împreună cu celelalte documente ale domnului Leonides.

— Dar ce este plicul acela? Ce e cu toată această agitație? întrebă Roger nedumerit.

— Acesta este testamentul pe care i-l pregătisem tatălui tău pentru a fi semnat, Roger, dar nu-mi dau seama cum de nu este semnat, după tot ceea ce ne-ați povestit.

— Cum? Ei bine, presupun că este doar o ciornă a actului final.

— Nu, nu! infirmă avocatul. Domnul Leonides mi-a înapoiat schița originalului. Și după acea schiță am scris testamentul în cauză, acest testament, de fapt – spuse el arătându-l cu degetul – și i l-am retrimis pentru a fi semnat. Conform mărturiei voastre, el a semnat testamentul în fața tuturor, incluzându-i aici și pe cei doi martori care și-au anexat semnăturile, și totuși acest testament e neseminat.

— Dar asta este imposibil, exclamă Philip Leonides gesticulând așa cum nu-l mai văzusem până atunci.

— Avea cumva domnul Leonides probleme cu vederea?

— Da, avea. Suferea de glaucom. Folosea ochelari cu dioptrii mari pentru citit.

— În seara cu pricina i-a purtat?

— Cu certitudine. Nu și-a scos ochelarii decât după ce a semnat testamentul. Cred că nu mă înșel, nu?

— Nu te înșeli deloc, răspunse Clemency.

— Și sunteți cu toții pe deplin siguri că nimeni nu s-a apropiat de birou înainte ca testamentul să fie semnat?

— Mă întreb dacă cineva ar fi putut să-l reproducă din memorie, spuse Magda mijindu-și ochii.

— Nu s-a apropiat nimeni de birou, răspunse Sophia. Iar bunicul nu s-a mișcat de acolo.

— Biroul se afla în exact aceeași poziție ca acum? Nu se afla lângă vreo ușă, fereastră sau vreo draperie?

— Era exact în locul în care e acum.

— Încerc să îmi dau seama dacă n-ar fi putut substitui cineva testamentul, replică Taverner. Trebuie să fi fost vorba de o substituție. Domnul Leonides trebuie să fi avut impresia că semnase același document pe care îl citise.

— Nu e posibil ca semnăturile să fi fost șterse? întrebă Roger.

— Nu, domnule Leonides. Nu fără a lăsa urme. Dar mai există o posibilitate — ca acest document să nu fie cel trimis domnului Leonides de către avocatul său, respectiv cel care a fost semnat în prezența dumneavoastră.

— Vă contrazic, ripostă domnul Gaitskill. Aș putea jura că acesta este documentul original. Foaia de hârtie are un defect, în colțul din stânga sus. Cu o doză de fantezie, ai putea spune că seamănă cu un aeroplan. Am observat acest lucru și la momentul respectiv.

Reprezentanții familiei se priveau nedumeriți.

— Ciudat! Cred că nu am mai întâlnit o astfel de situație în toată cariera mea de avocat, afirmă domnul Gaitskill.

— Toată povestea e imposibilă! fu de părere Roger. Eram cu toții aici. Pur și simplu, așa ceva nu se putea întâmpla.

Domnișoara de Haviland tuși sec.

— Nu merită să-ți pierzi vremea spunând că ceea ce s-a întâmplat e imposibil. Care e teoria acum? Asta aș vrea să știu.

Gaitskill adoptă brusc atitudinea avocatului prudent.

— Rămâne ca această situație să fie examinată cu atenție. Bineînțeles că acest document anulează toate testamentele existente până acum. Există un număr mare de martori care l-au văzut pe domnul Leonides semnând ceea ce credea a

fi testamentul său, cu bună-credință. Hmmm... Foarte interesant. O adevărată problemă juridică.

Taverner își privi ceasul.

— Cred că v-am reținut de la masa de prânz.

— Nu luați masa cu noi, inspectore? îl întrebă Philip.

— Vă mulțumesc pentru amabilitate, domnule Leonides, dar trebuie să mă întâlnesc cu doctorul Gray în Swinly Dean.

Philip se întoarse spre avocat și îl rugă să rămână la masă. Domnul Gaitskill acceptă și îi mulțumi. Toată lumea se ridică. Eu m-am îndreptat discret spre Sophia.

— Să rămân sau să plec? am murmurat.

Suna ridicol, ca titlul unui cântec din perioada victoriană.

— Cred că ar trebui să pleci, îmi răspunse ea.

M-am strecurat afară încetisor, cu gândul să-l găsesc pe Taverner. Josephine se legăna, agățată de ușă capitonată care ducea în partea din spate a casei. Părea foarte amuzată de ceva anume.

— Polițiștii sunt proști, constată ea.

Sophia ieși din salon.

— Ce-ai mai făcut, Josephine?

— Am ajutat-o pe bonă.

— Ba eu cred că ai tras cu urechea.

Josephine se strâmbă la ea și plecă.

— Copila asta poate reprezenta o problemă, spuse Sophia.

Capitolul 11

Când am intrat în biroul de la Scotland Yard, l-am găsit pe Taverner povestind cu năduf despre insuccesul celor întreprinse de el.

— Deci, iată-ne aici, spunea el. Am întors tot pe toate părțile și ce am aflat? Absolut nimic! Niciun motiv. Niciunul dintre ei nu are nevoie de bani. Și singura acuzație pe care o putem aduce femeii și bărbatului tânăr este că el îi face ochi dulci atunci când ea îi toarnă cafeaua.

— Haide, Taverner, am spus. Cred că am aflat ceva mai mult decât tine.

— Serios? Foarte bine, domnule Charles, deci ce ai aflat?

M-am așezat, mi-am aprins o țigară și le-am povestit.

— Roger Leonides și soția sa plănuiau să plece în străinătate marțea viitoare. Roger a avut o întrevedere aprinsă cu tatăl său în ziua în care bătrânul a murit. Aristide Leonides aflase că ceva rău s-a întâmplat, iar Roger se considera vinovat.

Taverner se înroși.

— Cum naiba ai aflat tu toate astea? mă întrebă el. Dacă ai aflat de la servitori...

— Nu de la servitori. Am aflat de la... un detectiv particular.

— Ce vrea să însemne asta?

— Trebuie să recunosc că, din punctul de vedere al metodelor utilizate în cele mai bune romane polițiste, el sau mai bine zis ea a depășit cu mult poliția. Și cred, am continuat, că detectivul meu particular încă mai are câțiva ași ascunși în mânecă.

Taverner deschise gura să spună ceva, apoi o închise. Ar fi vrut să întrebe o mulțime de lucruri în același timp, așa că îi era greu să înceapă cu o singură întrebare.

— Roger! spuse el. Deci, Roger este un escroc, nu-i așa?

Am ezitat un pic înainte de a mă destăinui pe deplin. Îmi plăcuse mult

Roger Leonides. Amintindu-mi camera sa confortabilă și prietenoasă, precum și farmecul său personal plin de bunăvoință, îmi displăcea total să asmut câinii justiției pe urmele lui. În plus, era totodată posibil ca informația oferită de Josephine să nu fie veridică, deși era puțin probabil.

— Deci, fetița e cea care ți-a spus? întrebă Taverner. Pare să fie la curent cu tot ce se întâmplă în casă.

— Așa sunt de obicei copiii, răspunse sec tatăl meu.

Dacă această informație era adevărată, se schimba complet întreaga situație. Dacă Roger delapidase fonduri de la Associated Catering, așa cum sugera Josephine, iar bătrânul aflate despre acest lucru, ar fi fost de importanță vitală ca Roger să-și reducă la tăcere tatăl și să plece din Anglia înainte de a se afla totul. Roger era, așadar, pasibil de acuzare de crimă.

Am stabilit de comun acord că trebuie să verificăm fără întârziere tranzacțiile firmei Associated Catering.

— Va fi o cădere colosală, dacă se va întâmpla așa ceva, remarcă tatăl meu. E un concern imens. Vorbim despre milioane de lire.

— Dacă într-adevăr Roger e la ananghie, financiar vorbind, avem motivul pe care-l căutam, explică Taverner. Tatăl își cheamă fiul cel mare. Roger cedează și mărturisește. Brenda Leonides era la cinema. Roger nu trebuia decât să iasă din camera tatălui lui, să intre în baie, să golească sticluța de insulină și să-i pună în loc soluția puternică de ezerină, și asta ar fi fost tot. Sau poate că soția lui a făcut-o. Și ea a fost în cealaltă aripă a casei, după ce a ajuns acasă în ziua respectivă, zicând că a căutat o pipă pe care Roger o lăsase acolo. Dar putea foarte bine să fi mers să înlocuiască substanța înainte ca Brenda să ajungă acasă pentru a-i face soțului ei injecția. Ar avea suficient sânge-rece și ar fi foarte capabilă de așa ceva.

Am dat aprobator din cap.

— Da, chiar mi-o imaginez ca fiind cea vinovată. E suficient de calmă pentru a face absolut orice! Și nu cred că Roger Leonides s-ar fi gândit la otrăvire ca fiind o soluție – șmecheria asta cu insulina are ceva feminin în ea.

— Sunt o grămadă de bărbați care otrăvesc, zise sec tatăl meu.

— Oh, știu, domnule, urmă Taverner. Totuși, nu sunt chiar atât de sigur! Adăugă el cu convingere. Pe de altă parte, n-aș putea spune că Roger e genul

acela de om.

— Pritchard, îi aminti tatăl meu, a fost și el un om foarte sociabil.

— Hai să zicem că au fost complici.

— Cu accent pe Lady Macbeth, adăugă tatăl meu în timp ce Taverner ieșea.

Chiar ți-a lăsat impresia că ar putea ucide, Charles?

Mi-am amintit silueta zveltă și grațioasă care stătea lângă fereastră în acea cameră austeră.

— Nu chiar. Lady Macbeth a fost în esență o femeie lacomă. Clemency Leonides nu cred că e așa. Nu cred că își dorește bani sau că o interesează foarte mult partea materială.

— Dar ar putea să o intereseze până la disperare siguranța soțului ei?

— Asta da. Și, cu siguranță, ar putea fi... nemiloasă.

„Diferite tipuri de răutate...” Așa se exprimase Sophia.

Am ridicat privirea și l-am văzut pe tatăl meu fixându-mă.

— La ce te gândești, Charles?

Dar nu i-am spus nimic.

II

A doua zi am fost chemat și l-am găsit pe tata împreună cu Taverner. Acesta din urmă părea mulțumit de el și ușor încântat.

— Associated Catering e pe butuci, îmi explică tata.

— Falimentară dintr-un moment în altul, zise Taverner.

— Am văzut aseară că acțiunile lor au suferit o cădere vertiginoasă, dar se pare că au recuperat în această dimineață, am zis eu.

— A trebuit să acționăm cu mare prudență, mi-a explicat Taverner. Fără întrebări directe. Fără să creăm panică, fără să-i dăm de bănuț sau să-l punem pe fugă de domnul nostru. Dar avem anumite surse sigure, confidentiale, care ne-au furnizat informații destul de exacte. Associated Catering este pe marginea prăpastiei. Se află în imposibilitatea de a-și onora angajamentele. Adevărul este că a fost prost condusă ani de zile.

— De către Roger Leonides?

— Da. A avut putere absolută, doar știi.

— Și și-a însușit bani?

— Nu, zise Taverner. Nu credem că a făcut așa ceva. Ca s-o spun pe șleau, ar putea fi criminal, dar nu cred că este escroc. Sincer, nu a fost altceva decât un nebun. Nu pare să aibă nici cea mai mică urmă de judecată. S-a aruncat acolo unde ar fi trebuit să fie rezervat; a ezitat și s-a retras acolo unde trebuia să se avânte. A lăsat deciziile importante în mâinile ultimilor oameni în care ai putea avea încredere. E un tip credul și s-a bazat pe cine nu trebuie. De fiecare dată, cu fiecare ocazie, a făcut pasul greșit.

— Există oameni de genul acesta, zise tatăl meu. Și nici măcar nu sunt proști. Dar pur și simplu judecă greșit caracterul oamenilor. Și sunt entuziaști în momentul nepotrivit.

— Un astfel de om nu ar trebui să conducă o afacere, zise Taverner.

— Probabil că nici el nu ar fi avut vreodată o afacere, urmă tatăl meu, dacă întâmplarea nu făcea să fie fiul lui Aristide Leonides.

— Afacerea era absolut înfloritoare când bătrânul i-a cedat-o. Trebuie să fi fost o mină de aur! Îți imaginezi că ar fi putut pur și simplu să stea și să o lase să se administreze singură.

— Nu, a dat tata din cap. Nicio afacere nu se administrează singură. Întotdeauna apar decizii de luat: o concediere, o întâlnire, mici chestiuni diplomatice. Cât despre Roger Leonides, se pare că întotdeauna soluția adoptată a fost cea greșită.

— Așa e, observă Taverner. E un tip foarte loial, cu siguranță. Și-a păstrat alături tot felul de indivizi odioși numai pentru că ținea la ei sau pentru că lucrau cu el de mult timp. Apoi, mai avea uneori și tot felul de idei ineficiente pe care ținea cu tot dinadinsul să le pună în practică, indiferent de costuri.

— Dar nimic de natură infracțională? insistă tatăl meu.

— Nu, nimic de felul ăsta.

— Atunci de ce crimă? am întrebat eu.

— Se poate să fi fost naiv și nu pungaș, explică Taverner. Deși rezultatul a fost cam același sau aproape același. Sigurul lucru care ar fi putut salva Associated Catering ar fi fost o sumă uriașă de bani până... (își consultă carnețelul cu notițe)... cel târziu miercurea viitoare.

— O sumă cam la fel de mare precum cea pe care ar fi moștenit-o sau pe care credea că o va moșteni conform testamentului tatălui său.

— Exact.

— Dar nu avea cum să primească întreaga sumă în lichidități.

— Nu, dar astfel ar fi primit credit. E același lucru.

Bătrânul meu aprobă din cap și întrebă:

— Nu ar fi fost mai simplu să mergă la tatăl lui să-i ceară ajutorul?

— Cred că a fost, zise Taverner. Îmi imaginez că asta a auzit fetița. Probabil că bătrânul i-a spus în față că refuză să investească în ceva neprofitabil. Ar fi fost în stare, să știi.

Eram de acord cu Taverner. Aristide Leonides refuzase să o ajute pe Magda cu piesa ei, spunând că nu ar fi un succes de casă. Evenimentele ulterioare i-au dat dreptate. A fost un om generos cu familia lui, însă nu era genul care să arunce banii pe tranzacții neprofitabile. Iar Associated Catering avea nevoie de mii, dacă nu cumva de sute de mii de lire. A refuzat categoric și singurul mod în care Roger ar fi putut evita colapsul financiar era dacă tatăl lui ar fi murit. Da, acesta era cu siguranță un motiv serios.

Tata și-a privit ceasul.

— L-am rugat să vină aici. Trebuie să ajungă dintr-un moment într-altul.

— Roger?

— Da.

— „Vrei să-mi vezi salonul? zise păianjenul către muscă”, am bolborosit eu.

Taverner m-a privit șocat.

— Îi vom da toate avertismentele necesare, spuse el pe un ton serios.

Scena era pregătită, stenograful – pe poziție. Imediat s-a auzit soneria și câteva momente mai târziu în cameră a apărut Roger Leonides.

A intrat cu aplomb, deși un pic cam stângaci, și s-a împiedicat de un scaun. Mi-a dat din nou senzația unui câine prietenos. Și tot în clipa aceea am avut certitudinea că nu el fusese cel care îndeplinise sarcina de a pune ezerină în sticlucă de insulină. Ar fi spart-o, ar fi vărsat-o sau ar fi ratat misiunea într-un fel sau altul. Nu. Clemency, am decis eu, a fost cea care a dus planul la capăt, cu toate că Roger trebuie să fi fost în cunoștință de cauză.

Cuvintele îi ieșeau năvalnic din gură.

— Ați cerut să mă vedeți? Ați mai aflat ceva? Hei, Charles, nu te-am văzut! Drăguț din partea ta că ai venit și tu. Dar vă rog, spuneți-mi ce-ați aflat,

domnule Arthur...

Chiar așa, un tip cât se poate de agreabil, un individ foarte plăcut! Dar, cu toate astea, o mulțime de criminali fuseseră băieți de treabă – așa au spus, înmărmuriți, prietenii lor, după ce au aflat ce făcuseră. Am zâmbit în semn de salut, deși mă simțeam ca Iuda.

Tatăl meu era în mod intenționat extrem de rece și foarte oficial. Frazele-cheie au fost rostite. Declarație... luată... fără constrângere... avocat...

Roger Leonides a trecut peste ele cu obișnuita-i nerăbdare.

Am observat pe fața lui Taverner un zâmbet ușor sarcastic și parcă îi puteam citi gândurile: „Acești indivizi sunt întotdeauna siguri pe ei. Nu pot face nicio greșeală. Sunt mult prea isteți pentru așa ceva.”

Am luat loc cuminte într-un colț și am ascultat.

— V-am rugat să veniți aici, domnule Leonides, a început tatăl meu, nu pentru a vă oferi informații noi, ci pentru a afla câteva lucruri de la dumneavoastră – mai exact informații pe care ni le-ați ascuns până acum.

Roger Leonides părea uluit.

— Ascuns? Dar v-am spus totul, absolut totul!

— Nu prea cred! Ați avut o conversație cu victima în după-amiaza aceea, înainte de a se produce decesul?

— Da, da, am luat ceaiul cu tata. V-am spus deja asta.

— Da, ne-ați spus, dar nu ne-ați spus despre ce ați discutat.

— Am vorbit, pur și simplu.

— Despre ce?

— Evenimentele zilnice, casa, Sophia...

— Dar despre Associated Catering? S-a discutat și despre asta?

Cred că până în acel moment sperasem sincer că Josephine se înșelase, dar acest gând mi-a fost foarte repede spulberat.

Roger s-a schimbat la față. Într-o clipă, a trecut de la nerăbdare la ceva foarte apropiat de disperare.

— Oh, Dumnezeu!

S-a prăbușit într-un scaun și și-a acoperit fața cu mâinile.

Taverner a zâmbit – avea ceva din atitudinea unei pisici satisfăcute.

— Recunoașteți, domnule Leonides, că nu ați fost complet sincer cu noi?

— Cum ați aflat despre asta? Credeam că nimeni nu știe – pur și simplu nu înțelege cum ați reușit.

— Avem mijloace prin care putem afla astfel de lucruri, domnule Leonides. A făcut o pauză. Cred că înțelegeți acum că era mai bine dacă ne-ați fi spus adevărul de la bun început.

— Da, da, desigur. O să vă spun. Ce doriți să știți?

— Este adevărat că Associated Catering se află în pragul falimentului?

— Da. Nu mai poate fi oprit acum. Falimentul bate la ușă. Măcar de n-ar fi aflat tata niciodată. Mă simt atât de rușinat, de dezonorat...

— Există posibilitatea urmăririi în justiție?

Roger se ridică brusc.

— Nu, deloc. Va fi faliment, dar un faliment onorabil. Creditorii vor fi plătiți cu câte douăzeci de șilingi la o liră dacă îmi pun toată averea la dispoziție, ceea ce o să și fac. Nu, rușinea pe care o simt se datorează faptului că l-am dezamăgit pe tatăl meu. A avut încredere în mine. Mi l-a încredințat mie... cel mai mare și în același timp cel mai drag concern al lui. Nu a intervenit niciodată, nu a întrebat niciodată cum mă descurc. El, pur și simplu, a avut încredere în mine... Iar eu l-am dezamăgit.

Tatăl meu zise pe un ton sec:

— Spuneți că nu exista șansa urmăririi în justiție? Atunci de ce intenționați să plecați împreună cu soția în străinătate, fără a anunța pe nimeni?

— Știți și despre asta?

— Da, domnule Leonides.

— Dar nu înțelegeți? S-a aplecat cu înflăcărare în față. Nu i-am putut spune adevărul în față. Ar fi părut că îi cer bani. Era ca și cum aș fi dorit ca el să mă pună pe picioare din nou. Ținea foarte mult la mine. S-ar fi oferit să mă ajute. Dar n-am putut, n-am putut să-l las să facă asta – ar fi însemnat să amestec lucrurile din nou... nu sunt bun de nimic. Nu am priceperea necesară. Nu sunt bărbatul care a fost tatăl meu. Am știut asta dintotdeauna. Am încercat. Fără rost. Am fost atât de nefericit, Dumnezeu! N-aveți idee cât de tare am suferit! Am încercat să ies din încurcătură, am sperat că ajung la liman, am sperat că bătrânelul meu drag nu va afla niciodată. Și apoi am aflat – nu mai aveam cum să evit falimentul. Clemency – soția mea – a înțeles și a fost de acord cu mine.

Am conceput acest plan, să nu spunem nimic nimănui, să plecăm. Apoi să lăsăm furtuna să se dezlanțuie. I-aș fi lăsat o scrisoare tatălui meu, în care i-aș fi povestit totul, în care i-aș fi explicat cât de rău îmi pare și în care i-aș fi cerut să mă ierte. A fost atât de bun cu mine întotdeauna, nici nu aveți idee! Dar atunci ar fi fost prea târziu să mă mai poată ajuta. Asta am vrut să fac. Nu să-i cer, nici măcar n-am vrut să pară că-i cer ajutorul. Am vrut să încep din nou undeva, de unul singur. Să trăiesc simplu și modest. Să cultiv chestii. Cafea, fructe. Să am strictul necesar... destul de neplăcut pentru Clemency, dar ea a jurat că nu o deranjează. E minunată, absolut minunată.

— Înțeleg. Vocea tatălui meu era dură. Și ce v-a făcut să vă răzgândiți?

— Să mă răzgândesc?

— Da. Ce v-a determinat în cele din urmă să mergeți la tatăl dumneavoastră ca să-i cereți ajutorul financiar?

Roger îl privi cu ochii mari.

— Dar nu am făcut acest lucru.

— Haideti, recunoașteți, domnule Leonides.

— Ați înțeles greșit. Nu eu am mers la el. El este cel care m-a chemat. Auzit de undeva, din oraș. Un zvon? Se poate. Dar el știa tot timpul o mulțime de lucruri. Cred că cineva i-a spus. A insistat mult pe tema asta. Așa încât, bineînțeles că am recunoscut... I-am spus totul. I-am spus că nu e vorba de bani, cât e senzația că l-am dezamăgit, după ce avusese atâta încredere în mine.

Roger înghiți în sec.

— Dragul de el... Nu vă puteți imagina cum s-a comportat cu mine. Fără reproșuri. Numai bunătate. I-am spus că nu vreau ajutor, că aș prefera să nu mi-l ofere, că aș prefera să plec, așa cum plănuisem. Dar el nici nu voia să audă. A insistat să-mi vină în ajutor, să pună Associated Catering din nou pe picioare.

Taverner replică tăios:

— Vă așteptați să credem că tatăl dumneavoastră intenționa să vă ajute financiar?

— Cu siguranță asta a și făcut. Le-a scris agenților lui de bursă atunci, pe loc, dându-le instrucțiuni.

Cred că a văzut neîncrederea de pe fața celor doi și a roșit.

— Stați un pic, încă mai am scrisoarea. Trebuia să o trimit prin poștă. Dar bineînțeles că, mai târziu, cu șocul și cu toată confuzia creată, am uitat. Probabil o am și acum în portmoneu.

Și-a scos portmoneul și a început să scotocească în el. În cele din urmă a găsit ceea ce căuta. Era un plic îndoit și ștampilat. Era adresat, dacă am văzut eu bine când m-am aplecat deasupra lui, domnilor Greatorex și Hanbury.

— Citiți-o singuri, dacă nu mă credeți, a rostit el.

Tatăl meu a deschis scrisoarea, iar Taverner s-a dus în spatele lui. Nu am văzut scrisoarea atunci, dar am citit-o mai târziu. Aristide Leonides le cerea domnilor Greatorex și Hanbury să facă anumite investiții și solicita ca un membru al firmei să fie trimis în ziua următoare pentru a primi instrucțiuni și pentru a se ocupa de chestiuni legate de Associated Catering. Unele părți erau neinteligibile pentru mine, însă conținutul era cât se poate de clar. Aristide Leonides se pregătea să repună pe picioare Associated Catering.

— Vă vom da o adeverință pentru asta, domnule Leonides, zise Taverner.

Roger luă hârtia, apoi se ridică și spuse:

— Asta e tot? Înțelegeți cum a fost, nu-i așa?

— Domnul Leonides v-a dat această scrisoare, apoi ați plecat de la el? Ce ați făcut după?

— Am mers degrabă în apartamentele mele. Soția mea tocmai ajunsese. I-am povestit ce-mi propusese tata. Cât de minunat se comportase cu mine! Sincer, eu abia dacă îmi amintesc ce am mai făcut după aceea.

— Și tatăl dumneavoastră s-a simțit rău... cam la cât timp după asta?

— Stați să mă gândesc... după o jumătate de oră, poate o oră. Brenda a intrat grăbită. Era speriată. Spunea că tata arată ciudat. M-am dus repede cu ea. Dar v-am mai povestit toate astea.

— În timpul primei vizite ați intrat în baia de lângă camera tatălui dumneavoastră?

— Nu cred. Nu... nu, sunt sigur că nu. De ce? Doar nu credeți că eu...

Tatăl meu și-a reprimat indignarea. S-a ridicat și i-a strâns mâna.

— Mulțumesc, domnule Leonides. Ne-ați fost de mare ajutor. Dar trebuia să ne fi spus toate astea mai devreme.

Ușa s-a închis în spatele lui Roger. M-am ridicat și m-am dus să mă uit la

scrisoarea lăsată pe masa tatălui meu.

— Ar putea fi un fals, a zis Taverner cu speranță în glas.

— Ar putea fi, răspunse tata, dar nu cred că este. Cred că va trebui să o luăm de bună. Bătrânul Leonides era pregătit să-și scoată fiul din încurcătură. Dacă ar fi trăit, ar fi avut mai mult succes decât va avea Roger, acum că tatăl său a murit... mai ales că, din câte se pare, testamentul nu e de găsit și, ca urmare, suma moștenită de Roger stă sub semnul întrebării. Asta înseamnă întârzieri și greutăți. După cum stau lucrurile acum, falimentul e aproape sigur. Nu, inspectare, Roger Leonides și soția lui nu aveau niciun motiv să-l scoată pe bătrân din ecuație. Dimpotrivă...

S-a oprit și a repetat, dus pe gânduri, ca și când i-ar fi venit în minte o idee nouă:

— Dimpotrivă...

— La ce vă gândiți, domnule? întrebă Taverner.

Tatăl meu răspunse încet:

— Dacă Aristide Leonides ar mai fi trăit încă douăzeci și patru de ore, Roger ar fi fost acum în regulă. Numai că nu a mai trăit douăzeci și patru de ore. A murit brusc și violent, în mai puțin de o oră.

— Hm, făcu Taverner. Credeți că cineva din casă își dorea ca Roger să dea faliment? Cineva care avea un alt interes financiar? Nu e prea verosimil.

— Ce spune testamentul? întrebă tatăl meu. Cine primește banii bătrânului Leonides?

Taverner îi aruncă o privire exasperată.

— Știi cum sunt avocații. Nu poți obține un răspuns clar de la ei. Există un testament mai vechi, întocmit când s-a căsătorit cu a doua doamnă Leonides. Conform acestuia, doamnei îi revine aceeași sumă specificată și în al doilea testament, o sumă ceva mai mică, îi revine domnișoarei de Haviland, iar restul se împarte între Philip și Roger. Trebuia să mă gândesc că, dacă noul testament nu este semnat, unul mai vechi va fi cel valabil, dar se pare că nu e atât de simplu. În primul rând, redactarea noului testament l-a anulat pe cel anterior, și sunt și martori care au asistat la semnarea lui, ca să nu mai vorbim de „intenția testatorului“. Ar fi o chestiune dubioasă dacă s-ar constata că bătrânul a murit fără să lase vreun testament. În acest caz, se pare că soția va

primi totul – sau cel puțin o dotă pe viață.

— Deci, dacă testamentul a dispărut, persoana care ar avea de câștigat ar fi fără doar și poate Brenda Leonides.

— Da. Dacă e vorba de o înșelătorie, cel mai probabil ea e vinovată. Și e clar că a existat o scamatorie, dar să mă trăsnească dacă înțeleg cum a fost făcută.

Nici eu nu înțelegeam. Cred că eram incredibil de tâmpiți. Și, în mod sigur, vedeam problema dintr-un unghi greșit.

Capitolul 12

După ce Taverner a ieșit, am tăcut amândoi preț de câteva clipe, apoi am întrebat:

— Tată, cum sunt criminalii?

Bătrânul m-a privit gânditor. Ne înțelegem unul pe altul atât de bine, încât a știut exact ce am vrut să aflăm când am pus întrebarea. Mi-a răspuns foarte serios:

— Da, asta e important acum, foarte important pentru tine... În preajma ta a avut loc o crimă. Nu mai poți privi lucrurile din exterior.

Întotdeauna fusesem interesat, dintr-o pură curiozitate de autor, de cazurile cele mai neobișnuite ale Departamentului de Investigare a Crimelor, dar, așa cum menționase și tatăl meu, le studiasem din afară, ca și cum le-aș fi văzut printr-o vitrină. Dar acum, după cum observase Sophia mult mai repede decât mine, crima devenise un factor important în viața mea.

Tatăl meu a continuat:

— Nu știu dacă sunt persoana potrivită pe care să o întrebi acest lucru. Ți-aș putea însă recomanda câțiva psihiatri buni care colaborează cu noi. Pentru ei e doar o rutină. Sau Taverner ți-ar putea da câteva informații din interior. Dar bănuiesc că vrei să afli cam ce părere mi-am făcut de-a lungul experienței mele cu criminali.

— Da, asta vreau să știu, am spus eu cu recunoștință.

Tata a trasat cu degetul un cerc mic pe suprafața biroului.

— Cum sunt criminalii? Unii dintre ei au fost băieți foarte de treabă, explică el cu un surâs melancolic pe față.

Cred că eram un pic uimit.

— Oh, da, au fost, continuă el. Băieți simpli și de treabă ca tine și ca mine, sau ca tipul care a ieșit acum câteva momente, Roger Leonides. Vezi tu, omuciderea este o infracțiune comisă de amatori. Vorbesc, desigur, despre

tipul de crimă la care te gândești tu, nu de activitățile gangsterilor. Se crede că, oricât de normali ar fi acești indivizi, ei au fost stăpâniți de impulsul criminal aproape fără să-și dea seama. Au fost prinși în capcană sau își doreau foarte mult ceva – bani sau o femeie – și au ucis pentru a-l obține. Mecanismele de cenzură valabile pentru cei mai mulți dintre noi nu funcționează la ei. Un copil își transpune dorința în acțiune fără scrupule. Dacă un copil e nervos pe o pisică, îi zice „Te omor” și o lovește cu ciocanul în cap, apoi suferă din cauză că pisica nu se mai trezește. Mulți copii au impulsul de a lua din cărucior un nou-născut și de „a-l îneca”, din cauză că acesta captează toată atenția, iar lor nu li se mai fac toate mofturile. Ei ajung de la o vârstă foarte fragedă să înțeleagă că asta e ceva rău, că așa ceva va fi pedepsit. Mai târziu ajung să și simtă că e rău. Dar există probabil oameni care rămân imaturi din punct de vedere moral, doar că ei nu-și dau seama. Din experiența mea, nu țin minte să fi întâlnit un ucigaș care să-și fi regretat fapta... Și acesta este, poate, stigmatul lui Cain. Criminalii sunt „diferiți”, crima este un păcat, dar nu și pentru ei – pentru ei este necesară, ca și cum victima ar fi „căutat-o cu lumânarea”, ca și cum ar fi fost „singura soluție”.

— Crezi că dacă cineva l-ar fi urât pe Aristide Leonides, de foarte multă vreme, ar fi aflat în asta un motiv suficient pentru a-l ucide?

— Doar din ură? Aș spune că e puțin probabil.

Tata s-a uitat cu interes la mine.

— Când spui „ură”, bănuiesc că te referi la o antipatie dusă la extrem. O ură din gelozie e cu totul altceva – aceasta se naște din afecțiune și din frustrare. Constance Kent, de pildă... Oricine poate spune că era foarte atașată de frățiorul ei, pe care însă l-a ucis. Dar se presupune că voia de fapt atenția și iubirea de care se bucura fratele ei. Cred că oamenii tind mai degrabă să-i omoare pe cei pe care îi iubesc decât pe cei pe care îi urăsc. Probabil din cauză că numai cei pe care îi iubești pot să-ți facă viața mizerabilă. Dar nimic din toate astea nu te ajută prea mult, nu-i așa? Ce cauți tu, dacă înțeleg bine, este un fel de indiciu, un semn universal care să te ajute să găsești criminalul într-o casă plină de oameni de treabă.

— Da, asta e ceea ce caut.

— Mă întreb dacă există oare un numitor comun pentru toți criminalii. A

făcut o pauză. Dar dacă există, aş fi înclinat să cred că acesta ar fi vanitatea.

— Vanitatea?

— Da. Nu am întâlnit până acum un criminal care să nu fie vanitos... Mândria este cea care îi împinge la distrugere, în nouă cazuri din zece. Sunt îngroziți că vor fi prinși, dar nu se pot abține să nu se laude sau să nu se umfle în pene, și de obicei sunt siguri că au fost mult prea isteți pentru a fi prinși. Și mai e ceva: un criminal dorește să vorbească.

— Să vorbească?!

— Da, pentru că, vezi tu, săvârșirea unei crime îți impune o stare de adâncă singurătate. Ai vrea să spui cuiva ce ai făcut, dar nu vei putea face asta niciodată. Și asta te face să vrei și mai mult să te confesezi. Așa că, dacă nu poți vorbi despre cum ai săvârșit crima, poți cel puțin să vorbești despre crima în sine, dezbați subiectul, avansezi teorii, o cercetezi. Dacă aş fi în locul tău, Charles, asta aş căuta. Du-te din nou în casa Leonides, interacționează cu locatarii ei, fă-i să vorbească. Bineînțeles că nu va fi ușor. Apăsați sau nu de vinovăție, vor fi bucuroși să poată vorbi cu un străin, pentru că lui îi vor putea spune lucruri pe care nu și le spun între ei. Dar este posibil, cred, să remarci o diferență. O persoană care are ceva de ascuns nu-și va permite să vorbească prea mult. În război, toți cei care lucrează în Serviciile Secrete știau asta. Dacă erai capturat, nu aveai voie să spui mai mult decât numele, rangul și unitatea. Nimic mai mult. Oamenii care încearcă să mintă gafează aproape de fiecare dată. Fă-i să vorbească, Charles, și fii atent la greșeli și la micile dezvăluiri involuntare.

I-am povestit atunci ce îmi spusese Sophia în legătură cu răutatea din familia lor – că avea diferite forme. Tata părea foarte interesat de acest lucru.

— Da, tânăra ta doamnă a înțeles ceva. Majoritatea familiilor au un defect, o slăbiciune. Aproape toți oamenii pot face față unui defect, dar s-ar putea să nu se descurce prea bine cu mai multe, de diferite tipuri. Interesantă treabă... ereditatea. Să luăm spre exemplu răutatea mătușii de Haviland, alături de ceea ce am putea numi lipsa de scrupule a familiei Leonides: cei din familia de Haviland sunt în regulă pentru că nu sunt lipsiți de scrupule, iar cei din familia Leonides sunt în regulă pentru că, deși lipsiți de scrupule, sunt sufletești; dar ce se întâmplă dacă un descendent moștenește ambele trăsături...

Înțelegeți ce vreau să spun?

Nu mă gândisem la asta în astfel de termeni. Tata continuă:

— Dar n-ar trebui să-ți umplu capul cu ereditatea. E un subiect mult prea complicat și înșelător. Nu, băiete, du-te acolo și fă-i să vorbească. Sophia are mare dreptate în legătură cu un lucru – doar adevărul vă poate ajuta și pe tine, și pe ea. Trebuie să-l afli. Și fii atent la copilă, adăugă el în timp ce ieșeam din cameră.

— La Josephine? Adică să nu-i spun ce pun la cale?

— Nu, nu la asta m-am referit. Am vrut să spun să ai grijă de ea. Nu am vrea să i se întâmple ceva.

M-am holbat la el.

— Să fim serioși, Charles. În casa aceea se ascunde pe undeva un ucigaș cu sânge-rece. Iar Josephine pare să știe cam tot ce se întâmplă pe acolo.

— A știut totul despre Roger, chiar dacă ea a ajuns la concluzia că acesta delapidase fonduri. Ceea ce spune că a auzit pare să fie foarte exact.

— Da, da... Mărturiile copiilor sunt întotdeauna cele mai credibile și trebuie luate în seamă. M-aș baza pe ele oricând. Din păcate, nu au relevanță într-un proces. Copiilor nu le place să li se pună întrebări directe. Bolborosesc sau fac o mutră cretină, sau spun că nu știu. Cel mai bun moment este atunci când se laudă. Asta făcea și Josephine – se lauda în fața ta. O să scoți mai multe de la ea în același mod. Nu-i pune întrebări. Dă-i impresia că tu crezi de fapt că ea nu știe nimic. Așa o vei provoca. Apoi adăugă: Dar ai grijă de ea. S-ar putea să știe un pic prea multe, iar asta ar putea dezavantaja pe cineva.

Capitolul 13

Am pornit spre Casa Strâmbă (cum o numeam în mintea mea) cu un oarecare sentiment de vinovăție. Cu toate că i-am reprodus lui Taverner confesiunile lui Josephine despre Roger, nu îi spusese nimic despre afirmația ei cum că Brenda și Laurence Brown și-ar trimite scrisori de dragoste.

Scuza mea era că detaliul acesta nu mi se părea decât o exagerare și că nu aveam niciun motiv să cred că ar fi adevărat. De fapt, aveam un fel de rețineră în a aduna probe împotriva Brendei Leonides. Fusesem afectat de poziția pe care ea o avea în casă – era înconjurată de o familie ostilă, foarte unită împotriva ei. Dacă asemenea scrisori ar fi existat, fără îndoială că Taverner și însoțitorii lui le-ar fi găsit. Nu-mi plăcea să fiu eu cel care aduce suspiciuni noi asupra unei femei aflate deja într-o situație delicată. În plus, mă asigurase că între ea și Laurence Brown nu a existat niciodată nimic de acest gen și eram înclinat să o cred mai degrabă pe ea decât pe gnomul acela rău numit Josephine. Chiar Brenda îmi spusese că Josephine nu era „în toate mințile”.

Mi-am înăbușit convingerea ciudată conform căreia Josephine era, de fapt, mai mult decât în toate mințile. Mi-am amintit inteligența din spatele ochilor ei negri ca mărgelele.

Am sunat-o pe Sophia și am întrebat-o dacă puteam trece pe acolo.

— Chiar te rog, Charles.

— Cum stau lucrurile?

— Nu știu. Bine. Se percheziționează toată casa. Ce se caută de fapt?

— N-am nicio idee.

— Suntem cu toții foarte irascibili. Vino cât de repede poți. O să înnebunesc dacă nu vorbesc cu cineva.

I-am spus că sosesc îndată.

Nu se vedea nimeni prin preajmă când am ajuns la intrarea principală. Am plătit taxiul, care a plecat imediat. Nu eram sigur dacă ar fi trebuit să sun sau

să intru pur și simplu. În orice caz, ușa de la intrare era deschisă.

În timp ce stăteam acolo nehotărât, am auzit un sunet slab în spatele meu. Am întors capul brusc. Josephine, cu fața parțial acoperită de un măr enorm, stătea în deschizătura unui gard viu de tisă, privindu-mă.

Când mi-am întors capul, s-a întors și ea.

— Bună, Josephine.

Nu mi-a răspuns, ci a dispărut în spatele gardului. Am traversat aleea și am urmat-o. Stătea pe banca rustică și incomodă de lângă eleșteul cu pești exotici, balansându-și picioarele și mușcând din măr. Mă privea posomorâtă și cu ceea ce am simțit eu a fi un fel de ostilitate.

— M-am întors, Josephine.

Era un început timid, dar tăcerea lui Josephine și privirea ei fixă m-au descurajat. Având un simț strategic deosebit, a rămas tăcută.

— E bun mărul acela?

De această dată a binevoit să-mi răspundă. Mi-a adresat un singur cuvânt:

— Viermănos.

— Păcat, nu-mi plac merele viermănoase, am spus.

— Nimănui nu-i plac, a zis ea cu dispreț.

— De ce nu mi-ai răspuns când te-am salutat?

— N-am vrut.

— De ce?

A îndepărtat mărul din dreptul feței, pentru ca acuzația să pară mai serioasă.

— Ai mers și ai turnat la poliție.

— Oh, am zis eu surprins, vrei să spui în legătură cu...

— Cu unchiul Roger.

— Dar e în regulă, Josephine, am asigurat-o. Absolut în regulă. Toți știu că eu nu a făcut nimic rău, adică nu a delapidat bani și nimic altceva de genul ăsta.

Josephine îmi aruncă o privire furioasă.

— Cât de prost ești!

— Îmi pare rău...

— Nu mi-am făcut griji în legătură cu unchiul Roger. Pur și simplu nu așa ar proceda un detectiv. Nu știi că nu trebuie să spui poliției nimic până la sfârșit?

— Oh, înțeleg. Îmi pare rău, Josephine. Îmi pare sincer rău.

— Așa și trebuie. Am avut încredere în tine, a adăugat ea cu reproș.

I-am spus pentru a treia oară că-mi pare rău. Păru un pic mai calmă. A mai mușcat de câteva ori din măr.

— Dar poliția ar fi aflat oricum despre asta. Tu... eu... adică noi nu am fi putut păstra secretul.

— Din cauza falimentului, vrei să spui?

Ca de obicei, Josephine era bine informată.

— Cred că se va ajunge și la asta.

— Vor discuta despre asta diseară, spuse Josephine. Mama, tata, unchiul Roger și mătușa Edith. Mătușa Edith îi va da lui banii ei, doar că nu i-a primit încă, dar tata nu cred că îl va ajuta. El spune că, dacă Roger e în încurcătură, e numai vina lui și mai spune că n-are niciun rost să arunce banii pe fereastră; iar mama nici nu va dori să audă de dat bani pentru că vrea să o joace pe Edith Thompson. Ai auzit de Edith Thompson? A fost căsătorită, dar nu-l iubea pe soțul ei. Era îndrăgostită de un tânăr pe nume Bywaters, care venise de pe un vapor și care, după ce Edith și soțul ei au ieșit într-o seară de la teatru, i-a urmărit și l-a înjunghiat pe acesta pe la spate.

M-am minunat din nou de diversitatea și complexitatea cunoștințelor lui Josephine; și în aceeași măsură de simțul ei dramatic, cu ajutorul căruia îmi prezentase destul de clar toate detaliile izbitoare, în doar câteva cuvinte.

— Pare a fi în regulă, dar nu cred că piesa va fi un succes. Va fi ca Jezebel, oftă ea. Aș vrea să știu totuși de ce câinii nu i-au mâncat palmele, adăugă apoi suspinând.

— Josephine, mi-ai spus că știi aproape sigur cine e ucigașul.

— Și?

— Cine este?

Mi-a aruncat o privire disprețuitoare.

— Înțeleg, am continuat eu. Nicio informație până în ultimul moment? Nici măcar dacă promit că nu îi spun inspectorului Taverner?

— Mai am nevoie doar de câteva indicii, zise Josephine. Și oricum nu ți-aș spune, zise ea aruncând cotorul mărului în eleșteul cu pești. Tu nu ești decât Watson.

Am înghițit insulta.

— Bine, fie, sunt Watson. Dar chiar și Watson cunoștea datele problemei.

— Ce cunoștea?

— Evenimentele. După care făcea deducții greșite. Nu-i așa că ar fi distractiv pentru tine să mă vezi trăgând concluzii greșite?

Pentru o clipă a fost tentată să-mi spună. Dar s-a mulțumit să scuture din cap.

— Nu. Oricum nu-mi prea place Sherlock Holmes. E îngrozitor de demodat.

Se plimbă cu trăsura...

— Dar scrisorile acelea?

— Ce scrisori?

— Scrisorile pe care ziceai că și le scriu Laurence Brown și Brenda.

— Asta e invenția mea.

— Nu te cred.

— Uite că da. Câteodată mai inventez lucruri. Mă amuză.

M-am uitat fix la ea și ea la mine.

— Să facem un pact, Josephine. Cunosoc pe cineva la British Museum, care știe foarte multe lucruri despre Biblie. Dacă aflu de ce nu i-au mâncat câinii palmele lui Jezebel, o să-mi spui mai multe despre scrisori?

De data aceasta Josephine a ezitat.

Undeva, nu foarte departe, o creangă a trosnit, producând un zgomot puternic și ascuțit.

— Nu, n-o să-ți spun.

Am acceptat înfrângerea. Abia mai târziu mi-am amintit sfatul tatălui meu.

— Eh, în fine. E doar un joc. Bineînțeles că, de fapt, nu știi absolut nimic.

Ochii lui Josephine s-au făcut mari, dar a rezistat provocării. M-am ridicat.

— Trebuie să intru să o găsesc pe Sophia. Haide cu mine.

— Rămân, a spus ea.

— Ba nu. Vii cu mine.

Fără niciun fel de greutate, am ridicat-o în picioare. A părut surprinsă și dornică să protesteze, dar s-a supus apoi cu o oarecare cumințenie, în parte și pentru că voia neapărat să vadă reacțiile celor din casă la apariția mea.

Pe moment nu am realizat de ce eram atât de hotărât să o iau cu mine. Mi-

am dat seama doar când am ajuns în pragul casei. A fost din cauza trosnetului
ciudat al acelei crenguțe.

Capitolul 14

Se auzea un zumzet de voci din salonul mare. Am ezitat și nu am intrat. Am rămas în hol și, din impuls, am deschis o ușă capitonată cu postav². Coridorul din spatele ușii era întunecos, dar dintr-odată s-a deschis o altă ușă, care lăsa să se vadă o bucătărie mare și luminoasă. În prag stătea o femeie în vârstă, destul de greoaie. Avea un șorț alb foarte curat, legat în jurul taliei mari; din momentul în care am văzut-o, am știut că totul este în regulă. Era exact sentimentul de siguranță pe care nu ți-l poate da decât o bonă capabilă. Am treizeci și cinci de ani, dar mă simțeam ca un băiețel de patru ani.

Din câte știam, bona nu mai mă văzuse până atunci, dar imediat ce a dat cu ochii de mine a spus:

— Sunteți domnul Charles, nu-i așa? Haideți în bucătărie și dați-mi voie să vă ofer un ceai.

Era o bucătărie care îți crea un sentiment plăcut. M-am așezat la masă și bona mi-a adus o ceașcă de ceai și doi biscuiți pe o farfurie. M-am simțit de parcă aș fi fost din nou copil, când bona făcea ca totul să pară minunat și să dispară frica de întuneric și de necunoscut.

— Domnișoara Sophia se va bucura că ați venit. E cam surescitată... Toți sunt așa, adăugă ea dezaprobator.

Am privit în spate.

— Unde este Josephine? A intrat în același timp cu mine.

Bona scoase un fel de țâțâit și adăugă pe un ton critic:

— Ascultă pe la uși și își notează tot felul de prostii în agenda aceea pe care o poartă cu ea peste tot. Ar fi trebuit să meargă la școală, unde ar fi întâlnit copii de vârsta ei cu care să se joace. I-am spus asta și domnișoarei Edith și a

² În original „baize door” – ușă capitonată cu o pânză groasă în scopul atenuării zgomotelor, care separa în general zona alocată servitorilor de cea destinată familiei. (n.red.)

fost de acord, dar stăpânul a insistat că i-ar fi mai bine acasă.

— Probabil îi este foarte dragă, am spus eu.

— Îi era, domnule. Stăpânul ținea mult la noi toți.

Eram puțin surprins de faptul că Philip fusese mai demult atât de afectuos cu odraslele sale. Bona mi-a observat reacția și mi-a zis roșind:

— Când am zis „stăpânul” m-am referit la bătrânul domn Leonides.

Înainte să-i răspund, ușa s-a deschis și a intrat Sophia.

— Oh, Charles, spuse ea, apoi adăugă privind-o pe bonă: Mă bucur atât de mult că a venit!

— Știi că te bucuri, scumpo.

Bona a strâns o grămadă de oale și de tigăi și a ieșit cu ele în oficiu, închizând ușa după ea.

M-am ridicat de la masă și m-am dus la Sophia. Mi-am înfășurat brațele în jurul ei și am strâns-o la piept.

— Scumpa mea, tremuri! Ce s-a întâmplat?

— Mi-e frică, Charles. Mi-e frică!

— Te iubesc. Dacă aș putea să te duc de aici...

S-a desprins și a scuturat din cap.

— Nu, e imposibil. Trebuie să terminăm ce am început. Dar să știi, Charles, că nu-mi place situația asta. Nu-mi place sentimentul că un apropiat – mai mult, cineva din casă, pe care îl văd și cu care vorbesc zilnic – este un criminal calculat, cu sânge-rece...

Nu am știut ce să-i răspund. Nu poți liniști o persoană ca Sophia dându-i asigurări fără valoare.

— Dacă ar afla cineva...

— Cred că asta e partea cea mai grea, am zis eu aprobator.

— Știi ce mă sperie cu adevărat? Faptul că s-ar putea să nu descoperim niciodată cine este ucigașul...

Îmi imaginam deja ce viață de coșmar ar fi asta... Și mi se părea foarte probabil ca nimeni să nu afle vreodată cine l-a ucis pe Aristide Leonides.

În același timp însă, cuvintele ei mi-au amintit de o întrebare pe care am tot vrut să i-o adresez în legătură cu ceva ce mă preocupa de mai demult.

— Spune-mi, Sophia, câte persoane din casă știau despre ezerina din

picăturile de ochi? Adică: a) cine știa că bunicul tău le ia și b) cine știa că sunt otrăvitoare sau, mai exact, în ce cantitate ar deveni fatale?

— Înțeleg unde vrei să ajungi, Charles, dar știam toți.

— Da, bine, știati câte ceva despre ele, dar ce efecte ar fi putut produce dacă erau administrate în exces...

— Știam și asta foarte bine. Într-o zi, beam cu toții cafeaua împreună cu bunicul. Îi plăcea să-și vadă familia în jurul lui. Și îl cam deranjau ochii. Brenda a adus ezerina să-i pună o picătură în fiecare ochi, iar Josephine, care pune tot felul de întrebări despre absolut orice, a intervenit: „De ce scrie: «Picături de ochi – pentru uz extern»? Ce s-ar întâmpla dacă ai bea toată sticlucă?” Bunicul a zâmbit și a spus: „Dacă Brenda ar face o greșeală și mi-ar injecta picături de ochi, în loc de insulină, cred că n-aș mai putea respira, m-aș face albastru la față și aș muri din cauză că inima nu mi-ar rezista”. Josephine n-a mai spus decât: „Oo”... și bunicul a continuat: „Prin urmare, trebuie să avem grijă ca Brenda să nu îmi dea injecția cu ezerină, în loc de insulină, nu-i așa?”

După o pauză, Sophia a continuat:

— Toți am fost acolo și am auzit. Înțelegi? Toți am auzit.

Înțelegeam perfect. Ce-i drept, nutrisem o speranță foarte slabă că ar fi fost nevoie de cunoștințe de specialitate. Dar acum eram conștient că bătrânul Leonides oferise scenariul morții sale. Criminalul nu trebuise să completeze sau să conceapă vreun plan. O metodă simplă și ușor de îndeplinit fusese furnizată chiar de victimă. Am tras profund aer în piept. Sophia, ghicindu-mi gândurile, mi-a zis:

— Sună oribil, nu?

— Sophia, să știi că îmi dau seama de un singur lucru.

— Care?

— Că ai dreptate, nu poate fi Brenda. Nu putea să facă totul exact așa, din moment ce ați auzit și vă și amintiți cu toții cuvintele bătrânului.

— Nu știu ce să zic. Brenda e mai degrabă proastă din anumite puncte de vedere, să știi.

— Nu e chiar atât de proastă. Nu, n-avea cum să fie Brenda, am spus.

S-a îndepărtat de mine.

— Tu nu vrei ca Brenda să fie vinovată, nu-i așa?

Ce era să zic? Nu puteam cu niciun chip să spun cu hotărâre: „Da, sper să fie Brenda vinovată“.

De ce nu? Poate pentru că înțelesesem că Brenda fusese singură, împotriva animozității cumulate a puternicei familii Leonides? Din cavalerism? Din compătimire față de cel mai slab, lipsit de apărare? Mi-o amintesc stând pe canapea îmbrăcată în hainele ei de doliu scumpe, cu deznădejde în glas și cu teamă în ochi.

Bona s-a întors din oficiu exact la momentul potrivit. Nu știu sigur dacă a observat sau nu o tensiune între mine și Sophia, dar a spus dezaprobator:

— Vorbiți despre crime și lucruri din astea. Eu zic să uitați de ele. Lăsați totul în seama poliției. E treaba lor murdară, nu a voastră.

— Ah, bună, nu-ți dai seama că în casa asta trăiește un criminal?

— Prostii, domnișoară Sophia. Chiar nu mai am răbdare cu dumneavoastră. Oare ușa de la intrare nu e deschisă tot timpul? Nu sunt de fapt toate ușile deschise, nimic sub cheie – o invitație limpede pentru hoți și tâlhari?

— Nu cred că a fost un hoț, nu s-a furat nimic. În plus, de ce ar veni un hoț să otrăvească pe cineva?

— Nu am spus că a fost un hoț, domnișoară Sophia. Vreau să spun doar că toate ușile erau deschise. Oricine putea să intre. Dacă mă întrebați pe mine, aș zice că au fost comuniștii.

Bona scutură din cap cu satisfacție.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce ar vrea comuniștii să-l omoare pe bunicul?

— Păi, toată lumea spune că ei sunt în spatele tuturor lucrurilor. Iar dacă nu au fost comuniștii, ascultați-mă pe mine, au fost catolicii. Anticriști, asta sunt ei!

Bona a dispărut din nou în oficiu, cu impresia că-și impusese părerea. Eu și Sophia am izbucnit în râs.

— O bună protestantă neagră și bătrână, am spus eu.

— Nu-i așa? Vino în salon, Charles. Are loc un fel de reuniune a familiei. Fusese programată pentru diseară, dar a început mai devreme.

— Mai bine nu mi-aș băga nasul, Sophia.

— Dacă vreodată vei face parte din această familie, ar fi mai bine s-o cunoști

și cu garda jos.

— Despre ce e vorba?

— Afacerile lui Roger. Se pare că ai fost deja implicat în chestiune. Dar ești nebun să crezi că Roger l-ar fi ucis vreodată pe bunicul! De ce să-l omoare, doar îl adora!

— De fapt nici nu am crezut că Roger a făcut-o. M-am gândit că vinovata ar putea fi Clemency.

— Ai crezut asta doar din cauză că eu ți-am sugerat ideea aceasta. Dar greșești. Nu cred că pe Clemency ar deranja-o dacă Roger ar pierde toți banii. Cred că mai degrabă i-ar conveni situația. Are o pasiune ciudată de a nu deține mai nimic. Haide!

Când eu și Sophia am intrat în salon, cei care vorbeau s-au oprit brusc și ne-am privit.

Erau cu toții acolo. Philip stătea într-un fotoliu stacojiu de brocart încadrat de ferestre. Fața lui frumoasă afișa o expresie severă și rece. Arăta ca un judecător pe cale să pronunțe o sentință. Roger era călare pe un scaun rotund, lângă șemineu. Își trecuse degetele prin păr de atâtea ori, încât îl făcuse să stea zburlit și ridicat. Cracul stâng de la pantaloni îi era șifonat, iar cravata sucită. Părea înflăcărat și foarte vocal. Clemency stătea în spatele lui, iar silueta ei zveltă părea prea subțire pentru uriașul scaun tapițat. Nu se uita la ceilalți și părea că studiază lambriurile cu o insistență imperturbabilă. Edith era așezată într-un fotoliu înalt și comod. Tricota cu o energie incredibilă, strângând din buze. Cea mai frumoasă imagine o ofereau însă Magda și Eustace. Arătau ca într-un portret de Gainsborough. Stăteau împreună pe canapea: băiatul brunet și frumos, cu o expresie ursuză, iar lângă el, cu brațul întins pe spătarul canapelei, Magda, Ducesa de Trei Frontoane, îmbrăcată într-o rochie de tafta, de sub poalele căreia se ivea un picior încălțat într-un papuc de casă brodat.

Philip se încruntă.

— Sophia, începu el, îmi pare rău, dar discutăm probleme de familie, care ne privesc numai pe noi.

Andrelele domnișoarei de Haviland se loviră brusc. Mă pregăteam să îmi cer scuze și să mă retrag, dar Sophia m-a oprit. Vocea ei era clară și hotărâtă.

— Eu și cu Charles sperăm să ne putem căsători în curând. De aceea vreau

să fie de față.

— Și de ce nu? strigă Roger sărind de pe scaun cu o energie explozivă. Îți repet, Philip, nu e nimic confidențial aici! Toată lumea va ști mâine sau poimâine. Oricum, prietene, spuse el venind către mine și punându-mi amical mîna pe umăr, știi totul. Ai fost acolo azi-dimineață.

— Spune-mi, te rog, interveni Magda aplecându-se în față, cum este la Scotland Yard? Mereu m-am întrebat. O masă? Un birou? Scaune? Ce fel de perdele? Fără flori, bănuiesc? Un dictafon?

— Mai ușor, mamă, zise Sophia. Oricum, i-ai spus deja lui Vavasour Jones să taie scena cu Scotland Yardul. Ziceai că este un anticlimax.

— O face să semene prea mult cu o piesă polițistă, spuse Magda. Edith Thompson este, cu siguranță, o dramă psihologică... sau un thriller psihologic... care crezi că sună mai bine?

— Ai fost și tu acolo azi-dimineață? m-a întrebat Philip aspru. De ce? Ah, desigur, tatăl tău...

S-a încruntat. Mi-am dat seama mai mult ca niciodată cât de puțin binevenită era prezența mea, însă Sophia mă ținea strâns de braț.

Clemency aduse un scaun mai în față.

— Te rog să iei loc, m-a poftit ea.

I-am aruncat o privire recunoscătoare și m-am așezat.

— Poți să spui ce dorești, spuse domnișoara de Haviland ca și cum și-ar fi reluat discursul întrerupt, dar cred că ar trebui să respectăm dorințele lui Aristide. Când problema testamentului va fi pe deplin rezolvată, din punctul meu de vedere, moștenirea mea va fi în întregime la dispoziția ta, Roger.

Roger și-a dat furios părul pe spate.

— Nu, mătușă Edith. Nu! strigă el.

— Aș vrea să pot spune același lucru, zise Philip, dar cineva trebuie să ia în considerare toți factorii.

— Dragă Phil, nu înțelegi? Nu voi accepta niciun ban de la *nimeni*.

— Bineînțeles că nu poate înțelege! izbucni Clemency.

— Oricum, Edith, interveni Magda, dacă se rezolvă problema testamentului, Roger va avea partea lui de moștenire.

— Numai că nu se poate rezolva la timp, nu-i așa? întrebă Eustace.

— Habar nu ai despre ce vorbim aici, Eustace, zise Philip.
— Băiatul are perfectă dreptate, tună Roger. A pus punctul pe „i”. Nimic nu poate împiedica prăbușirea. Nimic.

Avea un fel de plăcere în glas.

— Chiar nu mai avem ce discuta, adăugă Clemency.

— Oricum, zise Roger, ce importanță mai are?

— Ar fi bine să înțelegi că are foarte mare importanță, zise Philip strângând din buze.

— Nu, continuă Roger. *Nu!* Mai contează altceva în afară de faptul că tata este *mort*? Tata e *mort!* Iar noi stăm aici și discutăm fleacuri legate de bani.

Philip se îmbujoră ușor.

— Încercam să te ajutăm, zise el pe un ton sever.

— Știu, Phil, băiete, știu... Numai că nimeni nu mai poate face nimic. Așa că hai să încheiem discuția!

— Cred că aș putea face rost de o sumă modică de bani, spuse Philip. Valoarea titlurilor de rentă a scăzut vertiginos, iar o parte din capitalul meu e legat de acestea în așa fel încât nu am cum să le folosesc: dota Magdei și altele, dar...

Magda adăugă repede:

— Bineînțeles că nu ai cum să aduni suma necesară, dragule. Ar fi absurd să încerci și nici n-ar fi prea corect față de copii.

— Îți repet că nu cer nimănui nimic! zberă Roger. Am răgușit de când îți tot spun. Sunt destul de mulțumit de cum vor evolua lucrurile.

— E o chestiune de onoare, replică Philip. A tatălui nostru. A noastră.

— Nu a fost o afacere de familie. Era strict responsabilitatea *mea*.

— Asta-i adevărat, zise Philip privindu-l. A fost numai responsabilitatea ta.

Edith de Haviland se ridică și spuse:

— Cred că am discutat suficient despre asta.

Tonul vocii ei conținea acea notă de autoritate care avea întotdeauna efectul scontat.

Philip și Magda se ridicară. Eustace ieși agale din încăpere și atunci am remarcat rigiditatea mersului său care, fără să fie șchiopătat, era totuși șovăielnic.

Roger l-a luat pe Philip de braț și i-a spus:

— Ești un tip foarte generos, Phil, fie și numai pentru că te-ai gândit la așa ceva.

Cei doi frați ieșiră împreună.

— Câtă agitație! murmură Magda în timp ce îi urma.

Sophia zise că trebuie să-mi găsească o cameră și ieși.

Edith de Haviland stătea în picioare, strângându-și tricotașul. S-a uitat spre mine și am avut senzația că intenționează să-mi spună ceva. Privirea ei ascundea parcă o rugămintă. În cele din urmă s-a răzgândit, a oftat și a ieșit în urma celorlalți.

Clemency s-a mutat la fereastră și a rămas în picioare, uitându-se spre grădină. M-am dus lângă ea. Și-a întors ușor capul spre mine.

— Mulțumesc lui Dumnezeu că s-a terminat, zise ea, după care adăugă cu dezgust: Ce cameră îngrozitoare!

— Nu vă place?

— Nu pot nici să respir aici. Miroase întotdeauna a flori pe jumătate moarte și a praf.

Mi s-a părut o apreciere nedreaptă, dar am înțeles ce voia să zică. Era o cameră feminină, exotică, delicată, un refugiu față de vremea îngrozitoare de afară. Nu era o cameră în care un bărbat, de pildă, să se simtă bine prea mult timp. Nu era o cameră în care să te relaxezi, să citești ziarul, să fumezi o pipă și să-ți odihnești picioarele. Totuși, preferam această cameră celor de la etaj, unde Clemency își exprimase personalitatea într-un mod atât de frust. În general prefer un budoar unei săli de operații.

— Nu e decât un decor de teatru. Un fundal în care Magda să-și joace scenele – mi-a aruncat o privire – îți dai seama ce am făcut de fapt, nu? Actul II – întrunirea familiei. Magda a organizat-o. Nu a însemnat absolut nimic. Nu era nimic de discutat, absolut nimic. Totul e stabilit. Totul e încheiat.

Nu era pic de tristețe în vocea ei. Mai degrabă se simțea o oarecare satisfacție. Mi-a surprins privirea.

— Ah, nu înțelegi? zise ea iritată. Suntem *liberi*, în sfârșit! Nu înțelegi că Roger era complet nefericit de ani de zile? Nu avea nicio înclinație pentru afaceri. Îi plac caii și vacile, și olăritul la țară. Dar și-a adorat tatăl, ca toți

ceilalți, de altfel. Iată ce e în neregulă cu casa asta – suntem prea mulți aici. Nu vreau să spun că bătrânul era un tiran sau că îi chinuia, sau că îi teroriza. Nu făcea nimic din toate astea. Dimpotrivă, le-a dat bani și libertate. Le era devotat. Și ei îi arătau, la rândul lor, același devotament.

— Dar ce e rău în asta?

— Păi este. Cred că, atunci când copiii cresc, ar trebui să îi lași în pace, să te dai la o parte, să te îndepărtezi ușor, aș spune chiar că trebuie să-i forțezi să te uite.

— Să-i forțezi? E cam drastic, nu credeți? Oare nu este și această constrângere la fel de rea ca toate celelalte?

— Dacă nu și-ar fi format o astfel de personalitate...

— Personalitatea nu poate fi creată. În cazul bătrânului, el este cel care a fost o personalitate.

— A fost o personalitate mult prea importantă pentru Roger. Acesta l-a adorat. Voia să facă absolut tot ceea ce își dorea tatăl lui să facă; voia să fie genul de fiu pe care și l-ar fi dorit tatăl lui. Și nu a putut. Tatăl lui i-a cedat Associated Catering, mândria și bucuria bătrânului, și Roger a încercat din greu să-i calce pe urme, dar nu a fost suficient de înzestrat. În afaceri, Roger e – o spun sincer – un nebun. Și nepriceperea lui aproape că i-a sfâșiat inima. A fost nefericit ani de zile, chinându-se, văzând cum totul se duce pe apa sâmbetei, având „idei” și „scheme” care funcționau greșit și care nu făceau decât să înrăutățească totul. E îngrozitor să te simți un ratat, an după an. Nu ai idee cât de nefericit a fost! Eu știu foarte bine. S-a întors cu fața spre mine și mi-a privit. Ai crezut că... de fapt, chiar ai sugerat poliției că Roger și-ar fi ucis tatăl... pentru bani! Nu știi, nu înțelegi cât de ridicol sună asta!

— Acum știu, am spus eu umil.

— Când Roger și-a dat seama că nu se mai poate redresa, că falimentul e iminent, s-a simțit ușurat. Da, chiar așa. Își făcea griji despre cum o să afle tatăl lui, dar nu se temea de nimic altceva. Abia aștepta viața nouă pe care urma să o avem împreună.

Pe față i se întrezări un freamăt ușor, iar vocea i se îndulci.

— Unde urma să mergeți?

— În Barbados. Un văr îndepărtat de-al meu a murit recent și mi-a lăsat o

mică proprietate acolo. Nu era mare, dar era un loc unde puteam merge. Am fi fost foarte săraci, dar ne-am fi câștigat traiul... Nu costă atât de mult să supraviețuiești. Am fi fost împreună, lipsiți de griji, departe de ei toți.

Oftă adânc.

— Roger e un caraghios. Își face griji pentru mine... că nu voi suporta să fiu săracă. Cred că, fără să-și dea seama, moștenește atitudinea față de bani a celor din familia Leonides. Când trăia primul meu soț, eram îngrozitor de săraci, iar Roger consideră că am fost foarte curajoasă și demnă de laudă. Nu înțelege că eram fericită, cu adevărat fericită! Cum n-am mai fost vreodată de atunci! Cu toate acestea, nu l-am iubit niciodată de Richard atât cât îl iubesc pe Roger.

Avea ochii pe jumătate închiși. Mi-am dat seama de intensitatea sentimentelor ei.

Și-a deschis ochii, s-a uitat la mine și a spus:

— Înțelegi, așadar, că nu aș ucide niciodată pentru bani. Detest banii.

Am fost foarte sigură că nu putea fi mai sinceră de atât. Clemency Leonides era unul dintre puținii oameni care nu se lasă amăgiți de bani, care detestă luxul, preferând simplitatea, și care sunt rezervați când vine vorba de posesiuni materiale.

Totuși, sunt mulți cei care nu se simt atrași de bani, dar care sunt tentați în schimb de puterea conferită de aceștia.

— Poate că nu vă doriți bani pentru dumneavoastră, însă, dacă-i direcționați corespunzător, puteți face multe lucruri interesante. Cum ar fi să-i investiți în cercetare, de exemplu.

Bănuiam că soția lui Roger era deosebit de pasionată de munca ei, însă răspunsul ei a fost:

— Nu cred că investițiile ajută prea mult. De obicei sunt orientate în direcția greșită. Lucrurile importante sunt realizate de cele mai multe ori de persoane entuziaste și energice, de către persoane cu adevărat înzestrate. Echipamentul scump, instruirea și experiența nu duc niciodată la rezultatul așteptat. Investiția ajunge, de obicei, pe mâini greșite.

— Nu vă deranjează că ar trebui să renunțați la muncă dacă plecați în Barbados? Bănuiesc că vreți în continuare să plecați.

— Ah, da, imediat ce ne va da voie poliția. Nu, nu mă va deranja să renunț

la muncă. Ce motive aş avea? Desigur, nu mi-ar plăcea nici să fiu inactivă, dar voi găsi eu ceva de făcut.

După care adăugă nerăbdătoare:

— Oh, numai de s-ar clarifica toate astea cât mai repede, ca să putem pleca din casa asta.

— Clemency, aveți vreo idee cine ar putea fi vinovat? Admițând că dumneata și cu Roger nu ați avut nimic de-a face cu asta – și chiar nu am niciun motiv să cred altceva –, sunt sigur că o persoană atât de inteligentă și-a format deja o idee despre cine ar putea fi criminalul.

M-a privit cam ciudat, pieziș și cu un aer sever. Când a început să vorbească, vocea își pierduse din spontaneitate. Se simțea incomod, era chiar stânjenită.

— Nu putem să facem presupuneri, e neștiințific, a spus ea. Putem spune doar că Brenda și Laurence sunt suspectii cei mai evidenti.

— Deci credeți că ei sunt vinovați?

Clemency a ridicat din umeri.

S-a oprit un moment, ca și cum ar fi ascultat ceva, după care a ieșit din cameră trecând pe lângă Edith de Haviland, care se afla în prag.

Edith a venit direct la mine.

— Vreau să vorbesc cu tine, îmi zise.

Mi-am amintit de cuvintele tatălui meu. Era cumva...

Dar Edith de Haviland continuă:

— Sper că nu ți-ai făcut o impresie greșită, spuse ea. Mă refer la Philip. E destul de greu să îl înțelegi. Poate să pară rezervat și rece, dar nu e deloc așa. E doar un fel de deprindere de care nu poate scăpa.

— Chiar nu am crezut... am început eu.

Dar ea continuă în grabă:

— Acum... referitor la Roger. Nu e adevărat că ar fi zgârcit. N-a fost niciodată. Și chiar e un om bun, întotdeauna a fost așa, doar că are nevoie de înțelegere.

O priveam cu aerul unei persoane care voia cu adevărat să înțeleagă toate acestea sau cel puțin sper că lasam această impresie. Ea continuă să vorbească:

— Cred că, într-o anumită măsură, asta se datorează faptului că a fost mereu cel de-al doilea în familie. Câteodată intervine ceva ciudat legat de al doilea

născut – aceștia pornesc din start cu un handicap. Roger și-a adulat tatăl, înțelegi? Bineînțeles că toți copiii l-au adorat pe Aristide și el, la rândul lui, i-a adorat pe ei. Dar Roger a fost motivul lui special de mândrie și de bucurie, fiind primul născut. Cred că și Philip a simțit asta, ceea ce l-a făcut să se retragă în sine. A început să se dedice cărților și să-l pasioneze lucrurile din trecut, care nu prea au legătură cu viața de zi cu zi. Cred că a suferit enorm – ca orice copil aflat într-o asemenea situație, să știi!

A făcut o pauză după acest discurs, apoi a continuat:

— Ceea vreau să spun de fapt este că, după părerea mea, Philip a fost întotdeauna gelos pe Roger. Și cred că el nu conștientizează asta. Dar prăbușirea lui Roger – of, poată să-ți pară detestabil că spun așa ceva, deși sunt sigură că el nu-și dă seama de asta – în fine, cred că Philip n-o regretă atât cât ar trebui.

— Vreți să spuneți că e mai degrabă încântat că Roger s-a făcut de râs...

— Exact, răspunse domnișoara de Haviland, apoi adăugă încruntându-se puțin: Să știi că m-a supărat că nu s-a oferit nici măcar o dată să își ajute fratele.

— De ce ar face-o? am întrebat-o. Până la urmă, Roger a dat cu piciorul la tot ce avea. E un om în toată firea. Nu are copii de crescut. Dacă ar fi fost bolnav sau ar fi avut cu disperare nevoie de bani, familia l-ar fi ajutat, însă nu am niciun dubiu că Roger ar prefera să înceapă totul de la zero, pe cont propriu.

— Oh, chiar ar face asta, ținând cont că nu-i pasă decât de Clemency! Iar ea este o făptură minunată. Clemency chiar îndrăgește viața lipsită de confort, în care să nu aibă decât o singură amărâtă de ceașcă din care să își bea ceaiul. Ceea ce presupun că este considerat un stil de viață modern. Clemency nu are simțul trecutului și nici pe cel al frumosului.

Îi simțeam ochii vicleni analizându-mă.

— E un chin îngrozitor pentru Sophia, adăugă ea. Îmi pare rău că tot ce se întâmplă îi întunecă tinerețea. Îi iubesc pe toți, să știi... Pe Roger și pe Philip, iar acum, pe Sophia și pe Eustace și Josephine. Pe toți copiii aceștia scumpi. Copiii Marciei... Da. Îi iubesc din tot sufletul. Făcu o pauză, apoi adăugă tăios: Fii atent, asta e un fel de idolatrie!

Se întoarse brusc și plecă. Aveam impresia că intenționase să-mi sugereze ceva prin ultima remarcă, ceva ce eu nu înțelesesem prea bine.

Capitolul 15

— Camera ta este gata, spuse Sophia.

Stătea lângă mine privind grădina, care părea cenușie și mohorâtă, cu copacii pe jumătate dezgoliți legănați de vânt.

Sophia dădu glas gândurilor mele:

— Ce dezolant arată...

În timp ce priveam afară, două siluete trecură, una după alta, prin gardul de tîsă din parc. Ambele păreau monocrome și firave în lumina care pălea.

Prima era Brenda Leonides. Era înfoclită într-o haină gri din blană de șinșila și se furișa ca o felină. Se pierdu în amurg cu o grație misterioasă.

I-am zărit chipul atunci când a trecut pe lângă fereastră. Avea același zâmbet palid, contorsionat, pe care îl remarcasem când am întâlnit-o în apartamentul ei de la etaj. Câteva minute mai târziu, Laurence Brown, parcă mai subțire și mai mic, se strecură și el în amurg. N-aș putea spune decât că nu păreau deloc două persoane care ieșiseră la o plimbare. Erau mai degrabă niște apariții misterioase și eterice, precum două năluci.

Am auzit apoi zgomotul unei crengi rupte și m-am întrebat dacă unul din ei călcasese cumva pe ea. Dar imediat mi-am amintit că mai auzisem o dată sunetul acela, așa că am întrebat:

— Unde e Josephine?

— Probabil că e sus, cu Eustace, în sala de meditații. Sophia se încruntă și continuă: Sunt îngrijorată din cauza lui Eustace, Charles.

— De ce?

— E atât de capricios și de ciudat. E atât de schimbat de când cu nenorocitația de paralizie. Nu pot să-mi dau seama ce se întâmplă în mintea lui. Uneori pare că ne urăște pe toți.

— În cele din urmă o să îi treacă. E doar o etapă.

— Da, cred că ai dreptate. Dar mă îngrijorează, Charles.

— De ce, dragostea mea?

— Presupun că tocmai din cauză că mama și tata nu-și fac deloc griji pentru el. Nu se comportă ca niște părinți.

— Poate așa e cel mai bine. Cei mai mulți copii suferă mai degrabă din cauză că părinții sunt excesiv de grijulii față de ei, decât din cauză că sunt lăsați uneori să se descurce singuri.

— Este adevărat. Știi, nu m-am gândit la asta decât atunci când m-am întors din străinătate, dar părinții mei chiar sunt un cuplu bizar. E limpede că tata trăiește într-o lume a scenariilor istorice obscure, iar mama se amuză creând scenarii imagine. Toată tevatura din seara asta a purtat marca mamei. În fond, întrunirea aceea nu era deloc necesară. Doar că ea voia să joace o scenă în familie. Se plictisește aici, știi, și încearcă să facă din asta o dramă.

Pentru o clipă am avut în fața ochilor imaginea mamei Sophiei otrăvindu-l fără să clipească pe bătrânul ei socru, doar pentru a vedea o reprezentare scenică a unei crime de primă mână, în care ea are rolul principal.

Ce gând amuzant! L-am respins pe dată, însă mi-a lăsat totuși o urmă de neliniște.

— Mama trebuie supravegheată întruna, îmi spuse Sophia. Nu știi niciodată ce pune la cale!

— Nu te mai gândi atât la familia ta, Sophia! i-am spus ferm.

— Aș fi fericită s-o pot face, dar e cam dificil în momentul acesta. În schimb, am fost foarte fericită la Cairo, când aproape că îi uitasem pe toți.

Mi-am adus aminte că Sophia nu menționase atunci nimic în legătură cu casa și cu familia ei.

— Acesta este motivul pentru care nu vorbeai despre ei? am întrebat-o. Voi ai să îi dai uitării, de fapt?

— Cred că da. Am locuit prea mult timp, fiecare dintre noi, sub nasul celorlalți. Suntem prea atașați unul de altul. Nu suntem ca alte familii ai căror membri se urăsc de moarte. Trebuie să fie rău, dar e aproape și mai rău să trăiești încurcat în sentimente de afecțiune destul de confuze și subminate de conflicte. Apoi adăugă: Cred că asta am vrut să spun de fapt când afirmam că am trăit cu toții într-o casă mică și strâmbă. Și nu folosesc ultimul cuvânt cu sens peiorativ. Vreau să spun doar că nu am fost în stare să creștem

independent, fiecare pentru el, onest. Într-un fel, toți suntem diformi și îngemănați.

În timpul acesta, o vedeam pe Edith de Haviland cum strivea cu călcâiul câte o buruiană de pe potecă.

— Ca rochița rândunicii... zise Sophia.

Deodată apăru Magda, care deschise ușa intempestiv și strigă:

— Dragilor, de ce nu ați aprins lumina? E aproape întuneric.

Apăsă apoi întrerupătoarele, iar lumina se împrăstie pe pereți și pe mese; am tras împreună draperia trandafirie și grea. Înăuntru mirosea a flori, iar Magda, trântindu-se pe canapea, exclamă:

— Ce scenă incredibilă, nu-i așa? Dar cât de ciudat a fost Eustace! Mi-a spus că, în opinia lui, reuniunea familiei a fost complet indecentă. Ce nostimi sunt băieții! oftă, apoi continuă: Roger e mai degrabă un răsfățat. Îl ador când își ciufulește părul și începe să dărâme lucrurile aflate în calea lui. Nu-i așa că a fost drăguț din partea lui Edith să-i ofere lui moștenirea? Și ea chiar vorbește serios, nu e doar un scenariu! Numai că e o chestie tare idioată – s-ar putea să-l fi determinat pe Philip să creadă că ar trebui să procedeze la fel! Bineînțeles că Edith ar face orice pentru familia ei! E ceva patetic în dragostea acestei fete bătrâne pentru copiii surorii ei. Într-o bună zi voi juca și eu un rol de mătușă, o fată bătrână și devotată. O mătușă iscoditoare, încăpățânată și devotată.

— Trebuie să-i fi fost greu după moartea surorii ei, am zis eu, refuzând să mă las atras într-unul dintre scenariile create de Magda. Adică, ținând cont că nu l-a suportat deloc pe bătrânul Leonides...

Magda m-a întrerupt pe dată:

— Nu l-a suportat?! Cine ți-a spus asta? Prostii... Era îndrăgostită de el.

— Mamă! protestă Sophia.

— Nu încerca să mă contrazici, Sophia. Normal că la vârsta ta crezi că dragostea înseamnă doi tineri frumoși plimbându-se la lumina lunii.

— Ea mi-a spus că nu l-a agreat niciodată, am adăugat eu.

— Poate că asta a fost valabil doar la început, când a venit ea aici. Era supărată pe soră-sa fiindcă se măritase cu el. Dar îndrăznesc să spun că, deși întotdeauna a existat un conflict între ei doi, Edith era îndrăgostită de el! Dragii mei, știu ce vorbesc! Normal că nu avea cum să se însoare cu ea, având în

vedere că era sora soției sale decedate. Nici nu cred că el s-a gândit vreodată la asta. Edith era suficient de fericită să joace rolul unei mame pentru copiii surorii și să se tot certe cu Aristide. Însă nu i-a convenit că el s-a însurat cu Brenda. Nu i-a căzut bine *deloc!*

— Cum nu v-a căzut bine nici ție, nici tatei, spuse Sophia.

— Bineînțeles că am respins ideea mariajului! Normal! Dar Edith a fost cea mai decepționată. Draga mea, am observat modul în care o privea pe Brenda!

— Gata, mamă!

Magda îi aruncă o privire afectuoasă și pe jumătate plină de vinovăție, privirea unui copil neastâmpărat și răsfățat. Continuă, fără să-și dea seama că devenea incoerentă:

— Am hotărât că este necesar ca Josephine să meargă la școală.

— Josephine? La școală?

— Da. În Elveția. Măine mă și ocup de asta. Cred cu tărie că ar trebui s-o trimitem cât mai repede. Nu-i face bine deloc să fie implicată într-o tevdatură ca asta. Începe să o ia razna. Josephine are nevoie să stea cu alți copii de vârsta ei. Are nevoie de o viață organizată în jurul școlii. Întotdeauna am fost de această părere.

— Bunicul nu era de acord ca Josephine să meargă la școală, spuse încetisor Sophia. Întotdeauna respingea cu vehemență ideea.

— Draga mea, bătrânelului nostru scump și drag îi plăcea să ne aibă pe toți în jurul lui. De multe ori, vârstnicii tind să fie egoiști în această privință. Un copil trebuie să stea cu cei de vârsta lui. Și apoi, Elveția e o țară atât de sănătoasă, cu toate sporturile ei de iarnă, cu aerul curat și cu mâncarea infinit mai bună decât cea de aici!

— Nu va fi greu să o trimiteți în Elveția tocmai acum, cu regularizarea monetară? am întrebat-o.

— Prostii, Charles! Trebuie să existe vreun program educațional mai mult sau mai puțin legal sau vreun schimb de experiență cu copiii elvețieni. Există tot felul de posibilități. Rudolf Alstir se află în Lausanne. Îi voi expedia mâine o telegramă ca să aranjăm totul. Pe la sfârșitul săptămânii o putem trimite.

Magda lovi cu pumnul o pernă, zâmbi spre noi, apoi se îndreptă către ușă, continuând să ne privească încântată.

— Doar cei tineri contează, spuse ea cu o intonație încântătoare. Așa este normal, ca ei să reprezinte o prioritate. Și, dragilor, gândiți-vă la flori: la gențianele albastre, la narcise...

— În octombrie? întrebă Sophia, dar Magda deja plecase.

Sophia se ridică și oftă exasperată.

— Serios, continuă ea. Mama e de-a dreptul sâcâitoare! Brusc îi vin idei, începe să trimită mii de telegrame și totul trebuie să fie aranjat într-o clipă. De ce atâta grabă să o expedieze pe Josephine în Elveția?

— Ai auzit doar! Trebuie să meargă la școală. Și eu sunt de părere că ar fi un lucru bun pentru Josephine să-și petreacă timpul cu copiii de vârsta ei.

— Cu toate astea, bunicul nu era de acord, ripostă Sophia cu încăpățănare.

Mă irita puțin faptul că Sophia susținea părerea bunicului ei.

— Draga mea Sophia, chiar crezi că un bătrân de peste 80 de ani este capabil să proiecteze judicios viitorul și bunăstarea unui copil?

— Cred că era mai îndreptățit s-o faci decât oricine altcineva din casa asta, îmi răspunse Sophia.

— Mai mult chiar decât mătușa ta, Edith?

— Asta nu. În mare măsură, ea era de acord cu școala. Recunosc că Josephine a deprins obiceiuri ciudate, cum ar fi să-și bage nasul în treburile care nu o privesc. Dar cred că doar se joacă de-a detectivul.

Mă tot întrebam dacă decizia Magdei era motivată doar de bunăstarea lui Josephine. Fata era foarte bine informată în legătură cu tot feluri de lucruri care se petrecuseră înaintea crimei și care, în mod cert, îi depășeau vârsta și capacitatea de înțelegere. O viață educațională de calitate, cu o multitudine de jocuri, ar fi, probabil, exact ceea ce îi trebuia. Totuși, mă frapa graba cu care Magda voia să-și pună în aplicare decizia. La urma urmei, Elveția era atât de departe.

Capitolul 16

Tata îmi spusese nu cu mult timp în urmă: „Lasă-i pe ei să vorbească“.

Dimineața următoare, în timp ce mă bărbieream, mă gândeam cât de departe ajunseseam urmând acest sfat.

Edith de Haviland vorbise cu mine. Și mă căutase dinadins pentru asta. Clemency vorbise cu mine (sau eu vorbisem cu ea?). Magda îmi vorbise și ea... mă rog, e un fel de a spune, de fapt nu fusesem decât parte din audiență la una dintre emisiunile ei radiofonice. Bineînțeles că și Sophia vorbise cu mine. Ba chiar și bona. Oare puteam spune în acel moment că înțelesesem mai multe, după cele aflate de la ei? Oare chiar mi se strecurase vreun cuvânt sau vreo frază semnificativă? Mai mult, să fi existat oare vreo dovadă a acelui tip de vanitate ieșită din tipar despre care îmi vorbise tatăl meu? Nu cred.

Singura persoană care nu își exprimase în niciun moment dorința de a vorbi cu mine, despre niciun subiect, era Philip. Nu era asta, într-o anumită privință, ceva anormal? Cred că aflase deja că intenționez să mă căsătoresc cu fiica lui. Și totuși, continua să se comporte ca și cum n-aș fi fost în casă. Probabil că nu suporta prezența mea acolo. Edith de Haviland își ceruse scuze în numele lui, spunând că răceala lui Philip era doar un soi de deprindere, o atitudine îndelung exersată. Era vizibil îngrijorată în legătură cu el. Dar ce motive să fi avut?

M-am gândit la tatăl Sophiei. Era un om introvertit. Fusesse un copil gelos și nefericit, forțat să se retragă în sine. Se refugiase în lumea cărților, în trecutul istoric. Acea răceală studiată ar fi putut ascunde o fire pătimașă. Câștigul financiar de pe urma morții tatălui său era un motiv nu doar nepotrivit, ci și neconvingător. Nu am crezut nicio clipă că Philip Leonides și-ar fi ucis tatăl pentru că ar fi considerat că nu are atâția bani pe cât și-ar fi dorit. Totuși, n-ar fi fost exclus ca această dorință de a-și vedea tatăl mort să fie indusă de o problemă psihologică. Philip venise să locuiască în casa părintelui său, dar, mai

târziu, când fratele mai mare se întorsese pe neașteptate, Philip fusese nevoit să asiste la ascensiunea lui Roger ca favorit al tatălui lor. Era oare posibil ca acest gând să îl fi torturat pe Philip în asemenea măsură, încât să vadă în moartea tatălui său unica șansă de eliberare? Dar dacă am presupune că fiul mai mare ar fi cel incriminat? Roger era în pragul colapsului financiar. Nu era Philip îndreptățit să creadă că fratele său avea să fie învinovățit de comiterea crimei, ținând cont că nu cunoștea detaliile conversației dintre Roger și tatăl lui și, implicit, nici oferta bătrânului de a-și ajuta fiul? Fusese Philip atât de tulburat încât toate acestea să îl conducă spre omucidere?

M-am tăiat în timp ce mă bărbieream și am înjurat.

Ce naiba încercam să fac? Să-l acuz de crimă pe tatăl Sophiei? Bună încercare! Nu de asta mă chemase Sophia la ea.

Sau asta era motivul? Trebuie să fi fost ceva, de la bun început, în spatele cererii Sophiei. Dacă l-ar fi suspectat câtuși de puțin pe tatăl ei, cu siguranță că nu ar fi fost de acord să se căsătorească cu mine. În plus, Sophia cea atât de prevăzătoare și de curajoasă în mod sigur și-ar fi dorit să afle adevărul, din moment ce incertitudinea ar fi constituit un obstacol în calea fericirii noastre. Era în stare să îmi spună: „Demonstrează-mi că ceea ce îmi imaginez nu e adevărat. Doar dacă totuși este adevărat, fă-mă să înțeleg, pentru că numai astfel să pot să accept!”

Mă întrebam dacă Edith de Haviland avea certitudini cu privire la vinovăția lui Philip sau doar îl suspecta. Ce voia să zică prin „e un fel de idolatrie“?

Și ce însemna acea privire pe care mi-o aruncase Clemency când o întrebam cine credea ea că este suspectul? După care răspunsese: „Laurence și Brenda sunt suspecții cei mai evidenți, nu-i așa?”

Întreaga familie dorea ca Brenda și Laurence să fie cei vinovați, spera să fie ei, dar nimeni nu credea asta cu adevărat...

Pe de altă parte, familia putea să se și înșele, astfel încât, până la urmă, cei doi chiar să fie vinovații.

Sau doar Laurence, nu și Brenda... Ar fi fost o soluție mai bună.

După ce mi-am tamponat obrazul în locul unde m-am tăiat, am coborât plin de hotărâre la parter ca să iau micul dejun și să vorbesc cu Laurence Brown cât mai repede posibil.

Doar după ce am băut a doua ceașcă de cafea mi-am dat seama că și eu eram sub efectul Casei Strâmbe. Ca toți ceilalți, îmi doream și eu să aflu rezolvarea care mă mulțumea și care nu era neapărat cea adevărată.

După micul dejun am ieșit pe coridor și m-am îndreptat spre etaj. Sophia îmi spusese că acolo îl voi găsi pe Laurence – în sala de clasă unde îi medita pe Eustace și pe Josephine.

Am ezitat înainte de a mă opri puțin pe la Brenda. Nici nu-mi mai amintesc dacă am sunat sau am bătut la ușă, sau dacă pur și simplu am intrat. Consideram însă necesar să tratez casa Leonides ca pe un ansamblu, nu ca pe reședința exclusivă a Brendei.

Am deschis ușa și am intrat. Totul era tăcut și părea să nu fie nimeni în apartament. În stânga mea, ușa care dădea în salonul cel mare era închisă. În dreapta, erau deschise două uși – cea de la dormitor și cea a băii. Din câte știam, aceea era baia care deservea dormitorul lui Aristide Leonides, locul în care fuseseră depozitate ezerina și insulina.

Poliția terminase cercetările aici, așa că am deschis ușa și m-am strecurat înăuntru. Realizam cât de ușor i-ar fi fost cuiva din casă – sau chiar cuiva străin – să ajungă până aici fără să-l vadă cineva.

Stăteam în mijlocul băii privind de jur împrejur. M-am uitat atent la plăcile lucioase de faianță și la cada adâncă. Pe o latură se aflau diverse aparate electrocasnice: o plită cu un grătar dedesubt, un ceainic electric, o tigaie mică, un prăjitor de pâine – tot ce îi era necesar valetului unui domn în vârstă. Pe perete era atârnat un dulăpior smălțuit. L-am deschis. Înăuntru se aflau diverse dispozitive medicale, două sticlute pentru medicamente, recipientul pentru aplicarea picăturilor, o pipetă și câteva sticlute inscripționate. Aspirină, borat pudră, iodină, plasturi etc. Pe un alt raft se aflau rezerva de insulină, în sticlute stivuite, două ace hipodermice și o sticlă de spirt sanitar. Pe un al treilea raft era un flacon purtând inscripția: „Pastile – a se lua una sau două pe seară conform rețetei”. Fără îndoială, pe acest raft se aflase sticla de picături pentru ochi. Totul era curat și ordonat, astfel încât oricine se putea descurca extrem de ușor, dacă ar fi avut nevoie de un banal tratament... sau dacă ar fi vrut să ucidă pe cineva.

Puteam să fac orice voiam cu sticlutele, apoi să ies pe furiș, să mă îndrept

spre parter și nimeni nu ar fi bănuit măcar că am trecut pe acolo. Bineînțeles că, în acel moment, nu mă mai surprindea nimic, dar măcar știam acum cât de dificilă era sarcina poliției.

Doar vinovatul – sau poate că erau mai mulți?! – putea oferi informațiile care ar fi ajutat ancheta.

„Întărită-i! îmi spusese Taverner. Hărțuiește-i! Fă-i să creadă că avem o teorie. Și ține-i sub observație. Mai devreme sau mai târziu, criminalul va încerca să se disocieze de ceilalți și să facă o mișcare inteligentă. Atunci l-am prins.“

Ei bine, criminalul nu reacționase la acest tratament deocamdată.

Am ieșit din baie și tot nu era nimeni prin preajmă. Am mers pe coridor, trecând printre sufragerie, aflată în stânga, și dormitorul Brendei, învecinat cu baia, situate în partea dreaptă. În ultima cameră se afla una dintre servitoare. Ușa sufrageriei era închisă. Din camera de dedesubt răzbătea vocea lui Edith de Haviland, care purta obișnuita conversație la telefon cu vânzătorul de pește. Niște scări în spirală duceau la etajul superior. Le-am urcat. Știam că acolo se aflau dormitorul lui Edith și o cameră de zi, alături de două băi și de camera lui Laurence Brown. O altă serie de scări ducea către o cameră mare, construită deasupra zonei în care stăteau servitorii, iar în spatele acesteia se afla sala de studiu.

Am ieșit pe ușă în liniște. Din sala de studiu se auzea slab și înfundat vocea lui Laurence Brown.

Cred că mă pricopsisem și eu cu obiceiul Josephinei de a se furișa. M-am apropiat de ușă fără rușine și am tras cu urechea. Era o lecție de istorie în care vorbeau despre directoratul francez. Tot ascultând, mi-am dat seama cu surprindere că Laurence Brown chiar era un profesor magnific.

Până la urmă, n-ar fi trebuit să fiu atât de uimit. În fond, Aristide Leonides știa să-și aleagă oamenii. Cu toate că aspectul său fizic avea ceva de șoarece, Laurence poseda darul suprem de a stârni entuziasmul și curiozitatea elevilor lui. Drama lui Thermidor, decretul împotriva susținătorilor lui Robespierre, mărșăliștii lui Barras, viclenia lui Fouché – tânărul locotenent artilerist al lui Napoleon, toate acestea erau aduse în prezent cu însuflețire și cât se poate de veridic.

Pe neașteptate, Laurence se opri din vorbit, le puse lui Eustace și lui Josephine câte o întrebare, după care le ceru să se pună în pielea unor personaje istorice.

Deși demersul său nu avu cine știe ce rezultat în ceea ce o privește pe Josephine, care vorbea cu o voce cam răgușită, Eustace păru cu totul diferit față de felul lui capricios, pe care îl afișa de obicei. De data aceasta, băiatul dădea dovadă de înțelepciune și de un ascuțit simț al istoriei, trăsătură pe care, fără îndoială, o moștenea de la tatăl său.

Am auzit apoi cum își împingeau scaunele la locul lor, cu un scârțâit ascuțit al pardoselii. M-am retras câțiva pași, pentru a da impresia că tocmai atunci coboram, când ușa s-a deschis. Eustace și Josephine ieșiră din sală.

— Bună! am spus.

Eustace păru surprins să mă vadă.

— Dorești ceva anume? mă întrebă el politicos.

Josephine se strecură pe lângă mine, neacordându-mi atenție.

— Voiam doar să văd sala de lecții, i-am răspuns încet.

— Nu ai văzut-o ieri? E doar o cameră pentru copii. Oricum, aici era cândva o cameră de joacă. Încă mai am o grămadă de jucării înăuntru.

Mi-a deschis ușa și am intrat. Laurence Brown stătea la masă. Își ridică privirea, roșu la față, murmură un răspuns la salutul meu și ieși grăbit afară.

— L-ai speriat, îmi spuse Eustace. E foarte ușor de speriat.

— Îți place de el, Eustace?

— Hm! E în regulă. E cam urât, ce-i drept...

— E un profesor bun?

— Da, chiar e un tip interesant. Știe foarte multe lucruri. Te face să privești lucrurile din perspective diferite. De exemplu, n-am știut niciodată că Henric al VIII-lea i-a scris poezii lui Anne Boleyn... destul de inimoase, chiar...

Am discutat apoi câteva momente pe teme precum *Bătrânul marinar*, Chaucer, implicațiile politice ale cruciadelor, viziunea perioadei medievale asupra vieții, cât și despre ceea ce îl surprindea pe Eustace în mod deosebit – faptul că Oliver Cromwell interzisese sărbătorirea Crăciunului. Am putut astfel să observ că în spatele comportamentului arogant și vulcanic al băiatului se ascundea o minte ascuțită și curioasă.

Foarte curând, am început să descopăr sursa umorului său macabru. Boala pe care o avea nu era pentru Eustace doar un chin înfricoșător, ci și o frustrare și o piedică apărută exact atunci când se bucura din plin de viață.

— Ar fi trebuit să intru într-a unsprezecea, să primesc blazonul clasei. E destul de neplăcut să fii nevoit să rămâi acasă pentru a studia în particular, mai ales alături de o neisprăvită precum Josephine. De ce? Pentru că are doar 12 ani.

— Dar nu studiați aceleași lucruri, nu-i așa?

— Nu, evident că ea nu studiază latina și matematica pentru avansați. N-ai vrea să te afli în situația de a împărți un profesor cu o *fată*.

Am încercat să îi alin orgoliul rănit, subliniind că Josephine era destul de inteligentă pentru o fată de vârsta ei.

— Chiar crezi asta? Eu cred că e groaznică! E înnebunită după investigații. Se plimbă peste tot, își bagă nasul în toate și scrie tot timpul într-un carnețel negru, pretinzând că a aflat o grămadă de lucruri. E doar un copil prostuț, atât! În orice caz, fetele nu pot fi detectivi. I-am spus-o și ei. Cred că mama are dreptate și că Josephine va pleca în Elveția cât de curând.

— Și nu-ți va fi dor de ea?

— Să-mi fie dor de un copil ca ea? răspunse Eustace cu aroganță. Bineînțeles că nu! Dumnezeu, casa asta e mai mult decât ar putea îndura oricine! Mama aleargă întruna la Londra și înapoi și terorizează dramaturgii ca să îi rescrie piesele de teatru, agitându-se degeaba. Tata se îngroapă între cărți, iar uneori nici măcar nu te aude când îi vorbești. Cum de am fost blestemat să am părinți atât de ciudați?! Apoi mai e unchiul Roger, întotdeauna atât de entuziast, încât te trec fiorii. Mătușa Clemency e de treabă, nu te stresează, dar uneori am impresia că e cam excentrică. Mătușa Edith nu e nici ea prea rea, doar că e bătrână. Lucrurile s-au mai animat de când cu întoarcerea Sophiei, deși poate fi și ea cam aprigă câteodată. La urma urmei, suntem o familie cam ciudată, nu ți se pare? Să ai o bunică vitregă suficient de tânără pentru a-ți fi mătușă sau soră mai mare... Vreau să spun că asta te face să te simți cam aiurea!

Înțelegeam, într-o oarecare măsură, sentimentele lui Eustace. Îmi venea în minte, foarte vag, frustrarea pe care o simțisem atunci când eram de vârsta lui Eustace – spaima de a nu le părea ciudat oamenilor sau de a nu fi considerate

ciudate rudele mele apropiate.

— Dar bunicul tău? Îți plăcea? l-am întrebat eu.

Eustace îmi răspunse cu o expresie ciudată pe chip.

— Bunicul a fost o persoană antisocială.

— În ce sens?

— Întotdeauna punea profitul pe primul loc, ceea ce Laurence consideră că este complet greșit. În plus, bunicul era și individualist. Trăsături ca acestea trebuiau să dispară, nu-i așa?

— Uite că a dispărut el, până la urmă, i-am replicat cu o oarecare brutalitate în glas.

— Țsta e un lucru bun. Nu vreau să par impertinent, dar la anii pe care-i avea bunicul, nu prea se mai putea bucura cu adevărat de viață!

— Chiar crezi că nu s-a bucurat?

— Nu avea cum. În fine, era momentul să plece. El...

Eustace își întrerupse ideea când Laurence Brown reveni în sala de meditații.

Laurence începu să-și facă de lucru cu câteva cărți, dându-mi impresia că se uită pe furiș la mine.

Aruncă o privire spre ceasul de mână și spuse:

— Eustace, te rog să te întorci la ora 11 fix. Am pierdut prea mult timp în ultimele zile.

— În regulă, domnule.

Eustace se îndreaptă leneș spre ușă și ieși fluierând.

Laurence Brown îmi aruncă o privire tăioasă. Își umezi buzele de câteva ori. Eram convins că se întorsese în sala de clasă doar pentru a-mi vorbi.

De îndată ce termină de răscolit cărțile fără vreun scop anume și după ce mimă căutarea uneia care lipsea, se întoarse spre mine.

— Țăăă... cum merge?

— Cine?

— Poliția.

Nasul i se mișcă de parcă ar fi avut un tic nervos. Părea un șoarece încolțit sau cel puțin așa îl vedeam eu.

— Poliția nu vorbește cu mine despre anchetă, i-am răspuns.

— Aha. Am crezut că tatăl dumneavoastră este comisar.

— Așa este, dar mi se pare normal să nu divulg informații legate de slujba lui.

M-am asigurat că spun asta pe un ton afectat.

— Deci nu știți cum... ce... dacă... și vocea i se stinse. Nu cred că vor aresta pe cineva, nu?

— Din câte știu, nu. Însă, dacă ar face-o, tot n-aș avea cum să aflu.

„Întărită-i!“, asta îmi spusese inspectorul Taverner. „Hărțuiește-i!“ Ei bine, Laurence Brown devenise agitat.

Începu să vorbească repede și nervos.

— Nu știți cum e... încordarea... Faptul că nu știi niciodată... Vreau să spun că vin și pleacă întruna. Pun întrebări... întrebări care par să nu aibă nicio legătură cu cazul în sine.

Apoi tăcu. Am așteptat. Era însă limpede că voia să vorbească, așa că l-am lăsat s-o facă.

— Ați fost aici ieri, când inspectorul a făcut acea aluzie monstruoasă? Despre mine și doamna Leonides... A fost groaznic! Așa ceva te face să te simți complet neajutorat. Nu poți împiedica oamenii să se gândească la astfel de lucruri! Însă totul este o ipoteză nefondată. Doar pentru că ea este, de fapt era, cu mult mai tânără decât soțul ei... Oamenii au o minte pur și simplu înspăimântătoare... Nu mă pot abține să cred că e vorba despre o înscenare.

— O înscenare? Interesant!

Și chiar era, cu toate că nu în sensul în care credea el.

— Mă refer la familie. Știți dumneavoastră... Familia domnului Leonides nu m-a agreat niciodată. Întotdeauna au fost distanți. Întotdeauna am simțit că mă disprețuiesc.

Măinile începură să îi tremure.

— Doar pentru că sunt bogați și puternici, m-au privit de sus întotdeauna. Nu reprezentam nimic altceva pentru ei decât un simplu meditator... Un contestatar nenorocit care nu a vrut să-și satisfacă stagiul militar. Dar obiecțiile mele chiar au fost fondate.

Nu spuneam nimic, îl lăsam să se descarce.

— Bun, și... ce dacă îmi era frică? Îmi era frică să n-o fac lată. Frică de

secundele când ar fi trebuit să apăs pe trăgaci... dacă nu eram în stare s-o fac? Cum poți fi sigur că acela pe care o să îl ucizi e un nazist? Poate e un băiat cumsecade, un fecior de la țară, fără înclinații politice, chemat la datorie în slujba patriei. Cred cu tărie că războiul e ceva rău, înțelegeți? E un păcat!

Nu spuneam în continuare nimic. Mă gândeam că tăcerea mea avea un efect mult mai puternic decât orice argument sau aprobare. Laurence Brown se certa cu el însuși și arăta foarte mult din cine era de fapt.

— Lumea a râs de mine întotdeauna.

Vocea îi tremura.

— Se pare că am un talent în a mă face de râs. Nu e vorba de lașitate... ci de faptul că mereu am făcut lucrurile pe dos. Am intrat de pildă într-o casă în flăcări, încercând să salvez o femeie. Dar dintr-odată m-am rătăcit, mi-am pierdut cunoștința și, în felul ăsta, le-am dat pompierilor de furcă. Îi auzeam spunând: „De ce nu o fi lăsat tontul ăsta lucrurile în seama noastră?” Tot ce fac e zadarnic, toată lumea e împotriva mea. Cine l-a ucis pe domnul Leonides a făcut în așa fel încât eu să fiu cel suspectat. De fapt, ca să mă distrugă.

— Și despre doamna Leonides ce puteți să îmi spuneți?

El se înflăcăra dintr-odată. Laurence Brown nu mai avea nimic din comportamentul unui șoarece.

— Doamna Leonides e un înger, spuse el. Drăgălășenia și bunătatea ei față de bătrânul său soț erau demne de laudă. Orice legătură între persoana ei și otrava care l-a ucis pe domnul Leonides este de-a dreptul ridicolă. Și inspectorul pur și simplu nu-și dă seama... E cumva bătut în cap?

— E doar influențat de numărul mare de cazuri în care soții mai în vârstă au fost otrăviți de dragele lor soții mai tinere.

— E prost și nesuferit pe deasupra, o trânti el pe un ton nervos.

Se îndreptă spre biblioteca din colțul camerei și începu să cotrobăie printre cărți. Mi se părea că obținusem suficiente informații de la Laurence, așa că am ieșit încetișor din cameră.

Tocmai treceam pe coridor, când o ușă se deschise și Josephine fu cât pe ce să dea peste mine. Apăruse din senin, ca unul dintre acei demoni dintr-un spectacol desuet de pantomimă. Era murdară pe față și pe mâini, iar de ureche îi atârna o pânză de păianjen uriașă.

— Pe unde ai umblat, Josephine?

Am tras cu ochiul în spatele ei, prin ușa pe care tocmai ieșise. Câteva trepte conduceau spre mansardă – un spațiu dreptunghiular și întunecos, în care se puteau întrezări câteva rezervoare mari.

— Am fost în camera rezervoarelor.

— De ce în camera rezervoarelor?

Josephine îmi răspunse scurt, cu un aer de afacerist.

— Observ.

— Oare ce ar fi de observat între rezervoare?

La această întrebare Josephine îmi răspunse pur și simplu:

— Trebuie să mă spăl.

— Cred că ai dreptate.

Dispăru apoi după ușa băii celei mai apropiate. Privi în spate și adăugă:

— Cred că a venit vremea să mai fie comisă o crimă, nu crezi?

— Ce vrei să spui prin asta?

— Păi în cărți apare întotdeauna o a doua crimă. Cineva care știe prea multe te ucis înainte de a apuca să spună ceea ce știe.

— Citești prea multe cărți polițiste, Josephine. În viața reală nu se întâmplă chiar așa. Și, dacă cineva din casa asta știe într-adevăr ceva, ultimul lucru pe care ar vrea să îl facă e să vorbească despre asta.

Răspunsul ei veni neclar din cauza zgomotului apei de la robinet.

— Uneori este vorba despre un lucru pe care nu sunt conștienți că îl știu.

Am clipit în timp ce încercam să-i înțeleg ideea. Apoi, lăsând-o pe Josephine să se spele, am coborât la parter.

În timp ce ieșeam pe ușa ce dădea spre scări, Brenda apăru în grabă din salon. Se apropie de mine, îmi atinse brațul cu mâna și mă privi.

— Ei bine? mă întrebă.

Era aceeași modalitate de a cere informații ca și în cazul lui Laurence, doar că altfel formulată. Cuvintele ei erau mult mai eficiente.

Am clătinat din cap.

— Nimic, am zis.

Ea oftă prelung.

— Mi-e atât de frică... Charles, sunt atât de speriată...

Frica ei era cât se poate de reală. Se făcea simțită chiar în spațiul acela îngust. Voiam să o liniștesc, să o ajut. Am avut încă o dată sentimentul dureros că ea era teribil de singură în acele împrejurări ostile.

Ar fi putut la fel de bine să strige: „Cine e de partea mea?”

Care ar fi fost răspunsul? Laurence Brown? Și, la urma urmei, ce reprezenta Laurence Brown? În niciun caz nu era un punct de sprijin în vremuri de restriște. Era una dintre verigile slabe. Mi-am amintit cum se furișau dinspre grădină, cu o seară în urmă.

Voiam să o ajut. Voiam atât de mult să o ajut! Dar nu puteam spune sau face nimic în plus! Și mă simțeam dominat de un sentiment jenant de vinovăție, ca și cum Sophia m-ar fi privit cu ochi disprețuitori. Îmi aminteam vocea ei zicându-mi: „Te-a prins”.

Sophia efectiv nu vedea și nici nu voia să vadă lucrurile din perspectiva Brendei. Singură, suspectă de crimă, neavând pe nimeni care să îi fie aproape.

— Procesul începe mâine, spuse Brenda. Ce se va întâmpla?

Aici puteam să o liniștesc.

— Nimic, i-am spus. Nu trebuie să îți faci griji în privința asta. Va fi totul amânat pentru ca poliția să-și poată finaliza investigațiile. Totuși, e posibil ca presa să se dezlănțuie. Până acum nu a apărut niciun indiciu în presă cum că nu ar fi fost o moarte naturală. Familia Leonides e foarte influentă. Numai că, dacă judecata se va amâna... ei bine, să spunem că distracția abia atunci va începe.

(Ce lucru interesant! *Distracția!* Oare de ce a trebuit să aleg exact acest cuvânt?)

— Vor fi... vor fi nemiloși?

— Dacă aș fi în locul tău, n-aș acorda niciun interviu. Știi, Brenda, cred că ar trebui să ai un avocat...

Aceste cuvinte îi provocară un icnet de spaimă.

— Nu, nu, nu! m-am grăbit să o liniștesc. *Nu o spun din motivul pe care îl crezi tu.* O spun doar pentru că ai nevoie de cineva care să îți apere interesele și să te sfătuiască în legătură cu ceea ce trebuie să zici și să faci, dar și în legătură cu ce nu trebuie. Vezi tu, ești foarte singură, am adăugat eu.

Mâna ei se încleștă în jurul brațului meu.

- Așa este. Chiar înțelegeți asta. M-ai ajutat mult, Charles, chiar m-ai ajutat... Am coborât scările cu un sentiment de căldură și de satisfacție... Apoi am văzut-o pe Sophia stând în fața ușii de la intrare. Vocea ei era rece și seacă.
- Ce mult ai stat! Te-au sunat din Londra. Tatăl tău are nevoie de tine.
- La comisariat?
- Da.
- Mă întreb de ce au nevoie de mine. Nu au precizat?
- Sophia clătină din cap. Ochii ei reflectau neliniștea. Am tras-o lângă mine.
- Nu te îngrijora, draga mea. Mă întorc repede.

Capitolul 17

Era o atmosferă nefirească în biroul tatălui meu.

Bătrânul stătea în spatele mesei sale de lucru. Inspectorul-șef Taverner se sprijinea de cadrul ferestrei. În scaunul din fața biroului ședea domnul Gaitskill, care părea agitat.

— ... dorința de confidențialitate absolută, spunea el apăsător.

— Desigur, desigur, zicea tata împăciuitor. Ah, salut, Charles, ai ajuns taman la țanc. A apărut o încurcătură surprinzătoare.

— Fără precedent, zise domnul Gaitskill.

Ceva îl supăra peste măsură pe micul avocat. Din spatele lui, inspectorul Taverner mă privea zâmbind ștregărește.

— Pot să recapitulez? întrebă tata. Domnul Gaitskill a primit azi-dimineață o înștiințare surprinzătoare, Charles. De la domnul Agrodopolous, proprietar al restaurantului Delphos. Este un tip foarte în vârstă, grec prin naștere, care în tinerețe a fost ajutat de Aristide Leonides, cu care de altfel s-a și împrietenit. I-a rămas profund recunoscător prietenului și binefăcătorului lui și se pare că și Aristide Leonides avea o mare încredere în el, fiind un om pe care putea să conteze.

— Nu aș fi bănuit niciodată că Leonides avea o fire atât de secretoasă, zise Gaitskill. Desigur, avea o vârstă foarte înaintată... Unii spun chiar că ar fi fost senil...

— E vorba de naționalitate aici, interveni blând tata. Înțelegeți, Gaitskill, că atunci când ești foarte bătrân, mintea stăruie foarte mult asupra zilelor și prietenilor din timpul tinereții.

— Da, numai că eu aveam grijă de afacerile lui Leonides de mai bine de patruzeci ani. De patruzeci și trei de ani și jumătate, mai exact.

Taverner rânji din nou.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat.

Domnul Gaitskill deschise gura să-mi explice, dar tata i-o luă înainte.

— Domnul Agrodopolous explica în cea înștiințare că respectă anumite instrucțiuni pe care i le-a lăsat prietenul lui, Aristide Leonides. Pe scurt, în urmă cu aproximativ un an, a primit de la domnul Leonides un plic sigilat, pe care domnul Agrodopolous urma să i-l trimită domnului Gaitskill imediat după moartea bătrânului. În cazul în care domnul Agrodopolous ar fi murit primul, fiul său – totodată finul domnului Leonides – urma să îndeplinească aceleași instrucțiuni. Domnul Agrodopolous și-a cerut scuze pentru întârziere, motivând că a fost bolnav de pneumonie și că a aflat abia ieri după-amiază de moartea vechiului său prieten.

— Întreaga situație e complet neprofesionistă.

— Când domnul Gaitskill a deschis plicul și a văzut conținutul acestuia, a considerat că este de datoria dumnealui...

— În aceste împrejurări, completă Gaitskill.

— ... să ne lase să vedem plicul. Acesta conține un testament semnat și autentificat, precum și o scrisoare explicativă.

— Deci, în cele de urmă, a apărut și testamentul, am comentat eu.

Domnul Gaitskill se înroși.

— Nu este același testament, se precipită el. Nu este documentul întocmit de mine la cererea domnului Leonides. Acesta a fost scris de mână – un lucru foarte periculos dacă este făcut de un neprofesionist. Se pare că domnul Leonides a intenționat să mă facă să par un nătăflet, pufni domnul Gaitskill.

Inspectorul-șef Taverner se strădui să îndulcească un pic amărăciunea avocatului.

— Era un domn foarte în vârstă, domnule Gaitskill, spuse el. Cu toții devenim mai ciudați pe măsură ce îmbătrânim, nu-i așa? Nu de-a dreptul țicniți, bineînțeles, ci doar un pic mai excentrici.

Domnul Gaitskill oftă.

— Domnul Gaitskill ne-a sunat, continuă tata, și ne-a informat în legătură cu conținutul testamentului. L-am rugat, așadar, să vină aici și să ne aducă și cele două documente, apoi te-am sunat și pe tine, Charles.

Nu prea înțelegeam de ce fusesem chemat. Mi se părea o practică un pic cam neobișnuită din partea lui Taverner și a tatălui meu. Aș fi aflat de

testament în scurt timp și chiar nu era treaba mea modul în care își împărțise averea bătrânul Leonides.

— E un testament diferit? am întrebat. Adică averea e împărțită în mod diferit?

— Categorie, explică Gaitskill.

Tata mă privi. Inspectorul-șef Taverner îmi evita grijuliu privirea. Mă simțeam oarecum neliniștit...

Amândoi se gândeau la ceva, iar eu n-aveam nici cea mai vagă idee.

M-am uitat întrebător la Gaitskill.

— Nu e treaba mea, am zis. Dar...

— Dispozițiile testamentare ale domnului Leonides nu sunt, desigur, un secret, răspuse Gaitskill. Am considerat de datoria mea să prezint mai întâi situația autorităților, pentru a fi îndrumat cu privire la ce urmează să fac. Am înțeles că există o... să-i spunem înțelegere... între dumneavoastră și domnișoara Sophia Leonides?

— Intenționez să mă căsătoresc cu ea, am răspuns, doar că nu-și va da consimțământul în momentul de față.

— Foarte inspirat, zise domnul Gaitskill.

Nu eram de acord, însă nu era momentul potrivit pentru o discuție contradictorie.

— Prin acest testament, urmă Gaitskill, datat 29 noiembrie anul trecut, după ce îi cedează soției sale suma de o sută de mii de lire, îi lasă întreaga moștenire, reală și personală, nepoatei sale, Sophia Katherine Leonides.

Îmi pierdusem răsuflarea. M-aș fi așteptat la orice, dar nu la asta.

— I-a lăsat întreaga avere Sophiei, am zis. Un lucru extraordinar! Există vreun motiv?

— Și-a explicat foarte clar motivele în scrisoarea însoțitoare, a zis tata, ridicând o foaie de hârtie de pe biroul său.

— Aveți ceva împotriva dacă citește și Charles scrisoarea, domnule Gaitskill?

— Procedați după cum doriți, răspuse Gaitskill cu răceală. Cel puțin scrisoarea oferă o explicație, dar și o posibilă scuză (deși nu cred asta) pentru comportamentul total neobișnuit al domnului Leonides.

Bătrânul îmi înmână scrisoarea. Era scrisă de mână, cu caractere greu de

înțeles și cu cerneală foarte neagră. Scrisul de mână evidențiază caracterul și individualitatea celui care o scrisese. Nu era deloc scrisul de mână, cu litere atent rotunjite, al unei persoane aflate spre finalul vieții, când știința de carte era ceva greu de obținut și valorificat corespunzător.

Dragă Gaitskill (s-a întâmplat),

Când vei primi asta vei fi cât se poate de uimit și, probabil, jignit. Dar am propriile mele motive pentru a mă comporta – cum ție ți s-ar putea părea – într-o manieră inutil de secretoasă.

Toată viața am crezut în om. Într-o familie (lucru pe care l-am observat încă din copilărie și pe care nu l-am uitat niciodată) există întotdeauna o persoană mai puternică, pe umerii căreia cade responsabilitatea de a avea grijă de întreaga familie. În familia mea, această persoană am fost eu. Am venit la Londra, m-am stabilit aici, mi-am întreținut mama și bunicii din Smirna, mi-am scăpat unul dintre frați de ghearele legii, i-am asigurat surorii mele libertatea după o căsătorie nefericită ș.a.m.d. Dumnezeu a binevoit să-mi ofere o viață lungă și am fost astfel capabil să am grijă de copii și de nepoți. Mulți mi-au fost răpiți de moarte; restul, sunt fericit să spun asta, se află sub acoperișul meu.

Când voi muri, povara pe care eu am purtat-o va trebui să fie preluată de altcineva. Am meditat dacă să-mi împart averea cât mai egal posibil între cei dragi – dar, dacă aș face asta, nu ar mai fi egalitate deplină.

Bărbații nu se nasc egali – pentru a compensa inegalitatea firească a Naturii, cineva trebuie să redreseze balanța. Cu alte cuvinte, cineva trebuie să fie moștenitorul meu, cel care va trebui să ia asupra lui sau asupra ei povara responsabilității pentru întreaga familie.

După o îndelungă și atentă observație, nu-i consider pe niciunul dintre fiii mei potriviți pentru această responsabilitate. Preaiubitul meu fiu Roger nu are niciun fel de simț al afacerilor și, chiar dacă e o fire iubitoare, este mult prea impulsiv pentru a avea o bună judecată. Fiul meu Philip este prea nesigur de el, astfel că nu poate face altceva în afară de a se ascunde de viață. Eustace, nepotul meu, e încă foarte tânăr și nici nu cred că are înțelepciunea și judecata necesare. Este indolent și foarte ușor de influențat de ideile oricui vorbește cu el. Doar nepoata mea, Sophia, pare să întrunească toate calitățile necesare.

Este inteligentă, are judecată, curaj, o minte corectă și imparțială și cred că e

și generoasă. În grija ei las bunăstarea familiei mele, precum și bunăstarea cumnatei mele Edith de Haviland, căreia îi sunt profund îndatorat pentru devotamentul de o viață demonstrat familiei.

Prin aceasta explic documentul alăturat. Ce va fi mai greu de explicat – sau mai degrabă greu de explicat pentru tine, prieten drag – este înșelătoria pe care am pus-o în scenă.

Am considerat că nu ar fi înțelept să creez speculații cu privire la modul în care îmi voi împărți averea și nu am intenția de a-mi anunța familia că îi voi lăsa Sophiei întreaga mea avere. Atâta vreme cât fiii mei au deja o avere considerabilă, nu consider că dispozițiile mele testamentare îi vor situa într-o poziție umilitoare.

Pentru a înlătura curiozitatea și bănuielile, ți-am cerut să-mi redactezi o schiță a testamentului. Acea schiță am citit-o cu voce tare întregii familii. Am pus-o apoi pe birou, am acoperit-o cu o foaie de sugativă și am cerut să fie prezenți doi servitori. Când au venit am ridicat un pic sugativa, suficient cât să se vadă baza de jos a unui document, am semnal, apoi le-am cerut și lor să semneze. Nu mai e nevoie să spun că ceea ce am semnat cu toții a fost testamentul din plicul sigilat, și nu documentul realizat de tine și citit familiei.

Nu pot să sper că vei înțelege ce m-a împins să recurg la această minciună. Te voi ruga însă să mă ierți pentru că am ascuns asta față de tine. Unui bătrân îi place să păstreze pentru el micile secrete.

Îți mulțumesc, drag prieten, pentru conștiinciozitatea cu care te-ai îngrijit întotdeauna de afacerile mele. Transmite-i Sophiei toată dragostea mea. Roag-o să aibă grijă de familie și să îi protejeze de rău.

Cu sinceritate,
Aristide Leonides.

Am citit acest remarcabil document cu interes deosebit.

— Extraordinar! am exclamat.

— Cu totul nemaipomenit, m-a aprobat domnul Gaitskill. Repet, cred că vechiul meu prieten, domnul Leonides, s-ar putea să fi avut totuși încredere în mine.

— Nu, Gaitskill, răspuse tata. Era un mincinos înnăscut. Îi plăcea, dacă îmi

este permis s-o spun astfel, să facă lucrurile incorect³.

— Așa e, domnule, zise inspectorul Taverner. E cel mai mare șarlatan cunoscut!

Taverner vorbea cu toată convingerea. Gaitskill ieși maiestuos din încăpere, încă neconsolat. Fusese rănit în profunzimea convingerilor sale profesionale.

— Nu i-a picat prea bine, zise Taverner. O firmă foarte respectabilă, Gaitskill, Callum & Gaitskill. Nu e de glumă cu ei. Când bătrânul Leonides avea câte o afacere dubioasă, nu o prezenta niciodată firmei Gaitskill, Callum & Gaitskill. Avea vreo zece firme de avocați care lucrau pentru el. Oh, chiar era un mare impostor.

— Și cu atât mai mult când și-a făcut testamentul, zise tata.

— Am fost fraieri, zise Taverner. Dacă te gândești mai bine, singura persoană care ar fi putut să joace feste cu testamentul era bătrânul însuși. Doar că nu ne-a trecut prin cap că ar fi avut vreun motiv să facă asta!

Mi-am amintit zâmbetul arogant al lui Josephine când îmi spunea: „Nu sunt polițiștii *proști*?”

Dar Josephine nu fusese prezentă la citirea testamentului. Și, chiar dacă ar fi tras cu urechea (lucru de care eram aproape sigur), era puțin probabil să fi ghicit ce făcea bunicul ei. Atunci de ce avea aerul acela de superioritate? Sau doar se lăuda din nou?

Deranjat de liniștea din cameră, am ridicat brusc privirea – atât tata, cât și Taverner mă urmăreau cu atenție. Nu știu exact ce anume m-a determinat, dar am izbucnit sfidător:

— Sophia nu a știut nimic de asta! Absolut nimic.

— Nu? Întrebă tata.

Nu eram sigur dacă fusese o afirmație sau o întrebare.

— Va fi absolut șocată.

— Da?

— *Șocată!*

Urmă un moment de liniște. Apoi telefonul de pe biroul tatălui meu sună brusc.

³ Doing things the *crooked* way = a face lucrurile într-o manieră necinstită, reprobabilă. (n.red.)

— Da?

Ridică receptorul, apoi zise:

— Da, fă-mi legătura.

Se uită spre mine.

— E tânăra ta doamnă. Vrea să ne vorbească. E urgent. I-am luat receptorul.

— Sophia?

— Charles? Tu ești? E vorba de... Josephine.

Vocea îi tremura ușor.

— Ce-i cu Josephine?

— A fost lovită la cap. Contuzie. E... e destul de rău... Ne-au spus că s-ar putea să nu-și mai revină...

M-am întors către ceilalți.

— Josephine a fost lovită, le-am spus.

Tata a luat receptorul din mâna mea și, în timp ce făcea asta, mi-a zis tăios:

— Ți-am zis să ai grijă de copilă...

Capitolul 18

În scurt timp, eu și Taverner goneam cu toată viteza către Swinly Dean, într-o mașină rapidă de poliție.

Mă gândeam la momentul în care o văzusem pe Josephine ieșind din camera rezervoarelor, precum și la remarca ei voalată ce se referea la „timpul unei a doua crime“.

Biata copilă nici nu bănuia că ar putea fi ea însăși victima „celei de-a doua crime“.

Mi-am asumat pe deplin vina pe care, în mod tacit, mi-o imputase tata. Bineînțeles că trebuia să o supraveghez pe Josephine.

Cu toate că nici eu, nici Taverner nu aveam nici cea mai vagă idee despre cine ar putea fi ucigașul domnului Leonides, era foarte posibil ca Josephine să fi știut totuși ceva.

Ceea ce catalogasem drept o aiureală copilărească și „aroganță“ putea la fel de bine să fie ceva cu totul diferit. În timp ce practica ocupațiile ei preferate, furișatul dublat de indiscreție, Josephine ar fi putut obține o informație de a cărei valoare nici măcar ea nu era pe deplin conștientă.

Mi-am adus aminte de sunetul de creangă ruptă pe care-l auzisem în grădină. Bănuisem, la momentul respectiv, că pericolul era aproape. Pe moment, am reacționat în consecință, dar, mai târziu, mi s-a părut că suspiciunile mele erau nefondate și melodramatice. Dimpotrivă, ar fi trebuit să îmi dau seama că, fiind vorba de crimă, oricine ar fi comis-o riscase enorm și că, în consecință, persoana aceasta nu ar ezita să mai comită încă o crimă, doar pentru a-și ascunde urmele.

Poate că Magda, mânăta de instinctul ei matern ciudat, își dăduse seama că Josephine era în pericol și că ar fi putut preîntâmpina orice tragedie prin trimiterea grabnică a copilei în Elveția.

Sophia ne-a ieșit în întâmpinare și ne-a anunțat că Josephine fusese

transportată cu ambulanța la Market Basing General Hospital. Doctorul Gray avea să-i informeze în cel mai scurt timp despre rezultatele radiografiei.

— Cum s-a întâmplat? întrebă Taverner.

Sophia ne conduse în spatele casei, unde se afla o magazie mică și părăsită. Într-un colț al acesteia se afla o ușă întredeschisă.

— E un fel de spălătorie, ne explică Sophia. În partea de jos a ușii este decupată o gaură prin care să intre pisica, unde Josephine obișnuia să se lege.

Îmi aminteam că și eu mă țineam de asemenea năzbâtii când eram mic.

Spălătoria era mică și destul de întunecată. Înăuntru se aflau cutii de lemn, câteva furtunuri vechi, unelte ruginite de grădinărit și piese de mobilă stricată. Pe interiorul ușii se afla un opritor, sub forma unui leu din marmură.

— Aceasta este piedica ușii de la intrare. Cred că a fost mutată aici deasupra ușii.

Taverner întinse mâna deasupra ușii, care era destul de joasă, depășindu-l doar cu vreo treizeci de centimetri.

— O capcană, zise el.

Începu să lege ușa înainte și înapoi pentru a se convinge. Apoi privi bucata de marmură, dar nu o atinse.

— A pus careva mâna pe asta?

— Nu, răspunse Sophia. Oricum n-aș lăsa pe nimeni.

— Foarte bine. Cine a găsit-o pe fată?

— Eu. Nu se întorsese pentru masa de prânz. Bona o strigase. Josephine trecuse prin bucătărie și ieșise afară în curtea grajdului cu aproximativ un sfert de oră înainte. Bona credea că Josephine era afară, jucându-se cu mingea, sau că se legăna pe ușa aceea, ca de obicei. I-am spus că o aduc eu.

Sophia făcu o pauză.

— Zici că avea obiceiul să se joace în felul ăsta? Cine mai știa acest lucru?

Sophia ridică din umeri.

— Cred că aproape toată lumea din casă.

— Cine mai folosea spălătoria? Grădinarii?

Sophia clătină din cap.

— Rareori intră cineva acolo.

— Să înțeleg că nu ai vedere din casă spre magazia aceasta?

Taverner rezumă:

— Deci oricine putea să se strecoare din casă sau din fața casei, pentru a fixa capcana. Dar ar fi fost riscant...

Se opri, uitându-se la ușă și legănând-o ușor.

— Capcana nu e concepută prea grozav! Putea foarte bine să se declanșeze sau nu. Mai probabil nu. Însă Josephine a avut ghinion. În cazul ei, capcana a funcționat.

Sophia tremură.

Taverner cercetă pardoseala. Era crestată în diferite locuri.

— Se pare că mecanismul a fost testat înainte... ca să se verifice unghiul de cădere... Sunetul nu s-ar fi auzit în casă.

— Nu, nu s-a auzit nimic. Nu ne-am dat seama că era ceva în neregulă până când am ieșit și am găsit-o zăcând cu fața în jos, cu picioarele și mâinile întinse.

Sophia tăcu o clipă, apoi spuse:

— Avea sânge în păr...

— Aceea e eșarfa ei?

Taverner arată spre un manșon de lână în carouri, întins pe jos.

— Da.

Folosindu-se de eșarfă, ridică atent bucata de marmură.

— Poate sunt amprente, spuse el fără prea multă speranță. Dar cred că, indiferent cine a fost, a acționat cu precauție.

Apoi mă întrebă la ce mă uit. Îmi atrăsese atenția speteaza ruptă a unui scaun de bucătărie, aruncat printre mobilele vechi. Pe scaun se aflau urmele unor picioare murdare de noroi.

— Curios, spuse el. Cineva a stat pe scaunul acela cu picioarele pline de noroi. De ce să fi făcut asta? Clătină din cap. La ce oră ați găsit-o, doamnă Leonides?

— Trebuie să fi fost cam unu și cinci minute.

— Iar bona dumneavoastră o văzuse ieșind cam cu douăzeci de minute în urmă? Cine a fost ultima persoană despre care știți că a intrat înaintea ei în spălătorie?

— N-am nici cea mai vagă idee. Probabil că tot Josephine. Știu sigur că ea se

legăna pe ușa azi-dimineață, după micul dejun.

Taverner încuviință.

— Deci în perioada aceea, dintre acel moment și unu fără un sfert, cineva a instalat capcana. Spuneți că acea bucătică de marmură folosește ca piedică pentru ușa din față? Aveți cumva idee de când lipsește de acolo?

Sophia clătină din cap.

— Ușa nu a fost ținută deschisă toată ziua. Era prea rece.

— Aveți idee unde s-au aflat cei din casă în cursul dimineții?

— Eu am ieșit să mă plimb. Eustace și Josephine au fost la ore până la 12 și jumătate, cu o pauză la 10 și jumătate. Tata a fost în bibliotecă toată dimineața, cred.

— Dar mama dumneavoastră?

— Tocmai ieșea din dormitorul ei atunci când eu mă întorceam de la plimbare, cam pe la 12 și un sfert. Ea nu se trezește foarte devreme.

Am intrat din nou în casă. Am urmat-o pe Sophia până în bibliotecă. Philip, alb și cu un aer istovit, stătea în scaunul său. Magda stătea ghemuită pe genunchii lui și plângea încet. Sophia îi întrebă dacă sunaseră de la spital. Philip scutură din cap. Plângând în hohote, Magda răspunse:

— De ce nu m-au lăsat să o însoțesc? Copilașul meu... copilașul meu urâțel și amuzant. Obișnuiam să îi spun că era un copil schimbat la naștere, iar asta o supăra peste măsură. Cum am putut să fiu atât de crudă? Iar acum o să moară. Sunt sigură că o să moară.

— Șșșttt, draga mea, îi spuse Philip. Gata...

Simțeam că nu îmi găsesc locul în scena aceea de familie plină de neliniște și durere. M-am retras în liniște și am mers să o caut pe bonă. Am găsit-o în bucătărie, plângând încetisor.

— Domnule Charles, asta mi-este pedeapsa pentru lucrurile dure pe care le-am gândit. Exact asta este, o pedeapsă.

N-am încercat să analizez prea atent sensul celor spuse de ea.

— Există foarte multă răutate în casa aceasta. Despre asta e vorba. Nu am vrut să văd asta sau să cred că există. Dar dacă vezi, ești obligat să crezi. Cineva l-a ucis pe stăpânul casei și aceeași persoană trebuie să fi încercat să o omoreze și pe Josephine.

— De ce ar fi încercat să o omoare pe Josephine?

Bona îndepărtă colțul batiștei de la ochi și-mi aruncă o privire aspră.

— Știți prea bine cum era Josephine, domnule Charles. Îi plăcea să știe lucruri. Întotdeauna i-a plăcut asta, încă de când era mică. Obișnuia să se ascundă sub masa din sufragerie și să le asculte pe menajere vorbind, apoi le avea la mână cu câte ceva. Aceste lucruri o luceau să se simtă importantă. Vedeți, nu prea era băgată în seamă de către stăpână. Nu era un copil frumos, la fel ca ceilalți doi. A fost mereu un copil șters și obișnuit. Un copil schimbat la naștere, așa obișnuia stăpâna s-o numească... O învinovățesc pentru asta, căci convingerea mea este că ea a transformat-o într-un copil posac. Dar, printr-o modalitate amuzantă, ea și-a asigurat spatele aflând lucruri despre oameni și șantajându-i apoi. Numai că nu e deloc sigur să faci asta atunci când prin împrejurimi mișună un criminal!

Avea dreptate în această privință, nu era deloc sigur. Acest lucru mi-a amintit altceva, așa că am întrebat-o pe bonă:

— Știi cumva unde ținea ea o cărticică neagră, o agendă sau ceva de genul acesta, în care obișnuia să noteze diferite lucruri?

— Știu la ce vă referiți, domnule Charles. Dar a fost foarte vicleană în această privință. O vedeam umezindu-și mereu creionul și scriind în cărticică. Apoi din nou îl băga în gură. Îi tot ziceam să nu mai facă asta, pentru că o să se otrăvească cu grafit, iar ea îmi răspundea că nu are cum, pentru că nu era chiar un creion cu grafit, ci cu carbon, cu toate că nu vedeam cum să fi avut dreptate, de vreme ce se numea „creion cu grafit“.

— Așa ar fi normal, am aprobat. Dar, la urma urmei, ea avea dreptate. (Josephine avea întotdeauna dreptate!) În legătură cu agenda, știi cumva unde o ținea?

— N-am nici cea mai vagă idee, domnule. Era unul dintre lucrurile în privința cărora era cât se poate de ascunsă.

— Nu o avea cu ea atunci când a fost găsită?

— Of, nu, domnule Charles, nici urmă de agendă.

Era posibil să fi luat cineva agenda? Sau poate Josephine o ascunsese în camera ei? M-am gândit că nu ar strica totuși să o caut acolo. Nu eram sigur care era camera lui Josephine, dar, în timp ce stăteam nedumerit pe coridor, am

auzit vocea lui Taverner care mă striga:

— Vino aici. Sunt în camera fetei. Ai mai văzut vreodată o asemenea priveliște?

Am pășit pragul și am rămas înmărmurit.

Camera aceea mică arăta de parcă tocmai trecuse o tornadă pe acolo. Sertarele dulapurilor erau scoase, iar conținutul acestora era împrăștiat pe jos. Salteaua și lenjeria de pat fuseseră înlăturate. Covoarele erau adunate grămadă. Scaunele erau întoarse cu susul în jos, tablourile fuseseră date jos de pe perete, iar fotografiile scoase din rame.

— Doamne Dumnezeule, am exclamat. Ce s-a întâmplat aici?

— Tu ce crezi?

— Cineva a căutat ceva.

— Exact.

M-am uitat în jur și am fluierat.

— E cu putință să fi intrat cineva aici, să provoace un astfel de deranj și nimeni să nu fi auzit sau să fi văzut ceva?

— De ce nu? Doamna Leonides își petrece diminețile în dormitor, făcându-și unghiile, sunându-și prietenii sau probându-și hainele. Philip stă în bibliotecă și răsfoiește mormane de cărți. Menajera stă în bucătărie, curățând cartofi și desfăcând fasole. Într-o familie în care fiecare cunoaște obiceiurile celorlalți, poate fi destul de ușor. Și-ți mai spun ceva. Oricine din casă ar fi putut face aceste lucruri: să instaleze capcana pentru copil și să îi devasteze camera. Dar a fost cineva foarte grăbit, cineva care nu a avut vreme să caute în liniște.

— Oricine din casă, vrei să spui?

— Exact, și am și verificat. Oricare dintre ei are o perioadă de timp pe care nu o poate justifica. Philip, Magda, menajera, logodnica ta. La fel stau lucrurile și la etaj. Brenda și-a petrecut majoritatea dimineții singură. Laurence și Eustace au avut o pauză de o jumătate de oră, de la 10 și jumătate la 11, iar tu ai fost în mare parte cu ei, dar nu în tot acest timp. Domnișoara de Haviland a fost în grădină, singură. Roger a fost în biroul lui.

— Doar Clemency se afla la Londra, la serviciu.

— Nu, nici măcar ea nu iese din discuție. Azi a rămas acasă, din cauza unei dureri de cap. A fost singură în camera ei. Oricare dintre ei... oricare ar fi avut

oportunitatea! Iar eu nu știu care! Nu am nicio idee. Dacă știam că ei cotrobăie pe aici...

Își roti privirea prin camera răvășită.

— Măcar dacă aș ști că l-au găsit...

Mi-am amintit brusc de ceva când Taverner m-a întrebat ce făcea Josephine ultima dată când o văzusem.

— Așteaptă, i-am răspuns.

Am țâșnit afară din cameră și am urcat scările. Am intrat pe ușa din stânga și am urcat la ultimul etaj. Am deschis apoi ușa camerei rezervoarelor, am urcat cele două trepte și, în timp ce mă aplecam din cauza înălțimii tavanului, am privit înapoi.

Când o întrebam pe Josephine ce făcea acolo, îmi răspunsese că „observă“.

Nu pricepeam ce ar fi putut fi de observat acolo, în mansarda aceea plină de pânze de păianjen și de rezervoare de apă. Dar o astfel de mansardă putea fi un excelent loc pentru a ascunde ceva. Mi se părea foarte probabil ca ea să fi ascuns acolo ceva, ceva despre care știa prea bine că nu ar fi trebuit să își bage nasul. Dacă lucrurile stăteau astfel, nu ar fi trebuit să îmi ia prea mult să o găsesc.

Mi-a luat numai trei minute. Ascuns în spatele celui mai mare rezervor, din interiorul căruia se auzea un sâsâit care adăuga o notă sinistră scenei, am găsit un pachet de scrisori învelite într-o bucată ruptă de hârtie maro.

Am citit prima scrisoare.

Of, Laurence, dragul meu, dragostea mea... M-am simțit minunat aseară când mi-ai recitat acel vers. Am știut că îmi este adresat, deși nu m-ai privit deloc. Aristide a spus că ai citit versul bine, fără să bănuiască sentimentele noastre. Dragul meu, simt cu adevărat că, în curând, toate se vor aranja. Vom fi fericiți că nu a bănuie niciodată nimic, că a murit fericit. A fost foarte bun cu mine. Nu vreau să-l fac să sufere. Dar chiar nu cred că mai poți avea vreo plăcere de la viață după vârsta de 80 de ani. Nici nu mi-aș dori! În curând vom fi împreună pentru totdeauna. Ce minunat va fi atunci când îți voi putea spune: „Iubitul meu soț“... Dragostea mea, suntem făcuți unul pentru celălalt. Te iubesc, te iubesc, te iubesc – și nu văd vreun sfârșit al iubirii noastre, eu...

Mai era destul de citit, dar nu mai voiam să continui.

Am coborât scările înverșunat și i-am înmânat pachetul lui Taverner.

— Este posibil ca asta să fi fost ceea ce căuta prietenul nostru necunoscut, i-am zis.

Taverner citi câteva pasaje, fluierând și răsfoind febril printre scrisori. Apoi mă privi cu aerul unei pisici care tocmai primise cea mai bună mâncare.

— Ei bine, spuse el moale, asta îi cam strică planurile doamnei Brenda Leonides. Și pe cele ale domnului Laurence Brown. Deci ei au fost, în tot acest timp...

Capitolul 19

Mi se pare ciudat, privind retrospectiv, cât de brusc și de categoric au dispărut mila și simpatia mea pentru Brenda Leonides, odată cu descoperirea scrisorilor adresate lui Laurence Brown. Oare era vorba despre orgoliul meu, care nu putea face față descoperirii faptului că îl iubea pe Laurence Brown cu o dragoste nebună, înflăcărată și dulce și că mă mințise cu bună știință? Nu știu. Nu sunt psiholog. Prefer să cred totuși că ceea mi-a tăiat brusc toată rezerva de simpatie a fost gândul la Josephine, lovită fără milă dintr-un disperat instinct de conservare.

— Dacă mă întrebi pe mine, Brown a fost cel care a instalat capcana, zise Taverner, și asta ar explica și nedumerirea mea.

— Ce anume te-a nedumerit?

— Ei bine, e un lucru atât de nebunesc de realizat. Fii atent, să zicem că fata a pus mâna pe aceste scrisori, care sunt cât se poate de incriminatorii! Primul lucru pe care l-ai face ar fi să încerci să le recuperezi (până la urmă, dacă Josephine vorbea despre ele, dar nu le putea arăta, putea să însemne doar că fabulează), dar nu le poți recupera pentru că nu le găsești. Singurul lucru pe care îl poți face e să scoți definitiv copila din peisaj. Ai înfăptuit deja o crimă și nu te dai înapoi de la a doua. Știi că-i place să se legene pe ușa unei magazii neutilizate. Ideal ar fi să o aștepți în spatele ușii și să o lovești imediat ce intră cu un vătrai sau cu o bară de fier, sau cu o bucată de furtun. Toate acestea erau deja acolo, numai bune de folosit. De ce să improvizeze agățând un leu din marmură de tocul de sus al ușii, care ar fi putut totuși să nu cadă sau să nu-și facă treaba până la capăt (cum, de altfel, s-a și întâmplat)? Te întreb: de ce?

— Deci, care e răspunsul? am întrebat.

— Singura idee care-mi vine în minte este că trebuia să asigure alibiul cuiva. Cineva ar fi avut astfel un alibi foarte puternic pentru momentul în care Josephine era lovită. Dar teoria asta nu pare să țină, pur și simplu din cauză că,

pentru început, nimeni nu pare să aibă vreun alibi pentru momentul în care Josephine a fost lovită. În al doilea rând, cineva ar fi căutat copila la ora prânzului și ar fi găsit capcana și bucată de marmură, iar întregul mod de operare ar fi fost destul de clar. Desigur, dacă ucigașul ar fi înlăturat blocul de marmură înainte ca Josephine să fie găsită, atunci am fi fost complet nedumeriți. Dar, așa cum stă treaba acum, pur și simplu nu are sens.

Și-a întins brațele...

— Deci care ar fi explicația ta actuală?

— Elementul personal. Idiosincrasia personală. Idiosincrasia lui Laurence Brown. El nu agreează violența – deci nu se poate forța să devină violent. El pur și simplu nu ar fi putut sta în spatele ușii pentru a o lovi pe fată în cap. Dar *ar fi putut* pune o capcană, apoi să plece și să nu vadă ce se întâmplă.

— Da, înțeleg, am spus încetitor. Este aceeași situație ca și cu ezerina introdusă în sticluta de insulină.

— Exact.

— Crezi că a făcut toate astea fără ca Brenda să știe?

— Asta ar explica de ce ea nu a aruncat sticluta de insulină. Desigur, ar fi putut stabili totul între ei – sau poate că ea s-ar fi putut gândi singură la trucul cu insulina –, care asigură o moarte ușoară pentru bătrânul ei soț, dar și tot ce e mai bun în cea mai bună dintre lumi! Dar pun pariu că nu ea a fost cea care a instalat capcana. Femeile nu prea au încredere în funcționarea lucrurilor mecanice. Și au dreptate să nu aibă. Și eu cred că ezerina a fost ideea ei, dar și-a convins supusul sclav să facă schimbul. Ea este genul de persoană care evită în general să facă ceva îndoielnic. Așa își păstrează o conștiință curată și fericită.

A făcut o pauză, după care a continuat:

— Cu toate aceste scrisori, cred că Departamentul de Investigații Criminale va fi de acord că avem un caz. Vor fi necesare câteva explicații! Apoi, dacă fetița se va face bine, totul va fi minunat din nou.

Mi-a aruncat o privire piezișă.

— Cum e să fii logodit cu un milion de lire sterline?

M-am înfiorat. În agitația ultimelor câteva ore, uitasem complet de testament.

— Sophia nu știe nimic încă, am zis. Vrei să-i spun eu?

— Am înțeles că urmează ca Gaitskill să îi anunțe știrea tristă (sau fericită) după procesul de mâine.

Taverner tăcu, apoi mă privi gânditor.

— Mă întreb, zise el, ce reacții vor avea membrii familiei?

Capitolul 20

Procesul s-a desfășurat cam cum prezisesem. A fost totul amânat la cererea poliției.

Eram cu toții bine-dispuși ca urmare a veștilor bune pe care le primiserăm cu o seară în urmă de la spital despre starea lui Josephine, ale cărei răni nu erau atât de grave pe cât ne temuserăm, iar recuperarea ei urma să fie cu mult mai rapidă. Pentru moment, doctorul Gray nu permisesese vizita nimănui, nici măcar pe cea a mamei ei.

— În niciun caz mama, îmi șopti Sophia. I-am explicat asta foarte clar doctorului Gray. Oricum, o cunoaște și el pe mama.

Cred că aveam un aer de îndoială, căci Sophia adăugă repede:

— Ce-i cu privirea asta dezaprobatore?

— Păi, cu siguranță o mamă...

— Mă bucur că ai câteva concepții de modă veche, Charles. Dar nu prea știi încă de ce e capabilă mama. Biata de ea nu se poate abține, așa că obligatoriu provoacă o scenă dramatică. Iar scenele dramatice nu sunt neapărat cele mai potrivite pentru cineva care se recuperează după o rană la cap.

— Chiar te gândești la toate, scumpa mea...

— Păi, cineva trebuie să se gândească, acum, că bunicul e mort...

M-am uitat la ea plin de curiozitate. Am înțeles că discernământul nu-l părăsise pe bătrânul Leonides. Povara responsabilității lui era deja pe umerii Sophiei.

După proces, Gaitskill ne-a însoțit la Trei Frontoane. Își dresese glasul și zise solemn:

— Am un anunț pe care datoria mea este să-l prezint tuturor.

În această idee întreaga familie s-a reunit în salonul Magdei. Am avut cu această ocazie senzația plăcută de a fi omul din spatele scenei. Știam deja ce avea de gând să spună Gaitskill.

Eram pregătit să observ reacțiile fiecăruia.

Gaitskill a fost succint și la obiect. Orice urmă a unor sentimente personale era bine camuflată. A citit mai întâi scrisoarea lui Aristide Leonides, după care testamentul.

Era foarte interesant de observat ce se întâmplă. Îmi doream să văd absolut totul, să nu îmi scape nimic.

Nu le-am acordat prea mare atenție Brendei și lui Laurence. Partea Brendei rămânea practic neschimbată. I-am urmărit în primul rând pe Philip și pe Roger, apoi pe Magda și pe Clemency.

Prima mea impresie a fost că toți primiseră vestea cât se poate de bine.

Philip stătea într-un scaun înalt, cu buzele strânse și cu capul lui frumos dat pe spate. Nu spunea nimic.

Magda, dimpotrivă, izbucni imediat ce domnul Gaitskill termină de vorbit, vocea ei puternică învăluind vocea lui firavă ca un val care îneca un râuleț.

— Draga mea Sophia, este extraordinar... cât de nemaipomenit... atât de romantic... bătrânelul nostru scump și trăsnet să fie atât de viclean și înșelător, exact ca un copil bătrân... Nu a avut încredere în noi? A crezut că ne vom supăra? Nu părea să fi fost vreodată mai atașat de Sophia decât de noi, restul. Dar, sincer, e cât se poate de dramatic.

Brusc, Magda sări în picioare, se deplasă în pași de dans până la Sophia și îi făcu acesteia o reverență ca la curte.

— Madame Sophia, mama ta bătrână, săracă și umilă te imploră să-i dai de pomană.

Începu să se văicărească în dialectul cockney.

— Dă-mi un bănuț, draga mea. Mama ta vrea să meargă la film.

Mâna i se strâmbă ca o gheară, răsucindu-se brusc spre Sophia.

Fără să se miște, Philip zise, cu buzele încă strânse:

— Te rog, Magda, chiar nu e nevoie de bufonerii...

— Oh, dar Roger... strigă Magda, întorcându-se brusc către el, dragul și bietul Roger. Bătrânelul urma să-ți sară în ajutor și apoi, înainte de a putea face asta, a murit. Iar acum Roger nu mai primește *nimic*. Sophia, spuse ea, întorcându-se cu aplomb, pur și simplu trebuie să-l ajuți pe Roger.

— Nu, zise Clemency.

Înaintă un pas. Fața ei era sfidătoare.

— Nimic. Absolut nimic.

Roger se îndreptă spre Sophia târșându-și picioarele ca un urs uriaș, prietenos. Îi luă drăgăstos mâinile.

— Nu vreau absolut niciun ban, față dragă. De îndată ce toată povestea se va clarifica – sau cel puțin când falimentul va fi declarat, ceea ce se pare că se va întâmpla – eu și Clemency vom pleca spre Indiile de Vest⁴ pentru a duce acolo o viață cât se poate de simplă. Dacă voi fi vreodată la ananghie, o să apelez la capul familiei – o privi afectuos – dar, până atunci, nu vreau nimic. Sunt o persoană foarte simplă, serios, scumpo... întreb-o pe Clemency dacă nu e așa...

O voce neașteptată interveni. Era Edith de Haviland:

— Totul e foarte bine. Numai că trebuie să privești lucrurile cu mai multă atenție. Roger, dacă intri în faliment, după care fugi la capătul lumii fără ca Sophia să-ți întindă o mână de ajutor, se vor spune multe lucruri nefavorabile despre ea.

— Ce importanță are ce crede opinia publică? întrebă disprețuitor Clemency.

— Știm că pentru tine nu are importanță, Clemency, zise Edith de Haviland. Dar Sophia locuiește pe *această* planetă. E o fată inteligentă și foarte sufletistă și nu am niciun dubiu că Aristide a ales bine când i-a încredințat ei averea familiei – cu toate că, dacă ne raportăm la mentalitatea noastră englezească, pare ciudat că a sărit peste cei doi fii ai lui care sunt încă în viață –, dar cred că ar fi totuși foarte neplăcut pentru ea dacă s-ar auzi că a dat dovadă de zgârcenie în legătură cu acest lucru și că l-a lăsat pe Roger pradă falimentului fără ca măcar să încerce să-l ajute.

Roger se duse la mătușa lui și o îmbrățișă.

— Mătușă Edith, ești o scumpă și o luptătoare extrem de încăpățânată, dar nu reușești să înțelegi! Eu și Clemency știm exact ce vrem și ce nu vrem!

Clemency, cu obrazii brusc îmbujorați, se ridică privindu-i pe toți sfidător.

— Niciunul dintre voi nu l-ați înțeles vreodată pe Roger. Niciodată! Și nici

⁴ Indiile de Vest = Insulele Antile, compuse din Antilele Mari și Antilele Mici

nu mă aștept să-l înțelegeți vreodată! Hai să mergem, Roger.

Ieșiră din cameră în timp ce domnul Gaitskill își dregea glasul și își aranja hârtiile. Pe fața lui se citea o profundă dezaprobare.

Îi dis plăceau scenele de acest gen, ceea ce era evident.

În cele din urmă, ochii mi se opriră asupra Sophiei. Stătea dreaptă și frumoasă lângă șemineu, cu bărbia sus, cu ochii nemișcați. Tocmai moștenise o avere imensă, dar îngrijorarea mea cea mai mare era că, dintr-odată, rămăsese foarte singură, între ea și familia ei se ridicase brusc o barieră. Ca urmare, era despărțită de ai ei, și tind să cred că era conștientă de asta și că acceptase faptul ca atare. Bătrânul Leonides pusese o povară pe umerii ei – el făcuse cu bună știință acest lucru, iar ea era conștientă de acest fapt. El crezuse că umerii ei sunt suficient de puternici pentru a susține întreaga povară, dar în acele momente nu mă puteam abține să n-o compătinesc.

Nu spusese nimic până atunci – de fapt nici nu i se oferise ocazia să vorbească, însă foarte curând ar fi fost forțată să zică ceva. În spatele afecțiunii familiei ei, puteam simți deja o ostilitate latentă. Chiar și în sceneta minunat interpretată a Magdei mi se păruse că detectez o răutate subtilă. Și încă existau ape și mai tulburi, care nu ieșiseră la suprafață.

Domnul Gaitskill, după îndelungi încercări de a-și drege glasul, ținu un discurs clar și chibzuit:

— Dă-mi voie să te felicit, Sophia. Ai devenit o femeie foarte bogată. Nu ți-aș recomanda să iei nicio hotărâre... ăăă... pripită. Îți pot pune la dispoziție banii necesari pentru cheltuielile curente. Dacă vei dori să discuți posibile aranjamente pentru viitor, voi fi mai mult decât fericit să-ți ofer cel mai bun sfat de care sunt în stare. Stabilește o întâlnire cu mine la Lincoln Inn după ce te vei fi gândit suficient de bine cu privire la ce ai vrea să faci.

— Roger... încep cu încăpățănare Edith de Haviland.

Domnul Gaitskill interveni rapid.

— Roger, spuse el, va trebui să se descurce singur. Este un bărbat matur în vârstă de... ăăăă... cincizeci și patru de ani, cred. Iar Aristide Leonides a avut mare dreptate, știți bine. El nu e om de afaceri. Și nu va fi niciodată. Privi către Sophia. Dacă vei pune Associated Catering pe picioare din nou, nu-ți face iluzii că Roger o va putea administra în mod corespunzător.

— Nici nu visez să pun pe picioare Associated Catering, zise Sophia.

Era prima dată când spunea ceva. Vocea ei suna ferm și clar.

— Ar fi o nebunie să faci așa ceva, adăugă ea.

Gaitskill îi aruncă o privire pe sub sprâncene și zâmbi ca pentru sine. Apoi își luă la revedere de la toată lumea și ieși.

Urmară câteva momente de tăcere, o demonstrație a faptului că întrunirea familiei era lipsită de sens.

Philip se ridică cu greu.

— Trebuie să mă întorc în bibliotecă, spuse el. Am pierdut foarte mult timp.

— Tată... zise Sophia nesigură, cu rugămintă în glas.

O simțeam tremurând și dând înapoi, în timp ce Philip o privea cu ochi reci și ostili.

— Trebuie să mă ierți că nu te-am felicitat, spuse el, dar asta a fost mai degrabă un șoc pentru mine. N-aș fi crezut niciodată că tata m-ar putea umili atât de tare, că mi-ar putea nesocoti astfel devotamentul de-o viață... da, devotament...

Pentru prima dată, adevărata sa natură ieșea la suprafață din învelișul sobru și rece pe care îl ația.

— Dumnezeule, strigă el, cum a putut să-mi facă una ca asta? întotdeauna a fost nedrept cu mine, întotdeauna...

— Oh, nu, Philip, nu, nu trebuie să gândești astfel, strigă Edith de Haviland. Nu privi asta ca și cum ar fi o nedreptate. Nu este. Când oamenii îmbătrânesc, e normal să-și întoarcă privirea spre generațiile mai tinere... Te asigur că doar de asta e vorba... în plus, Aristide avea un simț al afacerilor foarte dezvoltat. Întotdeauna l-am auzit spunând că două taxe de moștenire...

— Nu i-a păsat niciodată de mine, zise Philip.

Vocea îi era joasă și aspră.

— Întotdeauna a fost vorba doar de Roger... Roger. Cel puțin... — o expresie de dezgust total îi înăspri dintr-odată frumoasele-i trăsături — și-a dat seama și tata cât de prost și de ratat a fost în final Roger. A suprimat și partea lui de moștenire.

— Dar eu? întrebă Eustace.

Abia îl observasem pe Eustace până atunci, când mi-a dat brusc impresia că

tremura sub influența unei emoții violente. Fața îi era schimonosită și părea să aibă lacrimi în ochi. Vocea îi tremura în timp ce striga isteric:

— E o batjocură! zise el. O rușine afurisită! Cum a îndrăznit bunicul să-mi facă una ca asta? Cum a îndrăznit? Eram singurul lui nepot! Cum a îndrăznit să treacă peste mine în favoarea Sophiei? Nu e corect. Îl urăsc! Îl urăsc! Nu o să-l iert cât timp voi trăi! Bestie tiranică și bătrână! Îi doream moartea. Voiam să plec din casa asta. Voiam să fiu propriul meu stăpân. Iar acum am ajuns să fiu la mâna Sophiei, să fiu bătaia ei de joc, să mă fac de râs. Îmi doresc să fi murit...

Se opri brusc și ieși din cameră.

Edith de Haviland plescăi zgomotos, dezaprobat.

— Niciun pic de autocontrol, murmură ea.

— Știi exact cum se simte, izbucni Magda.

— Sunt sigură, zise Edith pe un ton aspru.

— Bietul de el! Mă duc să văd ce face!

— Stai puțin, Magda...

Edith ieși în grabă după ea.

Vocile li se stinseră ușor. Sophia rămăsese privind-l pe Philip. Mi se părea că văd un fel de rugămintă în ochii ei. Dacă asta era, nu primea niciun fel de răspuns. El o privea cu răceală, stăpânit din nou de un autocontrol deplin.

— Ți-ai jucat foarte bine cărțile, Sophia, zise el, apoi ieși din cameră.

— A fost o remarcă foarte răutăcioasă, am sărit eu. Sophia...

Ea își întinse mâinile spre mine. Am luat-o în brațe.

— E prea mult pentru tine, scumpa mea!

— Știi exact cum se simt, zise Sophia.

— Diavolul acela bătrân, bunicul tău, nu ar fi trebuit să te facă să treci prin asta.

Și-a îndreptat umerii.

— Credea că voi fi în stare să fac față. Și voi fi. Mi-aș dori... mi-aș dori ca pentru Eustace să nu conteze atât de mult.

— O să-i treacă.

— Oare? Mă întreb dacă va depăși momentul. E genul de persoană care se consumă teribil. În plus, nu-mi place deloc că tata se simte atât de jignit.

- Mama ta pare să fie în regulă.
- O deranjează și pe ea un pic. E împotriva firii să mergi la fiica ta și să-i ceri bani pentru piese. O să înceapă să mă bată la cap cât de curând ca să sponsorizez piesa cu Edith Thompson.
- Și ce o să-i spui? Dacă asta o face fericită...
- Sophia se retrase din îmbrățișarea mea și își lăsă capul pe spate.
- Am să o refuz! E o piesă lamentabilă, iar mama nu ar putea juca rolul acela. Ar fi ca și cum aș arunca banii pe fereastră.
- Am râs încetișor. Nu m-am putut abține.
- De ce râzi? m-a întrebat ea suspicioasă.
- Încep să înțeleg de ce bunicul tău ți-a lăsat ție banii. Așchia nu sare departe de trunchi, Sophia.

Capitolul 21

Singurul meu regret din momentul respectiv era că Josephine lipsea. I-ar fi plăcut totul atât de mult...

Se recupera într-un ritm rapid și așteptam să revină acasă de pe o zi pe alta, însă tot a mai pierdut un moment de mare importanță din cauza absenței ei.

Stăteam într-o dimineață cu Sophia și cu Brenda în grădina cu pietre, când o mașină a oprit în fața casei. Taverner și sergentul Lamb au coborât, au urcat treptele și au intrat în casă.

Brenda rămăsese nemișcată, privind fix la mașină.

— Sunt bărbații aceia, zise ea. Au revenit; am crezut că au renunțat, că totul s-a terminat.

Am observat cum se înfioară.

Ni se alăturase de vreo zece minute. Învăluită în haina ei de șinșila, ne spusese:

— Dacă nu iau un pic de aer și nu fac un pic de mișcare, o să înnebunesc. Dacă ies pe poartă, e tot timpul acolo câte un reporter gata să sară pe mine. E ca și cum aș fi asediată. Oare toate astea vor continua la nesfârșit?

Sophia era de părere că ziaristii se vor sătura în curând de acest subiect.

— Poți să ieși cu mașina, adăugă ea.

— Aș vrea să fac un pic de mișcare, ți-am spus... Apoi zise brusc: L-ai concediat pe Laurence, Sophia. De ce?

Sophia răspunse calm:

— Îi pregătim alte aranjamente lui Eustace, iar Josephine va merge în Elveția.

— Ei bine, l-ai supărat foarte tare pe Laurence. Are impresia că nu mai ai încredere în el.

Sophia nu răspunse și în acel moment mașina lui Taverner opri în fața casei.

Cum stătea acolo, tremurând în aerul umed de toamnă, Brenda zise încet:

— Ce vor? De ce au venit?

Bănuiam de ce veniseră. Nu îi spusese nimic Sophiei despre scrisorile descoperite în spatele rezervoarelor, dar știam că acestea ajunseseră la procuror.

Taverner ieși din casă. Traversă aleea și pajiștea și se îndreptă spre noi. Brenda tremura îngrozitor.

— Ce vrea? repeta ea nervos. Ce vrea?

Ajuns la noi, Taverner zise scurt, pe un ton oficial:

— Am un mandat de arestare pe numele dumneavoastră, doamnă. Sunteți acuzată că i-ați administrat ezerină lui Aristide Leonides, în data de 19 septembrie. Vă avertizez că orice spuneți poate fi folosit ca probă la proces.

Brenda s-a pierdut în câteva clipe și a început să urle. S-a agățat de mine, plângând.

— *Nu, nu, nu*, nu e adevărat! Charles, spune-le că nu e adevărat! Nu am făcut-o eu! Nu am știut nimic despre asta. Totul e un complot. Nu-i lăsa să mă ia. Nu e adevărat, îți spun... Nu am făcut nimic...

A fost un moment absolut îngrozitor, ceva cu totul de neimaginat. Am încercat să o liniștesc, i-am desfăcut încetișor degetele din jurul brațului meu. I-am spus că îi voi găsi un avocat, că trebuie să-și păstreze calmul, că un avocat va rezolva totul...

Taverner a luat-o ușor de cot.

— Haideți, doamnă Leonides, spuse el. N-aveți nevoie de pălărie, nu? Nu? Atunci vom porni imediat.

Ea se retrase un pic, uitându-se la el cu ochi mari, ca de pisică.

— Laurence... Ce i-ai făcut lui Laurence?

— Domnul Laurence Brown este de asemenea în arest, răspunse Taverner.

Era cât pe ce să leșine. Corpul ei părea că se prăbușește și că se micșorează. Lacrimile-i curgeau șiroi pe obraji. Păși tăcută de-a lungul peluzei până la mașină, împreună cu Taverner. I-am văzut apoi pe Laurence Brown și pe sergentul Lamb ieșind din casă. Au urcat cu toții în mașină... iar aceasta se puse în mișcare.

Am respirat adânc și m-am întors spre Sophia. Era foarte palidă și părea foarte supărată.

— E îngrozitor, Charles. Absolut îngrozitor.

— Știu.

— Trebuie să-i faci rost de un avocat de primă mână, cel mai bun care există.

Ea... ea are nevoie de tot ajutorul posibil.

— Nimeni nu realizează cum sunt lucrurile acestea de fapt. Nu am mai asistat până acum la arestarea cuiva.

— Știu ce vrei să spui. Nimeni nu înțelege.

Am tăcut amândoi. Mă gândeam la teroarea disperată de pe chipul Brendei. Mi se părea familiară și, dintr-odată, mi-am dat seama de ce. Era aceeași expresie pe care o văzusem pe fața Magdei Leonides în prima zi în care venisem la Casa Strâmbă, atunci când vorbea despre piesa cu Edith Thompson. „Și apoi, teroare totală, nu-i așa?” spunea ea pe atunci.

Teroare totală – asta era ceea ce se vedea pe fața Brendei. Ea nu era deloc o luptătoare. Mă întreb dacă ar fi avut vreodată curajul să comită o crimă. Cel mai probabil nu. Se poate ca Laurence Brown – cu mania persecuției de care suferea, cu personalitatea sa instabilă, să fi fost cel care inversase conținutul unei sticlute cu un altul, o acțiune simplă și foarte ușoară, pentru a o elibera pe femeia pe care o iubea.

— Deci totul s-a terminat, zise Sophia. A suspinat profund, apoi m-a întrebat: Dar de ce i-a arestat acum? Am crezut că nu există suficiente probe.

— Au ieșit la iveală o serie de probe. Scrisori.

— Vrei să spui scrisori de dragoste între ei?

— Da.

— Cât de proști sunt oamenii ca să păstreze astfel de lucruri!

Da, într-adevăr. Proști. Genul de prostie care pare să nu învețe nimic din experiența altora. Nu puteai deschide ziarul fără să vezi zilnic exemple ale unei astfel de nebunii – pasiunea de a păstra cuvintele scrise, dovada scrisă a dragostei.

— E îngrozitor, Sophia. Dar nu folosește la nimic să ne mai preocupe acest lucru. La urma urmei, e ceea ce am sperat de la bun început, nu-i așa? Este exact așa cum mi-ai spus încă din prima seară la Mario. Ai zis că ar fi în regulă dacă ucigașul ar fi persoana potrivită. Brenda era persoana potrivită, nu-i așa? Brenda sau Laurence?

— Încetează, Charles, mă faci să mă simt îngrozitor.

— Trebuie să fim raționali. Acum ne putem căsători, Sophia. Nu mă mai poți amâna. Familia Leonides a scăpat.

M-a privit fix. Nu remarcasem până atunci albastrul viu din ochii ei.

— Da, bănuiesc că am scăpat. Am scăpat, nu-i așa? Ești sigur de asta?

— Draga mea, niciunul dintre voi nu a avut nici cel mai mic motiv.

S-a albit dintr-odată.

— Cu excepția mea, Charles. *Eu* am avut un motiv.

— Da, bineînțeles, am spus, luat prin surprindere. Dar nu cu adevărat. Vezi tu, nu ai știut de testament.

— Ba am știut, Charles, mi-a șoptit ea.

— Poftim?

M-am uitat fix la ea. Mi se făcuse dintr-odată frig.

— Am știut în tot acest timp că bunicul îmi va lăsa mie întreaga lui avere.

— Dar cum?

— El mi-a spus. Cam cu două săptămâni înainte de a fi ucis. Mi-a spus pe neașteptate: „Ție ți-am lăsat toți banii mei, Sophia. Trebuie să ai grijă de familie când eu nu voi mai fi“.

M-am holbat la ea.

— Dar nu mi-ai spus asta până acum.

— Nu. Vezi tu, când toată lumea a povestit cum s-au desfășurat lucrurile cu testamentul și cu semnarea lui, m-am gândit că poate a făcut o greșală – că poate doar și-a imaginat că-mi lasă mie averea lui. Sau că, dacă într-adevăr a făcut un testament prin care mi-a lăsat totul mie, acesta s-a pierdut și nu va mai apărea niciodată. Nici nu mi-am dorit să apară... îmi era foarte frică.

— Frică? De ce?

— Cred că... din cauza crimei.

Mi-am amintit expresia plină de teroare de pe fața Brendei – o panică sălbatică și irațională. Mi-am amintit *teroarea totală* invocată în exces de Magda, când explica modul în care ar fi jucat rolul unei criminale. Sophia, în schimb, nu s-a panicat, dar ea era realistă și și-a dat seama imediat că familia Leonides ar fi considerat-o suspectă. Înțelegeam mai bine acum (sau cel puțin așa credeam) refuzul ei de a se logodi cu mine, precum și insistența ei de a se afla

adevărul. Nu ar fi ajutat-o nimic altceva decât aflarea adevărului, așa îmi zisese. Îmi aduc aminte pasiunea, înflăcărea cu care îmi spusese toate acestea.

În timp ce ne întorceam spre casă, mi-am amintit dintr-odată un alt lucru pe care ea mi-l spusese.

Zicea că are impresia că ar putea să ucidă pe cineva, dacă ar considera că are un motiv care să merite.

Capitolul 22

La o cotitură a grădinii, i-am văzut venind grăbiți spre noi pe Roger și pe Clemency. Roger purta un costum de golf prea larg, care i se potrivea însă mult mai bine decât hainele de oraș. Părea nerăbdător și surescitat. Clemency avea o expresie prevestitoare de rău:

— Salutare, zise Roger. În sfârșit! Credeam că nu mai aveau de gând să o aresteze pe femeia aia nebună! De ce-au așteptat atât, nu știi! Eh, au arestat-o acum, și pe ea, și pe prietenul ei mizerabil, și sper să îi spânzure pe amândoi.

Expresia severă a lui Clemency se înăspri.

— Nu fi atât de necivilizat, Roger, zise ea.

— Necivilizat? Prostii! Criminali cu sânge-rece ai unui bătrânel prea încrezător, lipsit de apărare – iar când spun că mă bucur că au fost prinși și că vor plăti pentru fapta lor, tu îmi spui că nu sunt civilizat! Îți spun că aş strânge-o de gât cu mâinile mele pe femeia aceea. Apoi adăugă: A fost cu tine, nu-i așa, atunci când a venit poliția s-o ia... Cum a primit vestea? întrebă el.

— A fost îngrozitor, zise Sophia în șoaptă. Era speriată peste poate.

— Așa și trebuie.

— Nu fi răzbunător, interveni iar Clemency.

— Of, știu, draga mea, dar tu nu poți să înțelegi. Nu e vorba despre tatăl tău. Eu *mi-am iubit* tatăl. Nu înțelegi? *L-am iubit!*

— Ai zice că ar fi trebuit să înțeleg asta până acum.

— Nu ai pic de imaginație, Clemency. Să presupunem că eu aş fi fost cel otrăvit...

Clemency a clipit des, și-a încleștat mâinile, apoi a replicat tăios:

— Nu spune astfel de lucruri nici măcar în glumă.

— Acum nu mai contează, draga mea, în curând vom fi departe de toate astea.

Mergeam cu toții spre casă, Roger și Sophia înainte, iar eu și Clemency în

spatele lor.

— Bănuiesc că acum ne vor lăsa să plecăm...

— Sunteți atât de nerăbdătoare să plecați? am întrebat-o.

— Mă consumă totul foarte mult...

M-am uitat surprins la ea. Mi-a întâmpinat privirea cu un zâmbet fad, slab, disperat, și a aprobat din cap.

— Nu ai văzut, Charles, că mă lupt neîncetat? Lupt pentru fericirea mea. Pentru fericirea lui Roger! M-am temut atât de mult că familia îl va convinge să rămână în Anglia. M-am temut că va trebui să rămânem în mijlocul lor, sufocați de legăturile familiale. M-am temut că Sophia ne va oferi găzduire și că vom rămâne în Anglia doar pentru că asta ar însemna ca eu să beneficiaz de mai mult confort și de facilități. Problema lui Roger este că niciodată nu ascultă. Îi vin tot felul de idei, dar niciodată cele care trebuie. Nu știe de fapt *nimic*. Și seamănă suficient de mult cu tatăl lui încât să creadă că fericirea unei femei e legată de confort și de bani. Dar am să lupt pentru fericirea mea... am să lupt. O să-l scot pe Roger de aici și o să-i ofer viața care i se potrivește, în care nu o să se mai simtă un ratat. Îl vreau doar pentru mine, departe de ei toți, cât mai repede posibil...

Vorbea în șoaptă, repede, cu un soi de disperare care m-a înfiorat. Nu-mi dădusem seama până atunci cât de tensionată era. Nici nu realizasem cât de posesivă și de disperată era dragostea ei pentru Roger.

Mi-a venit în minte apoi citatul acela ciudat enunțat de Edith de Haviland. Zisese ceva despre „felul acesta de idolatrie“, cu o intonație destul de ciudată. Mă întrebam dacă se referise la Clemency.

Mă gândeam că Roger își iubise tatăl mai mult decât pe oricine altcineva, mai mult chiar decât își iubea soția, deși îi era atât de devotat... Am înțeles cât de imperios își dorea Clemency ca Roger să fie numai al ei. Întreaga ei existență se învârtea în jurul dragostei pentru Roger. El îi era copil, soț și iubit.

O mașină opri în fața casei.

— Hei, s-a întors Josephine, am spus bucuros.

Josephine și Magda coborâră din mașină.

Josephine avea un bandaj în jurul capului, dar în rest arăta chiar foarte bine.

— Vreau să-mi văd peștișorii, zise ea imediat și porni în grabă spre noi și

spre eleșteu.

— Draga mea, strigă Magda, mai bine ai intra în casă mai întâi, să te întinzi un pic și să mănânci o supă hrănitoare.

— Nu te agita, mamă, răspuse Josephine. Mă simt foarte bine și, în plus, urăsc supa hrănitoare...

Magda arăta total indecisă. Știam că Josephine fusese gata să se întoarcă acasă încă de acum câteva zile, dar la sugestia lui Taverner mai fusese reținută la spital un timp. Inspectorul nu voia să riște siguranța fetei până nu-i știa pe suspectii principali în spatele gratiilor.

— Îndrăznesc să spun că aerul proaspăt îi va face foarte bine, i-am zis Magdei. Voi merge eu să am grijă de ea.

Am prins-o din urmă pe Josephine chiar înainte de a ajunge la eleșteu.

— S-au întâmplat tot felul de lucruri pe aici cât ai fost plecată...

Ea nu-mi răspuse. Scruta eleșteul cu ochii ei miopi.

— Nu l-am văzut pe Ferdinand, îmi zise.

— Cine este Ferdinand?

— Peștele cu patru cozi.

— Acela e chiar amuzant. Mie îmi place cel auriu.

— Acela e un soi destul de comun...

— Nu-mi prea place cel alb, care mănâncă molii...

Josephine îmi aruncă o privire disprețuitoare.

— Acela e un Shebunkin. Costă foarte mult, mult mai mult decât peștii aurii.

— Nu vrei să afli ce s-a întâmplat, Josephine?

— Cred că știu totul...

— Știi că a fost găsit un alt testament prin care bunicul tău îi lasă Sophiei toți banii lui?

Josephine dădu plictisită din cap.

— Mi-a spus mama. Oricum, știam deja.

— Adică ai auzit veștile în spital?

— Nu, vreau să spun că știam deja că bunicul i-a lăsat toată averea Sophiei. L-am auzit spunându-i.

— Ai tras cu urechea?

— Da. Îmi place să trag cu urechea.

— Nu e deloc onorabil și, ține minte, cei care ascultă nu aud lucruri de bine spunându-se despre ei.

Josephine îmi aruncă o privire în stilul ei caracteristic.

— Am auzit și ceea ce bunicul i-a spus Sophiei despre mine, dacă la asta te referi. Apoi adăugă: Bona se enervează dacă mă prinde ascultând pe la uși. Spune că nu e un lucru demn de o doamnă.

— Are mare dreptate.

— Aiurea... Nimeni nu mai e doamnă cu adevărat în zilele noastre. Așa spun și în *Brains Trust*. Spun că e de-mo-dat.

Pronunță cuvântul cu mare atenție.

Am schimbat imediat subiectul.

— Ai ajuns acasă un pic prea târziu, așa că ai ratat marele eveniment. Inspectorul Taverner i-a arestat pe Brenda și pe Laurence.

Mă așteptam ca Josephine, în calitatea ei de tânăr detectiv, să fie de-a dreptul fascinată de această informație, dar abia dacă mi-a răspuns, plictisită la culme:

— Da, știu.

— Nu ai de unde să știi. Abia s-a întâmplat...

— Mașina lor a trecut pe lângă noi când eram pe drum. Inspectorul Taverner, împreună cu detectivul cu pantofi din piele de căprioară se aflau în mașină cu Brenda și cu Laurence, așa că am înțeles imediat că au fost arestați. Sper că li s-au citit drepturile. Sunt obligați, știi asta?

Am asigurat-o că Taverner acționase în totalitate conform legii.

— A trebuit să-i spun despre scrisori, am zis eu, scuzându-mă. Le-am găsit în spatele rezervorului. Ți-aș fi dat ție voie să-i spui, numai că tu erai inconștientă.

Josephine își duse grijulie mâna la cap.

— Ar fi trebuit să fiu moartă, zise ea cu satisfacție. Ți-am spus că venise timpul pentru o a doua crimă. Camera rezervoarelor nu a fost un loc prea potrivit pentru a ascunde scrisorile. Am știut asta imediat ce l-am văzut pe Laurence ieșind de acolo într-o zi. Vreau să spun că el nu e deloc genul de om priceput la chestii cum ar fi robinetele, țevile sau siguranțele, așa că am știut imediat că ascunde ceva.

— Dar am crezut...

M-am oprit imediat ce am auzit vocea autoritară a lui Edith de Haviland, care o striga pe fetiță.

— Josephine! Josephine, vino imediat aici!

Josephine suspină.

— Și mai multă agitație... Mai bine plec. Ești obligat s-o faci, dacă te strigă mătușa Edith.

A luat-o la fugă pe peluză. Am urmat-o și eu mai încet.

După un schimb scurt de cuvinte cu mătușa ei, Josephine intră în casă. M-am așezat pe terasă alături de Edith de Haviland.

În dimineața aceea își arăta pe deplin vârsta. Am fost surprins să îi observ ridurile, oboseala și suferința întipărite pe față. Părea extenuată și învinsă. Mi-am observat îngrijorarea și a încercat să zâmbească.

— Copila nu arată deloc rău după tot ce a pățit, spuse ea. Trebuie să avem mai multă grijă de ea pe viitor. Totuși, cred că de acum nu va mai fi necesar, nu-i așa? Suspină și continuă: Mă bucur că totul s-a terminat. Dar ce spectacol! Dacă ești arestat pentru crimă, ai putea măcar să ai un pic de demnitate! Nu am niciun fel de îngăduință pentru oamenii ca Brenda, care tremură și se vaită. Oamenii ăștia n-au niciun pic de curaj. Laurence Brown arăta ca un iepure prins în cursă.

Un sentiment ciudat de milă mi se inocula în suflet.

— Sărmanii nenorociți, am zis eu.

— Da, sărmanii nenorociți... Sper că va fi în stare să aibă grijă de ea, nu-i așa? Adică să-și caute avocați și chestii de genul acesta...

Mi se părea ciudat să constat că, deși o plăceau atât de puțin pe Brenda, erau totuși atât de grijulii pentru ca ea să aibă toate avantajele unei apărări bune.

Edith de Haviland continuă:

— Cât o să țină? Cât va dura întregul proces?

I-am răspuns că nu aveam cum să știu exact. Urmau să fie acuzați de poliție și, probabil, trimiși apoi în judecată. Trei sau patru luni, am estimat eu, iar dacă vor fi condamnați, ar urma să aibă loc recursul.

— Crezi că vor fi condamnați? mă întrebă ea.

— Nu știu. Nu știu exact câte dovezi are poliția. Desigur, există scrisorile.

— Scrisori de dragoste? Deci, erau iubiți?

— Erau îndrăgostiți unul de altul.

Se întunecă la față.

— Nu-mi place deloc asta, Charles. Nu-mi place Brenda. În trecut, o dis plăceam enorm. Am spus lucruri urâte despre ea. Dar acum... acum simt că aș vrea să aibă toate șansele, să beneficieze de orice posibilă șansă. Așa ar fi dorit și Aristide. Simt că e de datoria mea să mă asigur... că va avea parte de un proces echitabil.

— Dar Laurence?

— Oh, Laurence...

Ridică din umeri iritată.

— Bărbații trebuie să aibă grijă de ei. Dar Aristide nu ne-ar ierta niciodată dacă...

Își lăasă propoziția neterminată, după care continuă:

— Cred că e aproape ora mesei. Mai bine am intra.

I-am spus că voi pleca la Londra.

— Cu mașina ta?

— Da.

— Hm... Mă întreb dacă m-ai putea lua și pe mine. Bănuiesc că nu mai suntem constrânși să rămânem aici.

— Sigur că pot să vă duc, dar cred că Magda și Sophia vor merge și ele după masă. Ați călători mult mai confortabil cu ele decât cu mașina mea cu două locuri.

— Nu aș vrea să merg cu ele. Ia-mă cu tine și te rog nu spune nimănui nimic despre asta.

Am fost surprins, dar am făcut cum mă rugase.

Nu am vorbit prea mult pe drumul spre oraș. Când am ajuns, am întrebat-o unde aș putea să o las.

— Pe Harley Street, zise ea.

Am avut o presimțire nefastă, dar nu am spus nimic. Ea a continuat:

— Nu, e prea devreme. Lasă-mă la Debenhams. Pot să iau masa acolo și să merg pe Harley Street mai târziu.

— Sper... am început eu, apoi m-am oprit.

— Din cauza asta nu am vrut să merg cu Magda. Ea dramatizează totul. Se

agită prea mult.

— Îmi pare foarte rău.

— Nu ai de ce. Am avut o viață bună. O viață foarte bună...

Mi-a aruncat un zâmbet forțat.

— Și nu s-a terminat încă.

Capitolul 23

Nu-l văzusem pe tata de câteva zile. L-am găsit preocupat deja de alte cazuri, așa că am plecat să-l caut pe Taverner.

Inspectorul avea puțin timp liber și a fost de acord să ieșim la o cafea. L-am felicitat pentru rezolvarea cazului, iar el mi-a mulțumit într-o manieră foarte reținută.

— Eh, totul s-a terminat, a spus el. Avem un caz. Nimeni nu poate nega asta.

— Crezi că vom obține o condamnare?

— Greu de spus. Probele sunt circumstanțiale – așa se întâmplă întotdeauna în cazul crimelor. Totul depinde foarte mult de impresia pe care ei o vor lăsa juriului.

— Cât de departe merg scrisorile?

— La prima vedere, par suficient de condamnabile. Se fac referiri la viața lor împreună atunci când bătrânul va muri. Fraze precum „nu va mai trece mult“... dar, ține minte ce-ți spun, avocatul apărării va încerca să răstălmăcească toate acestea – va spune că soțul ei era atât de bătrân, încât era normal să se aștepte ca el să moară. Nu e nicio referire la otrăvire – nu în mod explicit –, dar sunt câteva pasaje care ar putea însemna asta. Depinde ce judecător vom avea. Dacă va fi bătrânul Carberry, va fi deosebit de ferm cu ei. El este întotdeauna cât se poate de just în ce privește dragostea nepermisă. Bănuiesc că-l vor avea pe Eagles sau pe Humphrey Kerr ca avocați – Humphrey e magnific în astfel de cazuri –, doar că el ar prefera eventual un fost militar pentru a-și face bine treaba. O persoană care nu și-a satisfăcut stagiul militar îi va pune ceva bețe în roate. Întrebarea care se pune este dacă juriul îi va plăcea. Nu poți ști niciodată la ce să te aștepti de la jurați. Știi, Charles, cei doi nu sunt ceea ce am putea numi niște personaje înduioșătoare. Ea e o femeie foarte frumoasă care s-a căsătorit cu un tip bătrân pentru banii lui, iar Brown este un tip nevrotic, fără stagiul militar. Acest gen de crimă e

foarte des întâlnit, așa că, dacă e să respectăm tiparul general, nu prea se poate spune că nu sunt vinovați. Desigur, jurații pot decide că el e vinovat, iar ea nu a știut nimic despre asta, sau că ea e cea vinovată și că el n-a știut nimic despre asta, sau că amândoi sunt vinovați.

— Tu ce crezi? l-am întrebat.

M-a privit cu o mină total expresivă.

— Nu cred nimic. Am adunat dovezile și le-am predat la Departamentul de Investigații Criminale, unde s-a hotărât că avem un caz. Cam asta e tot. Mi-am făcut datoria și am terminat cu asta. Acum știi tot, Charles.

Numai că nu știam. Mi se părea că Taverner, din anumite motive, nu părea deloc fericit.

Peste numai trei zile mi-am deschis inima în fața tatălui meu. El nu mai adusese vorba deloc despre caz. Există un fel de reținere între noi – și credeam că știu motivul. Numai că trebuia să înlătur bariera aceea dintre noi.

— Trebuie să discutăm despre asta, i-am spus. Taverner nu e deloc convins că cei doi au comis crima și nici tu nu ești.

Tata a dat din cap. Mi-a repetat ceea ce îmi spusese și Taverner:

— Acum nu mai depinde de noi. Există un caz de dezbătut. Fără nicio îndoială.

— Dar tu nu crezi – și sigur nu crede nici Taverner – că cei doi sunt vinovați!

— Asta va trebui să decidă jurații.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu-mi vorbi în termeni tehnici! Voi doi ce credeți, voi înșivă?

— Părerea mea personală nu e deloc mai bună decât a ta, Charles.

— Ba este. Ai mai multă experiență.

— Atunci voi fi sincer cu tine: pur și simplu... nu știu!

— *Ar putea* fi vinovați?

— Sigur că da.

— Dar nu ești sigur!

Tata ridică din umeri.

— Cum ar putea cineva să fie sigur?

— Nu ocoli răspunsul, tată. Ai fost sigur în alte cazuri, nu-i așa? Foarte sigur? Fără absolut niciun dubiu?

— Da, uneori am fost. Dar nu întotdeauna.

— Mi-aș fi dorit din tot sufletul să fi fost sigur de data aceasta.

— La fel și eu.

Am tăcut amândoi. Mă gândeam la cele două siluete care se furișau din grădină pe înserate. Singuri, vânați și speriați. Le fusese frică încă de la început. Nu era asta dovada unei conștiințe vinovate?

Dar mi-am răspuns: „Nu neapărat“. Atât Brendei, cât și lui Laurence le era frică de viață – nu aveau deloc încredere în ei, în capacitatea lor de a evita pericolul și înfrângerea, așa că puteau observa foarte limpede că tiparul dragostei nepermise, care poate conduce la crimă, îi poate învinovăți în orice moment.

Tata începu să-mi vorbească, pe un ton grav și cald:

— Haide, Charles, să recunoaștem. Încă mai crezi că cineva din familia Leonides e, de fapt, vinovat, nu-i așa?

— Nu neapărat. Doar că mă întreb...

— Chiar asta crezi. Poate că te înșeli, dar exact asta crezi.

— Așa e, am spus.

— De ce?

— Pentru că... m-am gândit bine și am încercat să văd lucrurile cât se poate de clar, să mă fac înțeles... pentru că (da, chiar așa era)... pentru că *asta cred și ei*.

— Asta cred și ei? Interesant. Foarte interesant. Vrei să spui că toți se bănuiesc unul pe altul sau că ei știu, de fapt, cine a făcut-o?

— Nu sunt sigur. Totul e foarte vag și confuz. Cred că, de fapt, toți refuză să știe cine este vinovatul.

Tata încuviință din cap.

— Nu și Roger, am continuat eu. Roger crede sincer că Brenda e cea vinovată și își dorește din tot sufletul să o vadă spânzurată. Este... Este o adevărată plăcere să stai cu Roger, pentru că el e simplu și pozitiv și nu are niciun fel de rezerve. Dar ceilalți sunt reținuți, neliniștiți... Mă roagă toți să mă asigur că Brenda va avea parte de cea mai bună apărare, de toate avantajele posibile... de ce?

— Pentru că, de fapt, în sufletele lor, nu cred cu adevărat că Brenda e

vinovată... Da, așa pare, răspunse tata. Apoi mă întrebă calm: Totuși, cine ar fi putut s-o facă? Ai vorbit cu toți? Pe care ai paria?

— Nu știu. Și asta mă scoate din minți. Niciunul nu se potrivește descrierii pe care tu ai făcut-o unui ucigaș și totuși simt că unul dintre ei *este criminal*.

— Sophia?

— Nu. Dumnezeu, nu!

— Dar te-ai gândit la această posibilitate, Charles... Da, te-ai gândit, nu nega. Cu atât mai mult cu cât nu-ți dai seama de asta... Dar ceilalți? Philip?

— Doar pentru motive dintre cele mai fantastice.

— Motivele chiar pot fi fantastice sau pot fi absurd de neînsemnate. Care ar fi motivul lui?

— E foarte gelos pe Roger, așa a fost toată viața. Afecțiunea tatălui lor pentru Roger l-a întors pe Philip împotriva fratelui său. Roger era pe cale să se prăbușească, apoi bătrânul a auzit despre asta. A promis să-l ajute pe Roger să se pună iar pe picioare. Să zicem că Philip a aflat toate acestea. Dacă bătrânul ar fi murit în noaptea aceea, Roger nu ar mai fi primit niciun fel de ajutor. Roger ar fi fost complet terminat și scos din schemă. Oh! Știu că e absurd.

— Oh, nu, chiar deloc. E anormal, dar se poate întâmpla. E omenesc. Dar Magda?

— Ea e mai degrabă o tipă copilăroasă. Face din țânțar armăsar. Însă nu măș fi gândit niciodată că ar putea fi implicată dacă nu ar fi existat graba subită de a o trimite pe Josephine în Elveția. Nu mă pot abține să nu mă gândesc că poate se teme că Josephine știa sau ar fi putut spune ceva...

— După care Josephine a fost lovită la cap.

— Ei bine, pentru asta nu ar putea fi vinovată mama ei!

— De ce nu?

— Dar, tată, o mamă nu ar putea...

— Charles, Charles, nu citești niciodată știrile poliției? Se întâmplă de nenumărate ori ca o mamă să aibă o antipatie față de unul dintre copiii ei. Față de unul singur; celorlalți le poate fi cât se poate de devotată. Există o asociere, un motiv de un anumit tip, dar de cele mai multe ori e greu de ajuns la o explicație. Dar, atunci când există, este o aversiune irațională și foarte puternică.

— O numea pe Josephine „copil schimbat la naștere“, am recunoscut eu fără să vreau.

— Pe copilă o deranja?

— Nu cred.

— Cine ar mai fi? Roger?

— Roger nu și-a ucis tatăl. Sunt destul de sigur de asta.

— Atunci, șterge-l pe Roger de pe listă. Soția lui – cum o cheamă – Clemency?

— Da. Dar dacă ea ar fi cea care l-a ucis pe bătrânul Leonides, a făcut-o pentru un motiv cât se poate de ciudat.

I-am povestit conversația mea cu Clemency. I-am spus că mi se părea foarte posibil ca, din dorința ei iară margini de a-l scoate pe Roger din Anglia, să-l fi otrăvit pe bătrân.

— Îl convinsese pe Roger să plece fără să-i spună tatălui lui. Apoi bătrânul a aflat. Urma să susțină Associated Catering. Toate speranțele și planurile lui Clemency erau astfel zădărnicate. Iar ea îl iubește cu disperare pe Roger, dincolo de idolatrie.

— Repeti ceea ce a spus și Edith de Haviland!

— Da. Iar Edith e o altă persoană despre care cred că ar putea fi vinovată. Dar nu știu de ce. Pot doar să cred că ar fi luat legea în propriile mâini, dacă ar fi considerat că are un motiv suficient de bun.

— Și tot ea era foarte nerăbdătoare să se asigure că Brenda are parte de cea mai bună apărare!

— Da. Dar cred că pur și simplu din cauza conștiinței. Nu cred că, dacă ea e cea vinovată, ar fi vrut ca cei doi să fi fost acuzați de crimă.

— Probabil că nu. Dar ar fi lovit-o pe Josephine?

— Nu, am zis eu încet. Nu cred. Asta îmi amintește de ceva ce mi-a spus Josephine la un moment dat și care mi se tot învârte în creier fără să-mi dau seama ce anume. Îmi scapă. Dar e ceva nelalocul lui. Dacă aș putea să-mi amintesc...

— Nu contează. O să-ți amintești mai târziu. Te mai gândești la altceva sau la altcineva?

— Da. Chiar foarte mult. Cât de multe știi despre paralizia infantilă? Are

efecte asupra caracterului?

— Eustace?

— Da. Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât mai tare mi se pare că Eustace se potrivește profilului. Antipatia și resentimentele lui față de bunicul său. Ciudățenia și schimbările de dispoziție. Nu e normal. E singurul din familie pe care mi-l imaginez lovind-o pe Josephine, dacă ea ar ști ceva despre el – și e foarte probabil să știe. Copila aceea știe totul. Își notează totul într-un carnetel.

M-am oprit, ca străfulgerat de un gând.

— Dumnezeule, am spus eu. Cât de prost sunt!

— Ce s-a întâmplat?

— Știu acum ce era nelalocul lui. Am presupus și eu, și Taverner că dormitorul lui Josephine a fost devastat în căutarea fanatică a scrisorilor. Am crezut că ea le-a găsit și le-a ascuns în camera rezervoarelor. Dar, deunăzi, când ne plimbam, mi-a spus că de fapt Laurence e cel care le ascunsese acolo. Josephine îl văzuse ieșind din acea cameră, așa că a mers să investigheze și a găsit scrisorile. După care, bineînțeles că le-a citit. Dar le-a lăsat unde erau.

— Deci?

— Nu înțelegi? Persoana cu pricina nu căuta scrisorile în camera lui Josephine. Trebuie să fi căutat ceva cu totul diferit.

— Și acel ceva...

— Era carnetelul negru în care ea își nota „rezultatele” investigațiilor. Asta căuta persoana care a răscolit camera! Cred că, oricine ar fi fost, nu a găsit ce căuta. Cred că e încă la Josephine. Dar, dacă e așa...

M-am ridicat pe jumătate de pe scaun.

— Dacă e așa, spuse tata, ea încă nu e în siguranță. Asta voiai să spui?

— Da. Și nu va fi pe deplin în afara oricărui pericol până nu va pleca spre Elveția. Au plănuit s-o trimită acolo, știi asta, nu?

— Ea vrea să plece?

M-am gândit un pic.

— Nu cred că vrea.

— Atunci probabil că nici nu a plecat, zise tata sec. Dar ai dreptate în legătură cu pericolul! Ai face bine să mergi acolo.

— Eustace? am strigat eu disperat. Clemency?

Tata a spus calm:

— În mintea mea faptele indică limpede o singură direcție... Mă mir că nu-ți dai seama. Eu...

Glover deschise ușa.

— Îmi cer iertare, domnule Charles, telefonul... Domnișoara Leonides a sunat de la Swinly Dean. E urgent!

Părea un déjà-vu oribil. Oare Josephine căzuse din nou victimă? Și dacă, de data asta, criminalul nu mai dăduse greș?

M-am grăbit la telefon.

— Sophia? Sunt Charles.

Sophia îmi vorbi cu disperare în voce:

— Charles, nu s-a terminat nimic... Criminalul e încă aici.

— Ce vrei să spui? Ce s-a întâmplat? A pățit ceva Josephine?

— Nu Josephine, ci bona.

— *Bona?*

— Da, Josephine nu și-a băut ceașca de cacao cu lapte, care a rămas pe masă. Bona a considerat că e păcat s-o irosească, așa că a băut-o ea.

— Sărmana bonă! E grav?

Vocea Sophiei se frânse:

— Oh, Charles, e moartă...

Capitolul 24

Ne întorceam de unde am plecat. Asta gândeam în timp ce ieșeam din Londra cu Taverner. Eram nevoiți să refacem traseul.

Din când în când, Taverner scăpa câte o înjurătură. Cât despre mine, repetam prosteste din când în când, fără niciun rost:

— Deci nu au fost Brenda și Laurence. N-au fost ei.

Am crezut oare cu adevărat că ei o făcuseră? Am fost atât de încântat să cred asta! Atât de încântat că scăpasem de alte posibilități mai sinistre...

S-au îndrăgostit. Și-au scris scrisori de dragoste. Au sperat că soțul bătrân al Bendei avea să moară în curând, fericit și împăcat – dar mă întreb dacă își doriseră cu adevărat să moară. Aveam impresia că dorul și chinul unei povești de dragoste neîmplinite li se potrivea la fel de bine sau chiar mai bine decât banalitatea unei căsnicii. Nu cred că Brenda era o femeie cu adevărat pasională. Era prea anemică, prea indiferentă. Tânjea, de fapt, după romantism. Iar Laurence cred că era genul de om care găsea plăcere în frustrare și în vise de fericire inexacte, mai degrabă decât în satisfacția carnală.

Au fost prinși în cursă, îngroziți, fără să aibă puterea să scape. Laurence, de o prostie incredibilă, nu a distrus scrisorile primite de la Brenda. Putem presupune că Brenda le distrusese pe ale ei, din moment ce nu fuseseră găsite. Și nu fusese Laurence cel care pusese capcana la ușa de la spălătorie.

Altcineva o făcuse. O persoană care-și ascundea în continuare fața sub o mască.

Am ajuns la poartă. Taverner a coborât, iar eu l-am urmat. În hol se afla un polițist în haine civile, pe care nu-l cunoșteam. L-a salutat pe Taverner, iar acesta l-a tras deoparte.

Grămada de bagaje din hol mi-a atras atenția. Valizele erau etichetate și gata de plecare. În timp ce mă uitam la bagaje, Clemency a coborât scările și a intrat pe ușa din capătul holului. Era îmbrăcată în aceeași rochie roșie, peste care

purta o haină din tweed, iar pe cap avea o pălărie din fetru.

— Charles, ai venit la timp pentru a ne lua la revedere.

— Plecați?

— La noapte plecăm la Londra. Avionul nostru decolează mâine-dimineață devreme.

Era calmă și zâmbitoare, dar aveam impresia că nu scăpa nimic din ochi.

— Dar nu puteți pleca acum!

— Și de ce nu? Vocea îi era aspră.

— Ei bine, moartea bonei...

— Nu are nimic de-a face cu noi.

— Poate că nu, dar în orice caz...

— De ce spui „poate că nu“? Chiar nu avem nicio legătură cu asta. Eu și Roger am fost la etaj, terminam de făcut bagajele. Nu am coborât deloc cât timp ceașca de cacao cu lapte s-a aflat pe masa din bucătărie.

— Puteți demonstra asta?

— Pot să garantez pentru Roger și Roger poate garanta pentru mine.

— Atât și nimic mai mult... Nu uitați că sunteți soț și soție.

Atunci, furia ei izburci fără stavilă.

— Ești imposibil, Charles! Eu și Roger plecăm să ne trăim în sfârșit viața. De ce am vrea să otrăvim o biată femeie bătrână și drăguță, care nu ne-a deranjat vreodată cu ceva?

— Poate că nu pe ea ați vrut s-o otrăviți.

— Cu atât mai puțin am vrea să otrăvim un copil.

— Depinde de copil, nu?

— Ce vrei să spui?

— Josephine nu e un copil obișnuit. Știe foarte multe lucruri despre oameni.

Ea...

M-am oprit. Josephine tocmai ieșea pe ușa care dădea spre salon. Mușca din nelipsitul măr, iar în ochi îi strălucea un fel de bucurie bolnăvicioasă.

— Bona a fost otrăvită, zise ea. Exact ca bunicul. Teribil de palpitant, nu-i așa?

— Și nu ești deloc afectată? am întrebat sever. Doar erați apropiate, nu?

— Nu în mod deosebit. Mă tot certa pentru una-alta. Era chiar enervantă.

— Dar tu ții la cineva în mod deosebit, Josephine? întrebă Clemency.

Josephine își întoarse ochii cu sclipiri răutăcioase spre Clemency.

— O iubesc pe mătușa Edith. O iubesc foarte mult. Și aș putea să-l iubesc pe Eustace, doar că se poartă îngrozitor cu mine și nu e interesat să afle cine a făcut toate astea.

— Ar fi bine să te oprești cu investigațiile, am zis eu. E imprudent.

— Nu trebuie să mai cercetez nimic, spuse ea. Știi deja totul.

Se făcu liniște pentru un moment. Ochii lui Josephine, gravi și vigilenți, erau fixați pe Clemency. Un sunet ca un oftat prelung mi-a ajuns apoi la urechi. M-am întors repede: Edith de Haviland stătea la jumătatea scărilor, dar mi se părea că nu ea suspinase. Sunetul venea din spatele ușii pe care intrase Josephine.

Am mers repede la ușă și am deschis-o larg. Nu se vedea nimeni.

Totuși, eram foarte tulburat. Cu siguranță cineva stătuse în spatele ușii și cauzise tot ce spusese Josephine. M-am întors și am luat-o pe Josephine de mână. Mușca din măr și se uita nepăsătoare la Clemency. Dincolo de solemnitatea momentului, mi se părea că în aer plutea o satisfacție perfidă.

— Vino, Josephine, am spus eu. Trebuie să discutăm.

Cred că Josephine a protestat, dar nu mai aveam chef de prostii. Am dus-o cu forța în partea de casă în care locuia.

Am dat de un mic salon în care nu prea intra nimeni niciodată, așa că puteam fi siguri că nu vom fi deranjați. Am dus-o acolo, am închis ușa și am așezat-o pe un scaun. Am luat încă un scaun și l-am așezat în fața ei.

— Acum, Josephine, vom pune cărțile pe masă. Ce știi mai exact?

— Foarte multe.

— Nici nu mă îndoiesc de asta. Căpșorul ăsta al tău cred că e atât de plin de informații, importante sau nu, încât e gata să explodeze. Dar știi exact la ce mă refer, nu-i așa?

— Bineînțeles că știi. Doar nu sunt proastă.

Nu mi-am dat seama dacă afirmația ei îmi era adresată mie sau poliției, dar nu i-am dat atenție și am continuat:

— Știi cine a pus otrava în ceașca de cacao cu lapte?

A aprobat din cap.

— Știi cine ți-a otrăvit bunicul?

Josephine a aprobat din nou.

— Și cine te-a lovit la cap?

Același răspuns.

— Atunci o să-mi spui exact tot ce știi. O să-mi spui totul, acum.

— N-o să-ți spun.

— Ești obligată. Orice informații deții sau descoperi trebuie să le pui la dispoziția poliției.

— Nu o să spun nimic poliției. Sunt toți niște proști. Au crezut că Brenda e vinovată sau Laurence... Eu nu am fost atât de proastă. Am fost destul de sigură că nu ei sunt vinovați. Am bănuțit cine a fost de la bun început, apoi am făcut un test – și acum știu sigur.

A terminat fraza într-o notă triumfătoare.

M-am rugat cerului să-mi dea răbdare și am început din nou:

— Ascultă, Josephine, îndrăznesc să spun că ești foarte isteată – Josephine părea foarte încântată –, dar istețimea nu-ți va folosi prea mult dacă nu trăiești să te poți bucura de ea. Nu înțelegi, prostuțo, că atâta timp cât ții astfel de secrete ești în pericol iminent?

Josephine a dat din cap aprobator.

— Bineînțeles că sunt.

— Ai scăpat deja de două ori ca prin urechile acului. Prima dată era să mori. A doua oară, cineva chiar și-a pierdut viața. Nu înțelegi că, dacă umbli prin casă, laudându-te cât te ține gura că știi cine e criminalul, viața ta va fi în continuare în pericol – și că fie vei muri tu, fie altcineva?

— În unele cărți sunt omorâte mai multe persoane, mă informă Josephine cu entuziasm. Ajungi să afli cine e criminalul numai pentru că el sau ea e singura persoană care rămâne în viață.

— Asta nu e o povestioară polițistă. Aici suntem la Trei Frontoane, Swinly Dean, iar tu ești o fetiță naivă care a citit prea mult pentru vârsta ei. O să te fac să-mi spui, chiar de va trebui să te zgâlțâi până îți clănțănesc toți dinții.

— Aș putea oricând să-ți spun ceva neadevărat.

— Ai putea, dar nu o vei face. Oricum, ce aștepti de fapt?

— Nu înțelegi. Poate că nu o să spun niciodată. Vezi tu, poate că sunt...

atașată de persoana respectivă.

A făcut o pauză, pentru a lăsa afirmația să-și facă efectul.

— Iar dacă o să spun, continuă ea, o să fie așa cum trebuie. O să-i adun pe toți și o să refac tot scenariul, cu tot cu indicii, după care o să spun pe neașteptate: „Tu ai făcut-o“...

Își aruncă arătătorul în față exact când Edith de Haviland intra în cameră.

— Aruncă mărul la coșul de gunoi, zise Edith. Ai o batistă? Ai degetele lipicioase. Ieșim un pic cu mașina.

Îmi aruncă o privire plină de înțeles.

— Vei fi mai în siguranță departe de aici, pentru o oră sau două.

Lui Josephine părea că nu prea-i convine, așa că Edith adăugă:

— Mergem la Longbridge și bem un shake cu gheață.

Ochii lui Josephine se luminau și adăugă:

— Două.

— Poate, zise Edith. Acum du-te și ia-ți haina, pălăria și eșarfa bleumarin. E rece afară. Charles, mai bine ai merge cu ea să se îmbrace. Nu o scăpa din ochi.

Am de scris ceva.

S-a așezat la birou, iar eu am însoțit-o pe Josephine afară din cameră. Chiar și fără avertizarea lui Edith, m-aș fi ținut după Josephine peste tot, ca o lipitoare. Eram convins că pericolul o pândește de pretutindeni pe copilă.

După ce am supravegheat-o pe Josephine, Sophia a intrat în cameră. Părea surprinsă să mă vadă.

— Cum de te-ai transformat într-o bonă, Charles? Nu mă gândeam că te găsesc aici.

— Merg la Longbridge cu mătușa Edith, spuse Josephine plină de importanță. O să bem shake cu gheață.

— Brrrr, pe o zi ca asta?

— Băuturile cu gheață sunt întotdeauna bune. Când ești rece pe dinăuntru, te fac să te încălzești pe dinafară.

Sophia fu străbătută de un fior. Părea îngrijorată și am fost uimit să-i văd paloarea din obraji și cearcănele de sub ochi.

Ne-am întors în salonașul din care pleasem.

Edith presa cu sugativă câteva plicuri. S-a ridicat repede.

— Plecăm acum, a zis ea. I-am spus lui Evans să aducă Fordul.

A ieșit pe hol, iar noi am urmat-o.

Valizele cu etichetele albastre mi-au atras din nou privirea. Fără să știu de ce, îmi provocau neliniște.

— Este o zi frumoasă, zise Edith de Haviland în timp ce-și lua mănușile și se uita la cer.

Fordul aștepta în fața casei.

— Rece, dar îmbietoare, continuă ea. O adevărată zi de toamnă. Cât de frumos arată copacii cu crengile aproape goale în contrast cu cerul... cu câte una sau două frunze aurii atârnând din loc în loc...

A rămas tăcută un moment, apoi s-a întors și a sărutat-o pe Sophia.

— La revedere, draga mea. Nu-ți face prea multe griji. Unele lucruri trebuie înfruntate și suportate.

Apoi a spus: „Hai Josephine“ și s-a urcat în mașină. Fetița a urcat alături de ea.

Amândouă ne-au făcut cu mâna în timp ce se îndepărtau.

— Cred că are dreptate și că e mai bine s-o țină pe Josephine departe pentru un timp. Dar, Sophia, trebuie s-o convingem pe copila aceea să ne spună ce știe!

— Probabil că nu știe nimic. Se laudă doar. Lui Josephine îi place să se dea mare, să știi.

— E mai mult de atât. Se știe ce otravă a fost în ceașca de cacao cu lapte?

— Se presupune că e digitalină. Mătușa Edith ia digitalină pentru inimă. Are un flacon plin de pastile în camera ei. Acum flaconul e gol.

— Trebuia să le țină sub cheie.

— Așa a și făcut. Dar nu cred că ar fi greu pentru cineva să descopere unde își ține cheia.

— Cineva? Cine?

M-am uitat din nou la grămada de bagaje. Am spus brusc și cu ton ridicat:

— Nu pot pleca! Nu trebuie să li se permită!

Sophia părea surprinsă.

— Roger și Clemency? Charles, doar nu crezi că...

— Tu ce crezi?

Sophia și-a ridicat brațele într-un gest de neputință.

— Nu știu, Charles, mi-a șoptit ea. Știu doar că trăiesc din nou într-un coșmar!

— Știu. Exact așa am zis și eu când m-am întors aici cu Taverner.

— Pentru că exact așa e într-un coșmar. Trăiești alături de oameni pe care îi cunoști, le vezi fețele și dintr-odată acestea li se schimbă și nu îi mai cunoști – sunt niște străini... străini răi...

A început să plângă:

— Hai afară, Charles, hai afară. E mai sigur afară... Mă tem să stau în casa asta...

Capitolul 25

Am stat în grădină mult timp. Printr-o înțelegere tacită, am refuzat să discutăm despre primejdia ce ne pândea.

În schimb, Sophia îmi povestea cu afecțiune despre femeia răposată, despre lucrurile pe care le-au făcut, despre jocurile pe care le jucaseră în copilărie cu buna, povestioarele pe care i le spunea despre Roger, tatăl lor, și despre ceilalți frați și surori.

— Ei erau adevărații ei copii, înțelegi? Doar ea s-a întors la noi să ne ajute pe timpul războiului, când Josephine era doar un bebeluș, iar Eustace era un copilăș nostim.

Simțeam că Sophia găsea mângâiere în aceste amintiri și am încurajat-o să vorbească.

Mă întrebam ce făcea Taverner în timpul acesta. Cred că îi interoga pe cei din familie. O mașină în care se aflau fotografii și alți doi polițiști se îndepărtă, în timp ce o ambulanță tocmai sosea.

Sophia tremură puțin. După câteva clipe plecă și ambulanța și ne-am dat seama că transporta trupul neînsuflit al bonei, pentru a fi pregătit de autopsie.

Cu toate acestea, noi ne plimbam prin grădină și vorbeam, iar cuvintele noastre deveneau din ce în ce mai mult o mantie pentru adevăratele noastre gânduri.

Într-un târziu, Sophia îmi spuse înfrigurată:

— Trebuie să fie foarte târziu, e aproape întuneric. Ar trebui să intrăm. Mătușa Edith și Josephine nu s-au întors... N-ar fi trebuit să se întoarcă până acum?

O presimțire vagă se trezi în ființa mea. Ce se întâmplase? Oare Edith o ținea dinadins pe Josephine departe de Casa Strâmbă?

Am intrat în casă. Sophia trase toate draperiile. Focul era aprins, iar în

salonul mare părea să domnească luxul unor vremuri de mult apuse, de unde aerul aproape ireal, fantastic al încăperii. Boluri mari de bronz, pline cu crizanteme erau așezate pe mese.

Sophia chemă o servitoare pe care am recunoscut-o – era aceea care ne adusese mai demult ceai la etaj. Avea ochii roșii și se smiorcăia întruna. Am observat, de asemenea, că avea un mod de a-și arunca repede privirea peste umăr, cu frică parcă.

Magda ni se alătură, dar ceaiul lui Philip îi fu trimis în bibliotecă.

Rolul Magdei era acum o imagine inertă, înghețată de durere. Nu vorbea mai deloc. Într-un târziu întrebă:

— Unde sunt Edith și Josephine? E deja întuneric.

Dar nu mai era deloc absentă când a spus-o, ci mai degrabă preocupată.

Mă simțeam din ce în ce mai neliniștit. Am întrebat-o dacă Taverner era în casă încă și Magda bănuia că da, aveam să-l mai gășesc pe inspector. Am plecat să-l caut. I-am spus că eram îngrijorat în legătură cu domnișoara de Haviland și cu copilul.

El se îndreptă rapid spre telefon și dădu câteva indicații.

— Te anunț când aflu ceva, îmi spuse.

I-am mulțumit și m-am întors în salon. Sophia se afla acolo cu Eustace.

Magda plecase.

— O să ne anunțe când va avea noutăți, i-am spus Sophiei.

Ea îmi răspunse cu o voce stinsă:

— Ceva s-a întâmplat, Charles, ceva trebuie să se fi întâmplat.

— Draga mea Sophia, încă nu e chiar atât de târziu...

— De ce vă tot agitați? spuse Eustace. Probabil că au mers la cinematograful.

Apoi ieși din cameră.

— S-ar putea să o fi dus pe Josephine la vreun hotel sau chiar în Londra, i-am spus Sophiei. Cred că a înțeles că fetița era în pericol, poate că și-a dat seama mai bine decât noi...

Sophia îmi răspunse cu o privire sumbră, pe care nu o puteam pătrunde.

— M-a sărutat de adio...

Nu pricepeam ce voia să spună prin această remarcă fără logică... sau ce trebuia să deduc din asta. Am întrebat dacă Magda era îngrijorată.

— Mama? Nu, ea e în regulă. Nu are noțiunea timpului. Acum citește o piesă nouă a lui Vavasour Jones, intitulată *Aranjamentele unei femei*. E o piesă nostimă despre o crimă cu o femeie Barbă-albastră – piesă plagiată, din punctul meu de vedere, după *Arsenic și dantelă veche*. Totuși, are un rol feminin bun, o femeie căreia îi place la nebunie să fie văduvă.

Nu am mai zis nimic. Stăteam alături, prefăcându-ne că citim.

Pe la zece și un sfert, intră Taverner. Chipul lui părea pregătit pentru ce urma să ne spună.

Sophia se ridică și îl privi întrebătoare.

— Îmi pare rău. Am niște vești proaste pentru voi. Am dat mașina în urmărire generală. Unul dintre șoferi ne-a raportat că ar fi văzut o mașină marca Ford, cu număr de înmatriculare asemănător, care ar fi ieșit de pe drumul principal la Flackspur Heath și ar fi luat-o prin pădure.

— Pe drumul către cariera Flackspur?

— Da, doamnă Leonides.

Făcu o pauză și apoi continuă:

— Mașina a fost găsită în carieră. Ambii pasageri au fost găsiți morți. A fost o moarte rapidă.

— *Josephine!*

Era țipătul Magdei, care stătea în ușă. Vocea ei se transformă într-un bocet.

— Josephine... copilașul meu!

Sophia se îndreptă spre ea și o cuprinse în brațe.

— Așteptați o clipă! le-am zis.

Îmi amintisem ceva! Edith de Haviland scrisese două scrisori și apoi ieșise cu ele în mână pe hol. Dar nu le mai avea atunci când urcase în mașină.

Am alergat pe hol către biroul lung de stejar. Am găsit scrisorile, împinse în spatele unui samovar din bronz.

Cea de deasupra era adresată inspectorului-șef Taverner. Taverner mă urmărise. I-am înmânat scrisoarea, iar el i-a sfâșiat plicul nerăbdător. Stând lângă el, i-am putut citi conținutul scurt:

Speranța mea este că veți citi această scrisoare abia după moartea mea. Nu vreau să intru în detalii, dar îmi asum întreaga responsabilitate pentru moartea

cumnatului meu, Aristide Leonides, precum și pentru cea a lui Janet Rowe (bona).

Prin aceasta declar solemn că Brenda Leonides și Laurence Brown sunt nevinovați de moartea lui Aristide Leonides. Investigațiile doctorului Michael Chavasse, care locuiește pe Harley Street nr. 783, vă vor confirma că mai aveam doar câteva luni de trăit. Prefer să aleg această cale și să cruț doi oameni nevinovați de chinul de a fi învinuiți pentru o crimă pe care nu au comis-o.

Sunt sănătoasă mintal și în perfectă cunoștință de cauză pentru ceea ce scriu aici.

Edith Elfrida de Haviland

După ce am citit scrisoarea, mi-am dat seama că și Sophia o citise, indiferent de părerea lui Taverner.

— Mătușă Edith... murmură ea.

Îmi aminteam de Edith de Haviland, strivind nemilos cu piciorul florile de rochița-rândunicii.

Îmi aminteam de suspiciunile mele de la început, aproape fanteziste, în legătură cu ea. Dar de ce...? Sophia dădu glas gândurilor mele:

— Dar de ce Josephine? De ce a luat-o pe Josephine cu ea?

— De ce a făcut toate acestea? Ce motiv avea? am întrebat.

Dincolo de toate întrebările, adevărul era evident. Totul mi se părea clar acum. Mi-am dat seama că țineam în mână cea de-a doua scrisoare a lui Edith. Am privit-o și mi-am văzut numele scris pe ea.

Era mai groasă decât cealaltă. Bănuiam ce conținea chiar înainte s-o deschid. Am rupt plicul, iar din el a căzut carnețelul cel negru al Josephinei. L-am ridicat de jos și s-a deschis la prima pagină...

Ca venind de departe, vocea Sophiei se auzi clară și echilibrată:

— Am înțeles totul greșit, spuse ea. Nu Edith a făcut-o.

— Nu, am confirmat eu.

Apoi s-a apropiat de mine și mi-a șoptit:

— E Josephine, nu-i așa?

Într-adevăr, Josephine fusese.

Ne-am plecat privirile asupra primelor însemnări din carnețelul negru,

notate cu un scris încă neformat, de copil:

Azi l-am ucis pe bunicul.

Capitolul 26

I

M-am întrebat după aceea cum de fusesem atât de orb. Adevărul fusese atât de evident tot timpul. Numai și numai Josephine se potrivea profilului. Orgoliul ei nemăsurat, permanenta stimă de sine, plăcerea de a discuta, faptul că sublinia constant că ea este o fată isteată, în timp ce polițiștii sunt atât de proști.

Nu am luat-o deloc în calcul pentru că nu era decât o copilă. Dar existau copii care comiseseră crime, iar această crimă era pusă la cale de un copil. Chiar bunicul ei îi oferise metoda – de fapt, îi oferise întregul plan. Tot ce trebuia să facă era să nu lase amprente, iar romanele polițiste au ajutat-o din plin în acest sens. Restul a fost o nimica toată, diferite chestii spicuite de prin romanele polițiste. Carnetele, investigația, presupusele suspiciuni, insistența de a nu spune nimic până când avea să fie foarte sigură...

Totul culminând cu atacul asupra ei înseși. O reușită aproape incredibilă, având în vedere că putea să o coste viața. Dar, copil cum era, nu luase niciodată în calcul această posibilitate. Ea era personajul principal. Eroina nu e niciodată ucisă. Totuși, fuseseră câteva indicii – urmele de pământ de pe scaunul vechi din spălătorie, de pildă.

Josephine era singura persoană care ar fi trebuit să se cațere pe un scaun pentru a fi suficient de înaltă încât să potrivească bucata de marmură deasupra ușii. E clar că aceasta a ratat-o de mai multe ori, dovadă creștăturile lăsate pe podea, și că, răbdătoare, s-a urcat din nou și a pus-o la loc, apoi a șters-o cu eșarfa pentru a nu lăsa amprente. În cele din urmă piatra a căzut, iar Josephine a scăpat de moarte ca prin miracol.

A fost scenariul perfect – a produs exact impresia pe care ea o dorise! Era în pericol, „știa ceva“ și a fost atacată din cauza asta!

Înțelegeam acum că-mi atrăsese atenția intenționat asupra prezenței ei în camera rezervoarelor. Și că-și devastase camera înainte de a merge în spălătorie.

Dar când s-a întors de la spital, când a văzut că Brenda și Laurence fuseseră arestați, cred a fost nemulțumită.

Cazul era încheiat, iar ea, Josephine, era în afara reflectoarelor. Așa că a furat digitalina din camera lui Edith și a pus-o în propria ceașcă de cacao cu lapte, după care a lăsat-o pe masă, neatinsă.

Știa că bona o va bea? Posibil. După reacția ei din acea dimineață, nu-i plăcea când bona o critica. Oare bona bănuia ceva, ca urmare a experienței ei de o viață cu copiii? Cred că bona știa, știuse întotdeauna că Josephine nu era un copil normal.

Cu toată dezvoltarea ei intelectuală atât de precoce, simțul moral îi rămăsese într-un stadiu inferior. De asemenea, se poate ca diferite trăsături ereditare, ceea ce Sophia numise „răutatea” familiei, să se fi unit în personalitatea lui Josephine.

Avusese parte de o răutate autoritară din partea bunicii și de una egoistă, a Magdei, care nu vedea decât punctul ei de vedere. Se poate să mai fi suferit, ca și Philip, de stigmatul de a fi fost copilul nedorit – „schimbat la naștere” – al familiei.

Și, până la urmă, avea același spirit sucit ca bătrânul Leonides. Era nepoata lui, îi semăna în istețime și în viclenie, însă dragostea lui era orientată către familie și prieteni, pe când a ei era îndreptată către ea însăși.

M-am gândit că bătrânul Leonides înțelesese ceea ce nimeni altcineva din familie nu reușise – că Josephine putea reprezenta un pericol atât pentru ceilalți, cât și pentru ea însăși. Nu i-a permis să aibă viață normală de școlăriță, pentru că îi era teamă de ceea ce ar fi putut face. A protejat-o ținând-o acasă și acum îi înțelegeam rugămintea insistentă adresată Sophiei de a avea grijă de Josephine.

Și atunci, hotărârea bruscă a Magdei de a o trimite pe Josephine peste hotare să fi fost oare motivată tot de teama față de copilă? Probabil că nu a fost o teamă conștientă, ci mai degrabă un vag instinct matern.

Dar Edith de Haviland? O fi fost ea prima care a bănuțit ceva, apoi s-a temut

de propriile bănuieli, care ulterior s-au confirmat?

M-am uitat la scrisoarea din mâna mea.

Dragă Charles,

Aceasta este o confidență pe care ți-o fac ție – și implicit Sophiei, dacă vei considera că trebuie să afle. Este absolut necesar să știe cineva adevărul.

Am găsit asta în cușca de câine nefolosită de lângă ușa din spate. Îl păstra acolo. Confirmă ceea ce eu bănuiam deja. Ceea ce urmează să fac poate fi bine sau rău... nu știu. Dar, în orice caz, viața mea se apropie de sfârșit și nu vreau ca fetița să sufere așa cum cred că s-ar întâmpla dacă i s-ar cere socoteală pe pământ pentru ceea ce a făcut.

Întotdeauna există un copil care „nu e chiar sănătos”.

Dacă greșesc, Dumnezeu să mă ierte – dar fac ceea ce fac din dragoste.

Dumnezeu să vă binecuvânteze pe amândoi.

Edith de Haviland

Am ezitat o secundă, după care i-am dat scrisoarea Sophiei. Mai apoi, am deschis împreună carnețelul lui Josephine.

Azi mi-am ucis bunicul.

Am întors paginile. Era o lucrare uimitoare. Interesantă, cred, pentru un psiholog. Explica totul, cu o claritate îngrozitoare, era furia unui egoism zadarnic.

Motivul crimei fusese notat acolo, jalnic de copilăresc și insuficient:

Bunicul nu vrea să mă lase să învăț să dansez din buric, așa că am decis să-l omor. Apoi vom merge să locuim la Londra, iar pe mama nu o va deranja dacă învăț să dansez din buric.

Menționez doar câteva paragrafe. Toate sunt semnificative:

Nu vreau să merg în Elveția – nu voi merge. Dacă mama mă obligă, o să o omor și pe ea... numai dacă aş putea face rost de otravă. Poate o obțin din fructe negre de soc – cartea spune că pot.

Eustace m-a enervat foarte rău azi. Spune că nu sunt decât o fată și că nu știu nimic și că investigațiile mele sunt prostești. Nu m-ar mai considera prostituță dacă ar ști că eu sunt cea care a comis crima.

Îmi place Charles, dar e cam fraier. Încă nu m-am hotărât cui să-i înscenez crima. Poate Brendei și lui Laurence – Brenda e rea cu mine, spune că nu sunt întreagă la cap, dar de Laurence îmi place. Mi-a povestit despre Charlot Korday⁵ – ea a ucis pe cineva în baia proprie. Nu a fost o mișcare prea inteligentă.

Ultimul paragraf era revelator:

O urăsc pe bonă... o urăsc... o urăsc... Spune că nu sunt decât o fetiță. Spune că mă laud. O face pe mama să mă trimită în străinătate... O să o omor și pe ea – cred că medicamentul mătușii Edith va fi suficient. Dacă va mai fi încă o crimă, poliția va reveni și va fi din nou interesant.

Bona a murit. Sunt fericită. Nu m-am decis încă unde să ascund flaconul de pilule. Poate în camera mătușii Clemency... sau poate în cea a lui Eustace.

Când voi muri de bătrânețe, voi lăsa acest carnețel Șefului Poliției, pentru a vedea ce criminală impresionantă am fost.

Am închis carnețelul. Lacrimile Sophiei curgeau șiroaie.

— Ah, Charles, e îngrozitor! Era cu adevărat un mic monstru și totuși ce a făcut e atât de patetic!

Aveam același sentiment. Îmi plăcuse Josephine... încă mai țineam la ea... Nu-ți place un om mai puțin doar pentru că are tuberculoză sau o altă boală fatală. Josephine fusese așa cum a spus Sophia, un mic monstru, dar a fost un mic monstru patetic. Se născuse cu un defect – fusese copilul sucit⁶ din căsuța strâmbă.

— Dacă ar fi trăit, ce s-ar fi întâmplat cu ea? m-a întrebat Sophia.

— Cred că ar fi fost trimisă la o școală de corecție sau la o școală specială. Mai târziu ar fi fost eliberată sau ar fi fost trimisă la nebuni, nu știu sigur.

⁵ Charlotte Korday - figură a Revoluției Franceze, executată prin ghilotinare în 1793 (n.red.)

⁶ „Crooked child“ = copil strâmb (ad litteram) (n.red.)

Se cutremură.

— E mai bine așa. Dar mătușa Edith... nu-mi place să știu că a luat vina asupra ei.

— A fost alegerea ei. Însă nu cred că va mai ști asta și altcineva în afară de familie. Îmi imaginez că, atunci când Brenda și Laurence vor fi aduși în fața instanței, se vor retrage plângerile împotriva lor și vor fi eliberați. Iar tu, Sophia, am continuat eu pe un alt ton și luându-i mâinile într-ale mele, te vei căsători cu mine. Tocmai am aflat că trebuie să plec în Persia. Vom merge acolo împreună și vei uita de Casa Strâmbă. Mama ta va continua să pună în scenă diverse piese, tatăl tău își poate cumpăra și mai multe cărți, iar Eustace va merge în curând la o universitate. Nu-ți mai face griji pentru ei. Gândește-te la mine.

Sophia s-a uitat în ochii mei.

— Nu ți-e frică să te căsătorești cu mine, Charles?

— De ce? În sărmana copilă Josephine s-a adunat tot ce era mai rău în familia ta. Cât despre tine, Sophia, cred sincer că ai moștenit de la familia Leonides tot ce e mai minunat și mai bun. Bunicul tău avea o părere foarte bună despre tine și se pare că era genul de om care nu prea greșea. Capul sus, draga mea! Viitorul e al nostru!

— Accept, Charles. Te iubesc și mă voi căsători cu tine și te voi face fericit.

S-a uitat la carnețel și a spus:

— Sărmana Josephine...

— Sărmana Josephine, am repetat și eu.

II

— Care e adevărul, Charles? m-a întrebat tata.

Nu îl mințisem niciodată pe bătrânul meu tată.

— Nu a fost Edith de Haviland, domnule. A fost Josephine.

Tata a aprobat ușor din cap.

— Da, spuse el. Așa presupuneam și eu de ceva vreme. Sărmana copilă...